

KOMISJA NADZORU FINANSOWEGO

Raport roczny R 2018

(zgodnie z § 60 ust. 1 pkt 3 Rozporządzenia w sprawie informacji bieżących i okresowych)

dla emitentów papierów wartościowych prowadzących działalność wytwórczą, budowlaną, handlową lub usługową

za rok obrotowy 2018 obejmujący okres od 2018-01-01 do 2018-12-31 zawierający sprawozdanie finansowe według MSSF w walucie zł.

data przekazania: 2019-03-14

KGHM Polska Miedź Spółka Akcyjna (pełna nazwa emitenta)	
<p>KGHM Polska Miedź S.A. (skrótowa nazwa emitenta)</p> <p>59 – 301 (kod pocztowy)</p> <p>M. Skłodowskiej – Curie (ulica)</p> <p>(+48) 76 7478200 (telefon)</p> <p>ir@kghm.com (e-mail)</p> <p>6920000013 (NIP)</p>	<p>Surowcowy (sur) (sektor wg klasyfikacji GPW w Warszawie)</p> <p>LUBIN (miejscowość)</p> <p>48 (numer)</p> <p>(+48) 76 7478500 (fax)</p> <p>www.kghm.com (www)</p> <p>390021764 (REGON)</p>

Deloitte Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k.
(firma audytorska)

WYBRANE DANE FINANSOWE	w mln PLN		w mln EUR	
	2018	2017	2018	2017
I. Przychody z umów z klientami	15 757	16 024	3 693	3 775
II. Zysk netto ze sprzedaży	2 297	3 125	538	736
III. Zysk przed opodatkowaniem	2 672	2 154	626	507
IV. Zysk netto	2 025	1 323	475	312
V. Pozostałe całkowite dochody	(90)	233	(21)	55
VI. Łączne całkowite dochody	1 935	1 556	454	367
VII. Ilość akcji (w szt.)	200 000 000	200 000 000	200 000 000	200 000 000
VIII. Zysk na jedną akcję zwykłą (w PLN/EUR)	10,13	6,62	2,37	1,56
IX. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	2 815	2 080	660	490
X. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(2 399)	(2 512)	(562)	(592)
XI. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(48)	208	(11)	49
XII. Przepływy pieniężne netto razem	368	(224)	87	(53)
XIII. Aktywa trwałe	28 098	25 071	6 534	6 011
XIV. Aktywa obrotowe	6 152	5 876	1 431	1 409
XV. Aktywa razem	34 250	30 947	7 965	7 420
XVI. Zobowiązania długoterminowe	10 240	9 052	2 381	2 170
XVII. Zobowiązania krótkoterminowe	4 965	4 639	1 155	1 112
XVIII. Kapitał własny	19 045	17 256	4 429	4 138

Średnie kursy wymiany złotego w stosunku do euro ustalone przez NBP

	2018	2017
Średni kurs w okresie*	4,2669	4,2447
Kurs na koniec okresu	4,3000	4,1709

*Kursy stanowią średnie arytmetyczne bieżących kursów średnich ogłaszanych przez NBP na ostatni dzień każdego miesiąca odpowiednio 2018 i 2017 r.

Komisja Nadzoru Finansowego

**SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA 2018 ROK**

Lubin, marzec 2019 roku

Spis treści

SPRAWOZDANIE Z WYNIKU	5
SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	5
SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	6
SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	7
SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	8
CZĘŚĆ 1 - Informacje ogólne	9
CZĘŚĆ 2 - Segmenty działalności	21
CZĘŚĆ 3 - Utrata wartości aktywów	26
CZĘŚĆ 4 - Noty objaśniające do sprawozdania z wyniku	28
Nota 4.1. Koszty według rodzaju	28
Nota 4.2. Pozostałe przychody i (koszty) operacyjne	29
Nota 4.3. Przychody i (koszty) finansowe	30
Nota 4.4. Straty / odwrócenie strat z tytułu utraty wartości aktywów ujęte w sprawozdaniu z wyniku	31
CZĘŚĆ 5 - Opodatkowanie	32
Nota 5.1. Podatek dochodowy w sprawozdaniu z wyniku	32
Nota 5.2. Pozostałe podatki i opłaty	37
Nota 5.3. Należności i zobowiązania z tytułu podatków	37
CZĘŚĆ 6 - Inwestycje w jednostki zależne	39
Nota 6.1. Jednostki zależne	39
Nota 6.2. Należności z tytułu udzielonych pożyczek	40
CZĘŚĆ 7 - Instrumenty finansowe i zarządzanie ryzykiem finansowym	41
Nota 7.1. Instrumenty finansowe	41
Nota 7.2. Pochodne instrumenty finansowe	45
Nota 7.3. Inne instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej	48
Nota 7.4. Inne długoterminowe instrumenty finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	49
Nota 7.5. Zarządzanie ryzykiem finansowym	49
CZĘŚĆ 8 - Zadłużenie, zarządzanie płynnością i kapitałem	63
Nota 8.1. Polityka zarządzania kapitałem	63
Nota 8.2. Kapitały	64
Nota 8.3. Polityka zarządzania płynnością	67
Nota 8.4. Zadłużenie	68
Nota 8.5. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	71
Nota 8.6. Zobowiązania warunkowe z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń	71
CZĘŚĆ 9 - Aktywa trwałe i związane z nimi zobowiązania	72
Nota 9.1. Rzeczowe i niematerialne aktywa górnicze i hutnicze	72
Nota 9.2. Pozostałe aktywa rzeczowe i niematerialne	76
Nota 9.3. Amortyzacja	78
Nota 9.4. Rezerwa na koszty likwidacji kopalń i innych obiektów	78
Nota 9.5. Aktywowane koszty finansowania zewnętrznego	79
CZĘŚĆ 10 - Kapitał obrotowy	80
Nota 10.1. Zapasy	80
Nota 10.2. Należności od odbiorców	80
Nota 10.3. Zobowiązania wobec dostawców	81
Nota 10.4. Zmiana stanu kapitału obrotowego	82
CZĘŚĆ 11 - Świadczenia pracownicze	83
Nota 11.1. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	84
Nota 11.2. Zmiana stanu zobowiązań z tytułu programów przyszłych świadczeń pracowniczych	84
CZĘŚĆ 12 - Inne noty	87
Nota 12.1. Transakcje z podmiotami powiązanymi	87
Nota 12.2. Dywidendy wypłacone	88
Nota 12.3. Pozostałe aktywa	88
Nota 12.4. Pozostałe zobowiązania	89
Nota 12.5. Aktywa, zobowiązania nieujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	89
Nota 12.6. Umowne zobowiązania inwestycyjne związane z aktywami rzeczowymi i niematerialnymi	90
Nota 12.7. Prawo wieczystego użytkowania gruntów	90
Nota 12.8. Struktura zatrudnienia	90
Nota 12.9. Pozostałe korekty w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	90
Nota 12.10. Wynagrodzenie członków kluczowego personelu kierowniczego	91
Nota 12.11. Wynagrodzenie podmiotu badającego sprawozdanie finansowe i podmiotów z nim powiązanych	93
Nota 12.12. Ujawnienia informacji Spółki z zakresu działalności regulowanej ustawą Prawo energetyczne	93
Nota 12.13. Zdarzenia po dniu kończącym okres sprawozdawczy	99

CZĘŚĆ 13 - Kwartalna informacja finansowa KGHM Polska Miedź S.A.	100
SPRAWOZDANIE Z WYNIKU.....	100
Noty objaśniające do sprawozdania z wyniku	101
Nota 13.1 Koszty według rodzaju	101
Nota 13.2 Pozostałe przychody / (koszty) operacyjne.....	102
Nota 13.3 Przychody / (koszty) finansowe	103

SPRAWOZDANIE Z WYNIKU

		od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Część 2	Przychody z umów z klientami, w tym:	15 757	16 024
	z transakcji sprzedaży, dla których wartość przychodów nie została ostatecznie ustalona na koniec okresu sprawozdawczego (MSSF 15, 114)	831	ND*
Nota 4.1	Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	(12 537)	(12 022)
	Zysk brutto ze sprzedaży	3 220	4 002
Nota 4.1	Koszty sprzedaży i koszty ogólnego zarządu	(923)	(877)
	Zysk netto ze sprzedaży	2 297	3 125
Nota 4.2	Pozostałe przychody i (koszty) operacyjne, w tym:	1 149	(2 004)
	przychody z tytułu odsetek obliczone z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej	242	ND*
	odwrócenie strat / (straty) z tytułu utraty wartości instrumentów finansowych i (straty) z tytułu utraty wartości aktywów zakupionych lub powstałych dotkniętych utratą wartości na moment początkowego ujęcia (POCI)	270	ND*
Nota 4.3	Przychody i (koszty) finansowe	(774)	1 033
	Zysk przed opodatkowaniem	2 672	2 154
Nota 5.1	Podatek dochodowy	(647)	(831)
	ZYSK NETTO	2 025	1 323
	Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w mln szt.)	200	200
	Zysk na akcję podstawowy i rozwodniony (w PLN)	10,13	6,62

* ND - nie dotyczy - pozycje, dla których nie wystąpiły: wycena według zasad wynikających z zastosowania od 1 stycznia 2018 r. MSSF 9 oraz obowiązek ujawnienia z MSSF 15.

SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

		od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Nota 8.2.2	Zysk netto	2 025	1 323
Nota 8.2.2	Wycena instrumentów zabezpieczających po uwzględnieniu efektu podatkowego	283	308
Nota 8.2.2	Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży po uwzględnieniu efektu podatkowego	ND*	30
	Pozostałe całkowite dochody, które zostaną przeklasyfikowane do wyniku	283	338
	Wycena kapitałowych instrumentów finansowych wycenianych w wyniku wyboru opcji w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, po uwzględnieniu efektu podatkowego	(128)	ND*
Nota 8.2.2	Straty aktuarialne po uwzględnieniu efektu podatkowego	(245)	(105)
	Pozostałe całkowite dochody, które nie zostaną przeklasyfikowane do wyniku	(373)	(105)
	Razem pozostałe całkowite dochody netto	(90)	233
	ŁĄCZNE CAŁKOWITE DOCHODY	1 935	1 556

* ND - nie dotyczy - pozycje nie występują w związku ze zmianą od 1 stycznia 2018 r. klasyfikacji kapitałowych instrumentów finansowych zgodnie z MSSF 9. W kategorii aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży występowały udziały kapitałowe wyceniane w wartości godziwej (notowane) oraz udziały wyceniane po koszcie (nienotowane).

SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

		od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
	Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej		
	Zysk przed opodatkowaniem	2 672	2 154
Nota 9.3	Amortyzacja ujęta w wyniku finansowym	1 119	1 035
	Odsetki z tytułu działalności inwestycyjnej	(219)	(299)
	Odsetki i pozostałe koszty zadłużenia	150	148
	Przychody z dywidend	(239)	(4)
	Zyski z tytułu zmiany wartości godziwej pożyczek wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	63	ND*
	Zmiana stanu pozostałych należności i zobowiązań	(345)	(2)
	Zmiana stanu rezerw i zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych	222	43
Nota 4.4	Straty z tytułu utraty wartości aktywów trwałych	825	940
Nota 4.4	Odwrocenie strat z tytułu utraty wartości aktywów trwałych	(1 448)	-
	Różnice kursowe, z tego:	181	(67)
	z działalności inwestycyjnej i środków pieniężnych	(411)	1 180
	z działalności finansowej	592	(1 247)
	Zmiana stanu aktywów / zobowiązań z tytułu instrumentów pochodnych	(74)	152
Nota 12.9	Pozostałe korekty	65	34
	Razem wyłączenia przychodów i kosztów	300	1 980
	Podatek dochodowy zapłacony	(710)	(934)
Nota 10.4	Zmiany stanu kapitału obrotowego	553	(1 120)
	Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	2 815	2 080
	Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej		
Nota 9.1.2	Wydatki związane z aktywami górnictwem i hutnictwem, w tym:	(1 884)	(1 970)
	zapłacone odsetki	(123)	(56)
	Wydatki na pozostałe rzeczowe i niematerialne aktywa trwałe	(23)	(21)
	Płatności z tytułu udzielonych pożyczek	(682)	(490)
	Pozostałe płatności	(84)	(83)
	Razem płatności	(2 673)	(2 564)
	Otrzymane dywidendy	239	4
	Pozostałe wpływy	35	48
	Wpływy	274	52
	Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(2 399)	(2 512)
	Przepływy pieniężne z działalności finansowej		
	Wpływy z tytułu zaciągniętego zadłużenia	2 257	2 416
	Wpływy z tytułu cash pooling	-	160
	Razem wpływy	2 257	2 576
	Wydatki z tytułu cash pooling	(80)	-
	Płatności z tytułu zadłużenia	(2 073)	(2 030)
Nota 12.2	Dywidendy wypłacone	-	(200)
	Zapłacone odsetki i pozostałe koszty zadłużenia	(152)	(138)
	Razem płatności	(2 305)	(2 368)
	Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(48)	208
	PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE NETTO	368	(224)
	Różnice kursowe dotyczące środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	25	(24)
	Stan środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na początek okresu	234	482
Nota 8.5	Stan środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na koniec okresu	627	234

* ND - nie dotyczy - pozycja, dla której nie wystąpiła wycena według zasad wynikających z zastosowania od 1 stycznia 2018 r. MSSF 9, w 2017 r. wyceniana w zamortyzowanym koszcie.

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
AKTYWA		
	Rzeczowe aktywa trwale górnicze i hutnicze	16 382
	Aktywa niematerialne górnicze i hutnicze	576
Nota 9.1	Rzeczowe i niematerialne aktywa górnicze i hutnicze	16 958
	Pozostałe rzeczowe aktywa trwale	92
	Pozostałe aktywa niematerialne	52
Nota 9.2	Pozostałe rzeczowe i niematerialne aktywa	144
Nota 6.1	Inwestycje w jednostki zależne	3 510
Nota 6.2	Pożyczki udzielone w tym:	6 262
	wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	1 724
	wyceniane w zamortyzowanym koszcie	4 538
Nota 7.2	Pochodne instrumenty finansowe	319
Nota 7.3	Inne instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej	496
Nota 7.4	Inne instrumenty finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	376
	Instrumenty finansowe razem	7 453
Nota 5.1.1	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	9
Nota 12.3	Pozostałe aktywa niefinansowe	24
	Aktywa trwale	28 098
Nota 10.1	Zapasy	4 102
Nota 10.2	Należności od odbiorców w tym:	310
	należności od odbiorców wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	139
Nota 5.3	Należności z tytułu podatków	275
Nota 7.2	Pochodne instrumenty finansowe	300
Nota 12.3	Pozostałe aktywa finansowe	489
Nota 12.3	Pozostałe aktywa niefinansowe	49
Nota 8.5	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	627
	Aktywa obrotowe	6 152
	RAZEM AKTYWA	34 250
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁ WŁASNY		
Nota 8.2.1	Kapitał akcyjny	2 000
Nota 8.2.2	Kapitał z tytułu wyceny instrumentów finansowych	(307)
Nota 8.2.2	Zakumulowane pozostałe całkowite dochody	(593)
Nota 8.2.2	Zyski zatrzymane	17 945
	Kapitał własny	19 045
Nota 8.4.1	Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	6 758
Nota 7.2	Pochodne instrumenty finansowe	68
Nota 11.1	Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	2 235
Nota 9.4	Rezerwy na koszty likwidacji kopalń i innych obiektów technologicznych	980
Nota 12.4	Pozostałe zobowiązania	199
	Zobowiązania długoterminowe	10 240
Nota 8.4.1	Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	1 035
Nota 8.4.1	Zobowiązania z tytułu cash poolingu	80
Nota 7.2	Pochodne instrumenty finansowe	13
Nota 10.3	Zobowiązania wobec dostawców	1 920
Nota 11.1	Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	611
Nota 5.3	Zobowiązania z tytułu podatków	405
	Rezerwy na zobowiązania i inne obciążenia	190
Nota 12.4	Pozostałe zobowiązania	711
	Zobowiązania krótkoterminowe	4 965
	Zobowiązania długo i krótkoterminowe	15 205
	RAZEM ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁ WŁASNY	34 250

* ND - nie dotyczy - pozycja, dla której w 2017 r. nie wystąpiła wycena według zasad wynikających z zastosowania od 1 stycznia 2018 r. MSSF 9.

SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

	Kapitał akcyjny	Kapitał z tytułu wyceny instrumentów finansowych	Zakumulowane pozostałe całkowite dochody	Zyski zatrzymane	Razem kapitał własny
Stan na 01.01.2017	2 000	(196)	(243)	14 339	15 900
Nota 12.2 Dywidenda	-	-	-	(200)	(200)
Zysk netto	-	-	-	1 323	1 323
Nota 8.2.2 Pozostałe całkowite dochody	-	338	(105)	-	233
Łączne całkowite dochody	-	338	(105)	1 323	1 556
Stan na 31.12.2017	2 000	142	(348)	15 462	17 256
Nota 1.4 Zmiana zasad rachunkowości - zastosowanie MSSF 9	-	(604)	-	458	(146)
Stan na 01.01.2018	2 000	(462)	(348)	15 920	17 110
Zysk netto	-	-	-	2 025	2 025
Nota 8.2.2 Pozostałe całkowite dochody	-	155	(245)	-	(90)
Łączne całkowite dochody	-	155	(245)	2 025	1 935
Stan na 31.12.2018	2 000	(307)	(593)	17 945	19 045

CZĘŚĆ 1 – Informacje ogólne

Nota 1.1 Opis działalności gospodarczej

KGHM Polska Miedź S.A. (Spółka) z siedzibą w Lubinie, przy ul. M. Skłodowskiej-Curie 48 jest spółką akcyjną zarejestrowaną w Sądzie Rejonowym dla Wrocławia Fabrycznej IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, numer rejestru KRS 23302, na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

KGHM Polska Miedź S.A. jest przedsiębiorstwem wielooddziałowym, w którego skład wchodzi Centrala oraz 10 oddziałów: 3 zakłady górnicze (ZG Lubin, ZG Polkowice-Sieroszowice, ZG Rudna), 3 huty miedzi (HM Głogów, HM Legnica, HM Cedynia), Zakłady Wzbogacania Rud (ZWR), Zakład Hydrotechniczny, Jednostka Ratownictwa Górniczo-Hutniczego i Centralny Ośrodek Przetwarzania Informacji.

Akcje KGHM Polska Miedź S.A. są notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

Podstawowy przedmiot działalności stanowi:

- kopalnictwo rud miedzi i metali nieżelaznych oraz
- produkcja miedzi, metali szlachetnych i nieżelaznych.

Działalność KGHM Polska Miedź S.A. w zakresie eksploatacji złóż rud miedzi opiera się na posiadanych przez Spółkę koncesjach na eksploatację złóż, umowach użytkowania górniczego oraz planach ruchu zakładów górniczych.

Oświadczenie Zarządu w sprawie rzetelności sporządzenia sprawozdania finansowego

Zarząd KGHM Polska Miedź S.A. oświadcza, że według jego najlepszej wiedzy roczne sprawozdanie finansowe za 2018 r. i dane porównawcze sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości, odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową KGHM Polska Miedź S.A. oraz zysk netto Spółki.

Sprawozdanie Zarządu z działalności KGHM Polska Miedź S.A. oraz Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. w 2018 r. zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji KGHM Polska Miedź S.A. oraz Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A., w tym opis podstawowych zagrożeń i ryzyka.

Sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji oraz podpisane przez Zarząd Spółki dnia 13 marca 2019 r.

Nota 1.2 Podstawa sporządzenia

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską.

Zasady rachunkowości opisane w niniejszej notce jak i w notach szczegółowych stosowane były przez Spółkę w sposób ciągły dla wszystkich prezentowanych okresów z wyłączeniem zasad rachunkowości i wyceny wynikających z zastosowania MSSF 9 i MSSF 15 od 1 stycznia 2018 r.

Zasady rachunkowości oraz ważne szacunki i osądy dla istotnych pozycji sprawozdania finansowego zostały przedstawione w poszczególnych notkach do sprawozdania.

Nota	Tytuł	Kwota ujęta w sprawozdaniu finansowym		Polityki rachunkowości	Ważne szacunki i osądy
		2018	2017		
2	Przychody z umów z klientami	15 757	16 024	x	
4.4	Straty z tytułu utraty wartości aktywów	(841)	(966)		
4.4	Odwrocenie strat z tytułu utraty wartości	1 480	2		
5.1	Podatek dochodowy w sprawozdaniu z wyniku	(647)	(831)	x	
5.1.1	Odroczony podatek dochodowy w sprawozdaniu z wyniku	(58)	(54)	x	x
5.3	Należności z tytułu podatków	275	214	x	
5.3	Zobowiązania podatkowe	(405)	(416)	x	
6.1	Inwestycje w jednostki zależne	3 510	3 013	x	
6.2	Pożyczki udzielone*	6 279	4 981	x	
7.2	Pochodne instrumenty finansowe	538	146	x	
7.3	Inne instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej	496	613	x	
7.4	Inne długoterminowe instrumenty finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	376	337	x	x
8.2	Kapitały	(19 045)	(17 256)	x	
8.4	Zadłużenie	(7 873)	(7 168)	x	
8.5	Środki pieniężne i ekwiwalenty	627	234	x	
9.1	Rzeczowe i niematerialne aktywa górnicze i hutnicze	16 958	15 862	x	
9.2	Pozostałe aktywa rzeczowe i niematerialne	144	109	x	
9.4	Rezerwa na koszty likwidacji kopalń i innych obiektów**	(988)	(804)	x	x
10.1	Zapasy	4 102	3 857	x	

10.2	Należności od odbiorców	310	1 034	x	
10.3	Zobowiązania wobec dostawców	(2 082)	(1 882)	x	
11.1	Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	(2 846)	(2 528)	x	x
12.3	Pozostałe aktywa	562	367	x	
12.4	Pozostałe zobowiązania	(910)	(841)	x	

* Kwoty zawierają dane dotyczące długoterminowych i krótkoterminowych pożyczek, w sprawozdaniu z sytuacji finansowej krótkoterminowe pożyczki ujęte są w pozycji pozostałe aktywa finansowe.

** Kwoty zawierają dane dotyczące długoterminowych i krótkoterminowych rezerw na koszty likwidacji kopalń i innych obiektów technologicznych, w sprawozdaniu z sytuacji finansowej krótkoterminowe rezerwy na koszty likwidacji kopalń i innych obiektów technologicznych ujęte są w pozycji rezerwy na zobowiązania i inne obciążenia.

Nota 1.3 Transakcje w walucie obcej i wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

Sprawozdanie finansowe prezentowane jest w złotych (PLN), który stanowi walutę funkcjonalną i walutę prezentacji Spółki.

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na moment początkowego ujęcia na walutę funkcjonalną:

- po kursie faktycznie zastosowanym, tj. po kursie kupna lub sprzedaży walut stosowanym przez bank, w którym następuje transakcja, w przypadku operacji sprzedaży lub kupna walut oraz operacji zapłaty należności lub zobowiązań,
- po średnim kursie ustalonym dla danej waluty, obowiązującym na dzień zawarcia transakcji dla pozostałych transakcji. Kursem obowiązującym na dzień zawarcia transakcji jest średni kurs NBP ogłoszony w ostatnim dniu roboczym poprzedzającym zawarcie transakcji.

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego pozycje pieniężne wyrażone w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu obowiązującego w tym dniu kursu zamknięcia.

Zyski i straty z tytułu różnic kursowych powstałe w wyniku rozliczenia transakcji w walucie obcej oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych (innych niż instrumenty pochodne) wyrażonych w walutach obcych ujmuje się w wyniku finansowym.

Zyski i straty z tytułu zmiany kursów walut dotyczące wyceny bilansowej instrumentów pochodnych wyrażonych w walucie obcej ujmuje się w wyniku finansowym jako wycena do wartości godziwej, o ile nie są elementem efektywnej części zmiany wartości godziwej transakcji zabezpieczających przepływy pieniężne. W takim przypadku są one ujmowane w pozostałych całkowitych dochodach, zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń.

Nota 1.4 Wpływ nowych i zmienionych standardów i interpretacji

Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości zatwierdziła do stosowania od dnia 1 stycznia 2018 r. nowe standardy:

- MSSF 9 „Instrumenty finansowe”,
- MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” oraz Zmiany do MSSF 15 wyjaśniające niektóre wymagania standardu,
- Zmiany do MSSF 2 dotyczące klasyfikacji i wyceny transakcji płatności w formie akcji,
- Zmiany do MSSF 4 dotyczące zastosowania MSSF 9 wraz z MSSF 4,
- Zmiany do MSR 40 dotyczące zasad przeniesienia nieruchomości do lub z nieruchomości inwestycyjnych,
- Roczne zmiany MSSF 2014-2016 w zakresie doprecyzowującym MSR 28 i MSSF 1, Interpretacja KIMSF 22 dotycząca transakcji w walucie obcej i wynagrodzenia wypłacanego lub otrzymywanego z góry.

Powyższe zmiany do standardów zostały do dnia publikacji niniejszego sprawozdania finansowego zatwierdzone do stosowania przez Unię Europejską i za wyjątkiem MSSF 9 oraz MSSF 15 nie będą miały wpływu na politykę rachunkowości Spółki oraz na jednostkowe sprawozdanie finansowe.

Opis wpływu zastosowania MSSF 9 oraz MSSF 15 na politykę rachunkowości Spółki oraz na sprawozdanie finansowe Spółki.

MSSF 9 Instrumenty finansowe

Spółka nie dokonała wcześniejszego wdrożenia MSSF 9 i zastosowała wymogi MSSF 9 retrospektywnie dla okresów rozpoczynających się po 1 stycznia 2018 r. Zgodnie z dopuszczoną przez standard możliwością, Spółka zrezygnowała z przekształcenia danych porównawczych. Zmiany wyceny aktywów i zobowiązań finansowych, na dzień pierwszego zastosowania standardu zostały ujęte w pozycji zysków zatrzymanych. Wdrożenie MSSF 9 wpłynęło na zmianę polityki rachunkowości w zakresie ujmowania, klasyfikacji i wyceny aktywów finansowych, wyceny zobowiązań finansowych, straty z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rachunkowości zabezpieczeń.

Wybrana polityka rachunkowości

Wycena aktywów i zobowiązań finansowych

Od 1 stycznia 2018 r. Spółka kwalifikuje aktywa finansowe do następujących kategorii:

- wyceniane w zamortyzowanym koszcie,
- wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody,
- wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- instrumenty pochodne zabezpieczające.

Klasyfikacji dokonuje się na moment początkowego ujęcia aktywów. Klasyfikacja dłużnych aktywów finansowych zależy od modelu biznesowego zarządzania aktywami finansowymi oraz od charakterystyki umownych przepływów pieniężnych (test SPPI) dla danego składnika aktywów finansowych.

Do kategorii **aktywów wycenianych w zamortyzowanym koszcie** Spółka klasyfikuje należności z tytułu dostaw i usług (za wyjątkiem należności sprzedanych w ramach zawartych umów faktoringowych oraz należności handlowych zawierających formułę cenową M+ tj. dla których ostatecznie cena zostanie ustalona po dniu kończącym okres sprawozdawczy), pożyczki udzielone, które zdały test SPPI, pozostałe należności, lokaty oraz środki pieniężne i ich ekwiwalenty.

Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie wycenia się w wysokości zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości. Należności z tytułu dostaw i usług o terminie zapadalności poniżej 12 miesięcy od dnia powstania (tj. niezawierające elementu finansowania) i nieprzekazane do faktoringu, nie podlegają dyskontowaniu i są wyceniane w wartości nominalnej. W przypadku aktywów finansowych zakupionych lub powstałych, dotkniętych utratą wartości na moment początkowego ujęcia (tzw. POCL), aktywa te wycenia się w wysokości zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej skorygowanej o ryzyko kredytowe.

Do kategorii **aktywów wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody** kwalifikuje się:

1. składnik aktywów finansowych jeśli spełnione są poniższe warunki:

- jest on utrzymywany w modelu biznesowym, którego celem jest zarówno uzyskanie umownych przepływów pieniężnych z tytułu posiadanych aktywów finansowych, jak i z tytułu sprzedaży aktywów finansowych, oraz
- warunki umowne dają prawo do otrzymania w określonych datach przepływów pieniężnych stanowiących wyłącznie kapitał i odsetki od kapitału (tzn. zdał test SPPI),

Skutki zmian wartości godziwej ujmowane są w pozostałych całkowitych dochodach do momentu zaprzestania ujmowania składnika aktywów w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, kiedy skumulowany zysk/ strata ujmowane są w sprawozdaniu z wyniku.

2. instrument kapitałowy, co do którego na moment początkowego ujęcia dokonano nieodwracalnego wyboru klasyfikacji do tej kategorii. Opcja wyboru wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody nie jest dostępna dla instrumentów przeznaczonych do obrotu.

Zyski i straty, zarówno z wyceny jak i realizacji, powstające na tych aktywach ujmuje się w pozostałych całkowitych dochodach, za wyjątkiem przychodów z tytułu otrzymanych dywidend, które są ujmowane w sprawozdaniu z wyniku.

Do kategorii **aktywów wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy** klasyfikuje się wszystkie instrumenty finansowe, które nie zostały zaklasyfikowane jako wyceniane w zamortyzowanym koszcie lub jako wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, a także te w przypadku których Spółka podjęła decyzję o takiej klasyfikacji w celu wyeliminowania niedopasowania księgowego.

Spółka kwalifikuje do tej kategorii należności handlowe przekazywane do faktoringu, należności handlowe oparte o formułę M+, pożyczki udzielone, które nie zdały testu umownych przepływów pieniężnych oraz instrumenty pochodne będące aktywami, o ile nie zostały wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające.

Zyski i straty na składniku aktywów finansowych zaliczonym do wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy ujmuje się w wyniku finansowym w okresie, w którym powstały (w tym przychody z tytułu odsetek oraz dywidend).

Do **instrumentów finansowych zabezpieczających** klasyfikuje się aktywa i zobowiązania finansowe stanowiące instrumenty finansowe wyznaczone i spełniające wymogi rachunkowości zabezpieczeń, wyceniane w wartości godziwej uwzględniającej wszystkie komponenty dotyczące ryzyka rynkowego i ryzyka kredytowego.

Od 1 stycznia 2018 r. Spółka klasyfikuje zobowiązania finansowe do kategorii:

- wycenianych w zamortyzowanym koszcie,
- wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- instrumenty finansowe zabezpieczające.

Do **zobowiązań wycenianych w zamortyzowanym koszcie** kwalifikuje się zobowiązania inne niż zobowiązania wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy (m.in. zobowiązania z tytułu dostaw i usług, kredyty i pożyczki), za wyjątkiem:

- o zobowiązań finansowych, które powstają w sytuacji transferu aktywów finansowych, który nie kwalifikuje się do zaprzestania ujmowania,

- o umów gwarancji finansowych, które wycenia się w wyższej z następujących kwot:
 - wartości odpisu na oczekiwane straty kredytowe ustalonego zgodnie z MSSF 9,
 - wartości początkowo ujętej (tj. w wartości godziwej powiększonej o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do składnika zobowiązań finansowych), pomniejszonych o skumulowaną kwotę dochodów ujmowanych zgodnie z zasadami MSSF 15 Przychody z tytułu umów z klientami.

Do **zobowiązań wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy** klasyfikuje się zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz zobowiązania finansowe wyznaczone w momencie ich początkowego ujęcia do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Do **zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu** zalicza się instrumenty pochodne niewyznaczone dla celów rachunkowości zabezpieczeń.

Utrata wartości aktywów finansowych

MSSF 9 wprowadza nowe podejście do szacowania strat w odniesieniu do aktywów finansowych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu oraz wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody (inne niż instrumenty kapitałowe). Podejście to bazuje na wyznaczaniu strat oczekiwanych, niezależnie od tego czy wystąpiły przesłanki utraty wartości, czy nie.

Spółka stosuje następujące modele wyznaczania odpisów z tytułu utraty wartości:

- model ogólny (podstawowy),
- model uproszczony.

W modelu ogólnym Spółka monitoruje zmiany poziomu ryzyka kredytowego związanego z danym składnikiem aktywów finansowych oraz klasyfikuje aktywa finansowe do jednego z trzech etapów wyznaczania odpisów z tytułu utraty wartości:

Etap 1 – salda, dla których nie nastąpiło znaczące zwiększenie ryzyka kredytowego od momentu początkowego ujęcia i dla których ustala się oczekiwaną utratę wartości w oparciu o prawdopodobieństwo niespłacalności w ciągu 12 miesięcy,

Etap 2 – salda dla których nastąpił znaczący wzrost ryzyka kredytowego od momentu początkowego ujęcia i dla których ustala się oczekiwaną utratę wartości w oparciu o prawdopodobieństwo niewypłacalności w ciągu całego okresu kredytowania,

Etap 3 – salda z utratą wartości dla których ustala się oczekiwaną utratę wartości w oparciu o prawdopodobieństwo niewypłacalności w ciągu całego okresu kredytowania.

W modelu uproszczonym Spółka szacuje oczekiwaną stratę kredytową w horyzoncie do terminu zapadalności instrumentu.

Do celów oszacowania oczekiwanej straty kredytowej Spółka wykorzystuje:

- w modelu ogólnym – poziomy prawdopodobieństwa niewypłacalności, implikowane z rynkowych kwotowań kredytowych instrumentów pochodnych, dla podmiotów o danym ratingu i z danego sektora,
- w modelu uproszczonym – historyczne poziomy spłacalności należności od kontrahentów oraz dwustopniowe podejście (jakościowe i ilościowe) do uwzględnienia wpływu czynników makroekonomicznych na stopy odzysku.

Za zdarzenie niewypłacalności Spółka uznaje brak wywiązania się z zobowiązania przez kontrahenta po upływie 90 dni od dnia wymagalności należności.

Spółka uwzględnia informacje dotyczące przyszłości w stosowanych parametrach modelu szacowania strat oczekiwanych, poprzez korektę bazowych współczynników prawdopodobieństwa niewypłacalności (dla należności) lub poprzez kalkulację parametrów prawdopodobieństwa niewypłacalności w oparciu o bieżące kwotowania rynkowe (dla pozostałych aktywów finansowych).

Spółka stosuje model uproszczony kalkulacji odpisów z tytułu utraty wartości dla należności z tytułu dostaw i usług.

Model ogólny stosuje się dla pozostałych typów aktywów finansowych, w tym dla dłużnych aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody.

Straty z tytułu utraty wartości dla dłużnych instrumentów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie (na moment początkowego ujęcia oraz skalkulowane na każdy kolejny dzień kończący okres sprawozdawczy) ujmują się w pozostałych kosztach operacyjnych. Zyski (odwrócenie odpisu) z tytułu zmniejszenia wartości oczekiwanej utraty wartości ujmują się w pozostałych przychodach operacyjnych.

Dla zakupionych i powstałych aktywów finansowych dotkniętych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe na moment początkowego ujęcia (POCI) korzystne zmiany oczekiwanych strat kredytowych ujmują się jako zysk z tytułu odwrócenia utraty wartości w pozostałych przychodach operacyjnych.

Straty z tytułu utraty wartości dla dłużnych instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody ujmują się w pozostałych kosztach operacyjnych w korespondencji z pozostałymi całkowitymi dochodami, bez obniżenia wartości bilansowej składnika aktywów finansowych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej. Zyski (odwrócenie odpisu) z tytułu zmniejszenia wartości oczekiwanej straty kredytowej ujmują się w pozostałych przychodach operacyjnych w korespondencji z pozostałymi całkowitymi dochodami.

Rachunkowość zabezpieczeń

Spółka zdecydowała o stosowaniu z dniem 1 stycznia 2018 r. zasad rachunkowości zabezpieczeń zgodnie z wymaganiami MSSF 9.

W grupie instrumentów zabezpieczających wyróżnia się instrumenty zabezpieczające wartość godziwą, instrumenty zabezpieczające przyszłe przepływy środków pieniężnych oraz instrumenty zabezpieczające udziały w aktywach netto podmiotów zagranicznych.

Spółka nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej ani zabezpieczeń udziałów w aktywach netto podmiotów zagranicznych. Instrumenty zabezpieczające wyznacza się, jako zabezpieczające przyszłe przepływy środków pieniężnych.

Instrument pochodny zabezpieczający przepływy środków pieniężnych, to taki instrument pochodny, który:

- służy ograniczeniu zmienności przepływu środków pieniężnych i można go przypisać konkretnemu rodzajowi ryzyka związanego z ujętym w sprawozdaniu z sytuacji finansowej składnikiem aktywów lub zobowiązań lub z wysoce prawdopodobną prognozowaną przyszłą transakcją oraz
- będzie miał wpływ na wykazywany zysk/stratę netto w sprawozdaniu z wyniku.

Zyski i straty wynikające ze zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego przepływy pieniężne ujmowane są w pozostałych całkowitych dochodach w takiej części, w jakiej dany instrument stanowi skuteczne zabezpieczenie związanej z nim pozycji zabezpieczanej. Dodatkowo Spółka ujmuje w kapitałach z wyceny część zmiany instrumentu zabezpieczającego wynikającej ze zmiany wartości czasowej opcji, elementu terminowego (dot. transakcji forward) oraz marży walutowej (cross currency basis spread), przy czym w stosunku do ostatnich dwóch Spółka może każdorazowo dokonywać wyboru sposobu ujęcia (przez kapitał lub bezpośrednio do wyniku finansowego).

Część nieskuteczną odnosi się do wyniku finansowego, jako pozostałe przychody operacyjne lub pozostałe koszty operacyjne – dla zabezpieczenia przepływów z działalności operacyjnej, oraz jako przychody finansowe lub koszty finansowe – dla zabezpieczenia przepływów z działalności finansowej.

Zyski i straty powstałe na instrumencie zabezpieczającym przepływy pieniężne odnoszone są do wyniku finansowego w momencie, gdy dana pozycja zabezpieczana wpływa na wynik finansowy.

W szczególności, w odniesieniu do zysku lub straty z tytułu zmiany wartości czasowej opcji, elementu terminowego lub marży walutowej reklasyfikacja z kapitału (z pozostałych całkowitych dochodów) do wyniku finansowego (jako pozostałe przychody operacyjne lub pozostałe koszty operacyjne – dla zabezpieczenia przepływów z działalności operacyjnej albo jako przychody finansowe lub koszty finansowe – dla zabezpieczenia przepływów z działalności finansowej) jest dokonywana jednorazowo, jeśli realizacja pozycji zabezpieczanej jest związana z transakcją, albo amortyzowana w horyzoncie życia powiązania zabezpieczającego, jeśli realizacja pozycji zabezpieczanej występuje w czasie.

Spółka stosuje następujące wymogi w stosunku do efektywności powiązania zabezpieczającego:

- istnieje powiązanie ekonomiczne pomiędzy pozycją zabezpieczaną a instrumentem zabezpieczającym,
- wpływ ryzyka kredytowego nie stanowi dominującej części zmiany wartości godziwej pozycji zabezpieczanej ani instrumentu zabezpieczającego,
- współczynnik zabezpieczenia jest taki sam jak współczynnik wynikający z wielkości (nominału) pozycji zabezpieczanej, którą Spółka faktycznie zabezpiecza, oraz wielkości (nominału) instrumentu zabezpieczającego, którą Spółka faktycznie stosuje do zabezpieczenia tejże wielkości pozycji zabezpieczanej.

Poniższa tabela podsumowuje wpływ MSSF 9 na zmianę klasyfikacji i wyceny instrumentów finansowych Spółki na dzień 1 stycznia 2018 r.

(MSSF 7. 42I, 42J, 42O):

	Klasyfikacja wg MSR 39	Klasyfikacja wg MSSF 9	Wartość bilansowa wg MSR 39 stan na 31.12.2017	Wartość bilansowa wg MSSF 9 stan na 01.01.2018	Referencja do objaśnień pod tabelą
Aktywa finansowe					
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (instrumenty kapitałowe)	Dostępne do sprzedaży	Wartość godziwa przez pozostałe całkowite dochody	613	648	(a)
Pożyczki udzielone	Pożyczki i należności	Wartość godziwa przez wynik finansowy	1 210	1 255	(b)
Pożyczki udzielone	Pożyczki i należności	Zamortyzowany koszt	3 771	3 520	(c)
Należności od odbiorców- należności handlowe objęte faktoringiem	Pożyczki i należności	Wartość godziwa przez wynik finansowy	196	196	(d)

Należności od odbiorców - należności handlowe zawierające formułę M+	Pożyczki i należności	Wartość godziwa przez wynik finansowy	446	462	(e)
Pozostałe należności - należności z tytułu wartości bieżącej przyszłych opłat dotyczących gwarancji finansowych	Pożyczki i należności	Zamortyzowany koszt	67	100	(f)

Zobowiązania finansowe					
Pozostałe zobowiązania - zobowiązania z tytułu gwarancji finansowych	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Początkowo ujęta wartość godziwa powiększona o koszty transakcji, pomniejszona o kwotę przychodów ujętą w rachunku wyników	-	37	(f)

Poniższe komentarze dotyczą tabeli podsumowującej wpływ MSSF9 na zmianę klasyfikacji i wyceny instrumentów finansowych Spółki na dzień 1 stycznia 2018 r.

- Na pozycję składają się instrumenty kapitałowe nieprzeznaczone do obrotu, zgodnie z MSR 39 zaklasyfikowane jako dostępne do sprzedaży, które były przez Spółkę wyceniane w wartości godziwej (notowane) i w koszcie (nienotowane). Ponieważ instrumenty nie zostały nabyte z przeznaczeniem do obrotu w powyższym, decyzją Spółki na moment przejścia aktywa te będą wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, bez możliwości późniejszego przeniesienia wyniku zrealizowanego na tych instrumentach do sprawozdania z wyniku. Wskazane instrumenty kapitałowe są zaprezentowane w sprawozdaniu finansowym w pozycji „Inne instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej”.
- Na pozycję składają się pożyczki udzielone do jednostek zależnych, które nie zdały testu umownych przepływów pieniężnych (SPPI), ponieważ w strukturze finansowania docelowego odbiorcy środków pieniężnych na ostatnim etapie dług zamienia się na kapitał (poziom kapitału jest istotny) według metodyki klasyfikacji instrumentów finansowych. W związku z powyższym aktywa te są wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy. Wskazane instrumenty finansowe prezentowane są w sprawozdaniu finansowym w pozycji "Pożyczki udzielone wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy".
- Na pozycję składają się pożyczki udzielone jednostkom zależnym i pozostałym, które spełniły dwa warunki: są utrzymywane w modelu biznesowym, którego celem jest uzyskanie umownych przepływów pieniężnych z tytułu posiadanych aktywów finansowych oraz zdały test umownych przepływów pieniężnych (SPPI). Prezentowane są w sprawozdaniu finansowym w pozycji „Pożyczki udzielone wyceniane w zamortyzowanym koszcie”.
- Na pozycję składają się należności handlowe objęte faktoringiem bez regresu, które zostały zaklasyfikowane do modelu biznesowego - utrzymywanie w celu sprzedaży (Model 3) i w związku z czym są wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy. Wskazane należności handlowe są zaprezentowane w sprawozdaniu finansowym w pozycji "Należności od odbiorców wyceniane w wartości godziwej".
- Na pozycję składają się należności handlowe zawierające formułę cenową M+ (cena sprzedaży zostanie ustalona na bazie miesiąca sprzedaży lub następujących po dacie sprzedaży), które nie zdały testu SPPI. Niezdanie testu wynika z wbudowanego instrumentu pochodnego jaki stanowi formuła cenowa M+. Należności te wyceniane są w wartości godziwej przez wynik finansowy. Wskazane należności handlowe są zaprezentowane w sprawozdaniu finansowym w pozycji "Należności od odbiorców wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy".
- Na pozycję składają się gwarancje udzielone Sierra Gorda jako zabezpieczenie jej zobowiązań z tytułu umów leasingu i umów kredytów krótkoterminowych. Należności z tytułu gwarancji (zdany test SPPI, aktywa utrzymywane w celu uzyskiwania kontraktowych przepływów pieniężnych) wyceniane w zamortyzowanym koszcie są ujmowane w wartości bieżącej przyszłych opłat i korygowane o efekt odwrócenia dyskonta oraz odpis z tytułu oczekiwanej straty kredytowej w korespondencji z zobowiązaniem. Skutki wyceny gwarancji finansowych są zaprezentowane w sprawozdaniu finansowym w pozycji „Inne instrumenty finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie”, natomiast dla zobowiązań w pozycji „Pozostałe zobowiązania”.

Poza opisanymi powyżej pozycjami w pozostałych aktywach i zobowiązaniach finansowych nie było zmian wynikających ze zmiany klasyfikacji bądź zmiany wyceny instrumentów finansowych.

Tabela poniżej prezentuje uzgodnienie **wartości odpisów z tytułu utraty wartości** oszacowanych zgodnie z MSR 39 na dzień 31 grudnia 2017 r. z wartością odpisów z tytułu utraty wartości oszacowanych zgodnie z MSSF 9 na dzień 1 stycznia 2018 r. Zmiany wartości odpisów z tytułu utraty wartości oszacowanych zgodnie z MSSF 9 wynikają ze zmiany klasyfikacji aktywów finansowych pomiędzy kategoriami aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie a aktywami wycenianymi w wartości godziwej oraz z ponownej wyceny odpisów z tytułu utraty wartości uwzględniającej wymogi modelu oczekiwanych strat kredytowych (MSSF 7. 42P).

Kategoria aktywów	Kwota odpisu zgodnie z MSR 39 stan na 31.12.2017	Zmiana wynikająca ze zmiany klasyfikacji	Zmiana wynikająca ze zmiany wyceny	Kwota odpisu zgodnie z MSSF 9 stan na 01.01.2018
Pożyczki i należności (MSR 39) / Aktywa finansowe w zamortyzowanym koszcie (MSSF9)				
<i>Pożyczki udzielone</i>	2 630	(1 843)	410	1 197
Razem	2 630	(1 843)	410	1 197
Aktywa dostępne do sprzedaży (MSR 39) / Aktywa finansowe w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody (MSSF9)				
<i>Akcje, udziały</i>	568	(568)	-	-
Razem	568	(568)	-	-

Poniżej zaprezentowano wpływ implementacji MSSF 9 na pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej na dzień 1 stycznia 2018 r., dla których nastąpiła zmiana klasyfikacji lub zmiana wyceny.

Wpływ implementacji MSSF 9 Instrumenty finansowe

	Zastosowany standard MSSF/MSR	Stan na 31.12.2017 Wartość bilansowa	Zmiana wynikająca ze zmiany klasyfikacji	Zmiana wynikająca ze zmiany wyceny	Stan na 01.01.2018 Wartość bilansowa	Wpływ na zyski zatrzymane	Wpływ na pozostałe całkowite dochody	Wpływ na kapitał własny
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	MSR 39	613	(613)	-	-	-	-	-
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	MSSF 9	-	613	35	648	-	35	35
Zyski zatrzymane - skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	MSR 39	(568)	568	-	-	568	-	568
Kapitał z wyceny instrumentów finansowych	MSSF 9	-	(568)	-	(568)	-	(568)	(568)
Pożyczki udzielone	MSR 39/MSSF 9	4 981	(1 291)	(251)	3 439	(251)	-	(251)
Pożyczki dotknięte utratą wartości na moment początkowego ujęcia (POCI)	MSSF 9	-	81	-	81	-	-	-
Pożyczki w wartości godziwej przez wynik finansowy	MSSF 9	-	1 210	45	1 255	45	-	45
Należności od odbiorców	MSR 39/MSSF 9	1 034	(642)	-	392	-	-	-
Należności od odbiorców w wartości godziwej przez wynik finansowy	MSSF 9	-	642	16	658	16	-	16
Zyski zatrzymane - wartość zmiany czasowej opcji instrumentów zabezpieczających	MSR 39	(223)	223	-	-	223	-	223
Kapitał z wyceny instrumentów zabezpieczających	MSSF 9	-	(223)	-	(223)	-	(223)	(223)
Pozostałe należności - należności z tytułu wartości bieżącej przyszłych opłat dotyczących gwarancji finansowych	MSSF 9	67	-	33	100	33	-	33
Pozostałe zobowiązania - zobowiązanie z tytułu gwarancji finansowych	MSSF 9	-	-	37	37	(37)	-	(37)
Podatek odroczony od powyższych korekt		-	-	13	13	(139)	152	13
Wpływ razem						458	(604)	(146)

MSSF 15 Przychody z umów z klientami

Wybrane elementy polityki rachunkowości z zakresu MSSF 15 zaprezentowane zostały w części 2 – Segmenty działalności. KGHM Polska Miedź S.A. zastosowała MSSF 15 retrospektywnie zgodnie z paragrafem C3 (b).

Zgodnie z MSSF 15.63 Spółka korzysta z praktycznego rozwiązania i nie korygowała przyrzeczonej kwoty wynagrodzenia o wpływ istotnego komponentu finansowania.

Wdrożenie MSSF 15 nie miało wpływu na kwoty wykazane w sprawozdaniu finansowym Spółki. W celu zwiększenia użyteczności informacji dostarczanej użytkownikom sprawozdań finansowych Spółka rozszerzyła zakres ujawnień i zaprezentowała w sprawozdaniu z wyniku przychody z transakcji sprzedaży, dla których wartość przychodów nie została ostatecznie ustalona (m.in. opartych na formule M+) na koniec okresu sprawozdawczego.

Nota 1.5 Opublikowane standardy i interpretacje, które jeszcze nie obowiązują i nie zostały wcześniej zastosowane przez Spółkę.

W niniejszym sprawozdaniu finansowym Spółka nie zdecydowała o wcześniejszym zastosowaniu opublikowanych standardów, interpretacji lub poprawek do istniejących standardów przed ich datą wejścia w życie. Poza wskazanym poniżej MSSF 16, inne zmiany nie mają zastosowania do działalności Spółki lub nie będą mieć wpływu na sprawozdanie finansowe.

MSSF 16 „Leasing”

Podstawowe informacje o standardzie

Data wdrożenia i przepisy przejściowe

MSSF 16 obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 r. lub po tej dacie i został przyjęty przez Unię Europejską. Zastąpi on obecnie obowiązujący standard MSR 17 oraz interpretacje KIMSF 4, SKI 15, 27. Spółka stosuje MSSF 16 od 1 stycznia 2019 r.

Główne zmiany wprowadzone przez standard

Nowy standard wprowadza jeden model ujęcia leasingu w księgach rachunkowych leasingobiorcy, zbieżny z ujęciem leasingu finansowego w ramach MSR 17. Zgodnie z MSSF 16 umowa jest leasingiem lub zawiera leasing, jeśli przekazuje prawo do kontroli użytkowania zidentyfikowanego składnika aktywów na dany okres w zamian za wynagrodzenie.

Zasadniczym elementem różniącym definicję leasingu z MSR 17 i z MSSF 16 jest wymóg sprawowania kontroli nad użytkowanym, konkretnym składnikiem aktywów, wskazanym w umowie wprost lub w sposób dorozumiany. Przeniesienie prawa do użytkowania ma miejsce wówczas, gdy mamy do czynienia ze zidentyfikowanym aktywem, w odniesieniu do którego leasingobiorca ma prawo do praktycznie wszystkich korzyści ekonomicznych i kontroluje wykorzystanie danego aktywa w danym okresie.

W przypadku gdy definicja leasingu jest spełniona, ujmuje się prawo do użytkowania aktywa wraz z odpowiednim zobowiązaniem z tytułu leasingu ustalonym w wysokości zdyskontowanych przyszłych płatności w okresie trwania leasingu.

Wydatki związane z wykorzystywaniem aktywów będących przedmiotem leasingu, uprzednio ujęte w większości w kosztach usług obcych, będą obecnie klasyfikowane jako koszty amortyzacji oraz koszty odsetek.

Aktywa z tytułu prawa do użytkowania są amortyzowane zgodnie z MSR 16, natomiast zobowiązania z tytułu umów leasingowych są rozliczane efektywną stopą procentową.

Wymogi nowego standardu dotyczące ujmowania i wyceny po stronie leasingodawcy są zbliżone do wymogów MSR 17. Leasing klasyfikuje się jako finansowy lub operacyjny również zgodnie z MSSF 16. W porównaniu do MSR 17, nowy standard zmienia zasady klasyfikacji podnajmu i wymaga od leasingodawcy ujawnienia dodatkowych informacji.

Wpływ MSSF 16 na sprawozdania finansowe

Na moment sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego Spółka zakończyła prace związane z wdrożeniem nowego standardu MSSF 16. Projekt wdrożenia MSSF 16 (projekt), został przeprowadzony w trzech etapach:

- etap I - analiza wszystkich realizowanych umów zakupu usług, bez względu na ich kwalifikację, której celem było wyselekcjonowanie umów, na podstawie których Spółka użytkuje składniki aktywów należące do dostawców; dodatkowo etap ten obejmował przeprowadzenie analizy w odniesieniu do prawa wieczystego użytkowania gruntów oraz służebności gruntowej i służebności przesyłu,
- etap II - poddanie każdej zidentyfikowanej w etapie I umowy ocenie pod kątem spełnienia kryteriów uznania za leasing zgodnie z MSSF 16,
- etap III - wdrożenie MSSF 16 na bazie wypracowanej koncepcji.

Przedmiotem przeprowadzanych analiz były wszystkie umowy leasingu finansowego, leasingu operacyjnego, najmu, dzierżawy, a także prawa wieczystego użytkowania gruntów oraz służebności przesyłu i służebności gruntowej. Ponadto zostały przeanalizowane transakcje nabytych usług (koszty usług obcych w ramach działalności operacyjnej) pod kątem występowania sytuacji korzystania ze zidentyfikowanego składnika aktywów.

W ramach projektu Spółka dokonała stosownych zmian w polityce rachunkowości i procedurach operacyjnych. Zostały opracowane i wdrożone metodyki prawidłowej identyfikacji umów, które są leasingiem oraz gromadzenia danych niezbędnych do prawidłowego ujęcia księgowego tych transakcji. Spółka podjęła decyzję o wdrożeniu standardu z dniem 1 stycznia 2019 r. Zgodnie z przepisami przejściowymi zawartymi w MSSF 16.C5 (b), nowe zasady zostaną przyjęte retrospektywnie z odniesieniem skumulowanego efektu początkowego zastosowania nowego standardu do kapitałów własnych na dzień 1 stycznia 2019 r. W związku z tym dane porównawcze za rok obrotowy 2018 nie zostaną przekształcone (zmodyfikowane podejście retrospektywne). Na moment przejścia Spółka skorzystała z praktycznego

rozwiązania, zgodnie z którym jednostka nie była zobowiązana do ponownej oceny tego, czy wcześniej sklasyfikowane umowy zawierają leasing. Przeprowadzony w trakcie wdrożenia projekt wykazał, że nowa definicja leasingu zawarta w MSSF 16 nie zmieni znacząco zakresu umów spełniających definicję leasingu.

Poniżej opisano poszczególne korekty wynikające z wdrożenia MSSF 16.

Opis korekt

a) Ujęcie zobowiązań z tytułu leasingu

Po przyjęciu MSSF 16 Spółka będzie ujmowała zobowiązania z tytułu leasingu dotyczące umów, który wcześniej został sklasyfikowany jako "leasing operacyjny" zgodnie z zasadami MSR 17 Leasing. Zobowiązania te zostaną wycenione w wartości bieżącej opłat leasingowych pozostających do zapłaty w dacie rozpoczęcia stosowania MSSF 16. Dla potrzeb wdrożenia MSSF 16 oraz ujawnień dotyczących wpływu implementacji MSSF 16 zastosowano dyskontowanie przy użyciu krańcowej stopy procentowej Spółki na dzień 1 stycznia 2019 r.

Na datę początkowego ujęcia opłaty leasingowe zawarte w wycenie zobowiązania z tytułu leasingu obejmują następujące rodzaje opłat za prawo do użytkowania bazowego składnika aktywów przez okres trwania leasingu:

- stałe opłaty leasingowe pomniejszone o wszelkie należne zachęty leasingowe,
- zmienne opłaty leasingowe uzależnione od indeksów lub od rynkowych stóp procentowych,
- kwoty, których zapłaty oczekuje się w ramach gwarantowanej wartości końcowej przedmiotu leasingu,
- cenę wykonania opcji kupna, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że zostanie ona zrealizowana,
- płatności kar umownych za wypowiedzenie leasingu jeżeli okres leasingu odzwierciedla wykorzystanie przez leasingobiorcę opcji wypowiedzenia umowy.

W celu obliczenia stóp dyskonta na potrzeby MSSF 16 Spółka stosuje krańcową stopę procentową odzwierciedlającą koszt finansowania, jakie byłoby zaciągnięte na zakup przedmiotu podlegającego leasingowi. W celu oszacowania wysokości stopy dyskonta Spółka wzięła pod uwagę następujące parametry umowy: rodzaj, długość trwania, walutę oraz potencjalną marżę, jaką musiałaby zapłacić na rzecz instytucji finansowych w celu uzyskania finansowania.

Na dzień 31 grudnia 2018 r. obliczone przez Spółkę stopy dyskonta mieściły się w przedziale (w zależności od okresu trwania umowy):

- dla umów w PLN: od 4,25% do 5,86%,
- dla umów w EUR: 2,10%.

Spółka skorzysta z uproszczeń dotyczących leasingów krótkoterminowych (do 12 miesięcy) oraz leasingów, w odniesieniu do których bazowy składnik aktywów ma niską wartość (do 20 000 PLN) i dla tych umów nie będzie ujmowała zobowiązań finansowych i odnośnych aktywów z tytułu prawa do użytkowania. Opłaty leasingowe z tego tytułu będą ujmowane jako koszty metodą liniową w trakcie okresu leasingu.

b) Ujęcie aktywów z tytułu prawa do użytkowania

Aktywa z tytułu prawa do użytkowania wycenia się według kosztu.

Początkowy koszt składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania obejmuje:

- kwotę początkowej wyceny zobowiązania z tytułu leasingu,
- wszelkie opłaty leasingowe zapłacone w dacie rozpoczęcia lub przed tą datą, pomniejszone o wszelkie otrzymane zachęty leasingowe,
- początkowe koszty bezpośrednie poniesione przez leasingobiorcę w związku z zawarciem umowy leasingu,
- szacunek kosztów, które mają zostać poniesione przez leasingobiorcę w związku z obowiązkiem demontażu i usunięcia bazowego składnika aktywów lub przeprowadzenia renowacji.

Na dzień pierwszego zastosowania w przypadku leasingów wcześniej sklasyfikowanych jako leasingi operacyjne zgodnie z MSR 17, składniki aktywów z tytułu prawa do użytkowania Spółka wyceniła w kwocie równej zobowiązaniu z tytułu leasingu, skorygowanej o kwoty przedpłat lub naliczonych opłat leasingowych odnoszących się do tego leasingu, ujętych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej poprzedzającym bezpośrednio datę pierwszego zastosowania MSSF 16.

Po początkowym ujęciu aktywa z tytułu prawa do użytkowania będą podlegały amortyzacji zgodnie z MSR 16 oraz będą przedmiotem testów na utratę wartości zgodnie z MSR 36.

c) Zastosowanie szacunków

Wdrożenie MSSF 16 wymaga dokonania pewnych szacunków i wyliczeń, które mają wpływ na wycenę zobowiązań z tytułu leasingu oraz aktywów z tytułu prawa do użytkowania. Obejmują one m. in.:

- ustalenie umów objętych MSSF 16,
- ustalenie pozostałego okresu obowiązywania leasingu w stosunku do umów zawartych przed 1 stycznia 2019 r. (w tym dla umów z nieokreślonym terminem lub z możliwością przedłużenia),
- ustalenie krańcowych stóp procentowych stosowanych do dyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych,
- wskazanie okresów użyteczności i ustalenie stawek amortyzacyjnych praw do użytkowania składników aktywów, ujętych na dzień 1 stycznia 2019 r.

d) Zastosowanie praktycznych uproszczeń

Stosując po raz pierwszy MSSF 16 Spółka stosuje następujące praktyczne uproszczenia dopuszczone przez standard:

- zastosowanie jednej stopy dyskontowej dla portfela umów leasingowych o podobnych cechach,

- zastosowanie oceny czy leasingi rodzą obciążenia zgodnie z MSR 37 na moment wdrożenia standardu, jako alternatywy do przeprowadzania testów na utratę wartości aktywa leasingowego,
- umowy z tytułu leasingu operacyjnego z pozostałym okresem leasingu krótszym niż 12 miesięcy na dzień 1 stycznia 2019 r. potraktowane zostaną jako leasing krótkoterminowy,
- wykorzystanie perspektywy czasu (wykorzystanie wiedzy zdobytej po fakcie) w określaniu okresu leasingu, jeżeli umowa zawiera opcje przedłużenia lub rozwiązania umowy leasingu.

e) Informacje o finansowym wpływie MSSF 16 na sprawozdanie finansowe za okres, w którym Standard zostanie zastosowany po raz pierwszy

Na dzień 31 grudnia 2018 r. Spółka posiadała nieodwołalne zobowiązanie pozabilansowe z tytułu leasingu operacyjnego dotyczące umów: prawa wieczystego użytkowania gruntów, dzierżawy gruntów, najmu maszyn i urządzeń oraz pozostałych najmów. Na dzień 31 grudnia 2018 r. wartość nominalna wynosiła 957 mln PLN (szczegółowe informacje przedstawiono w nocie 12.5 i w nocie 12.7) z tego kwota 955 mln PLN dotyczy umów leasingu zgodnie z MSSF 16 wyłączając leasing krótkoterminowy oraz leasing aktywów o niskiej wartości.

Dla powyższych umów Spółka dokonała wyceny w wartości bieżącej aktywów użytkowanych w ramach tych umów i rozpoznała na dzień 1 stycznia 2019 r. prawo do użytkowania składnika aktywów w kwocie 390 mln PLN i odpowiadające mu w tej samej wartości zobowiązanie z tytułu leasingu.

Zobowiązanie pozabilansowe z tytułu leasingu w kwocie 955 mln PLN zostanie wyksięgowane.

W przypadku umów, w których Spółka występuje jako leasingodawca, zastosowanie MSSF 16 nie spowoduje konieczności ujęcia korekt na 1 stycznia 2019 r.

Podsumowanie skutków finansowych wprowadzenia MSSF 16 (dotyczy tylko umów leasingu zawartych lub zmienionych przed 1 stycznia 2019 r.):

	Stan na 01.01.2019
Prawo do użytkowania składnika aktywów – rzeczowe aktywa trwałe	390
Zobowiązanie z tytułu leasingu	390
	od 01.01.2019 do 31.12.2019
Prognozowany wpływ na sprawozdanie z całkowitych dochodów:	
- spadek kosztów z tytułu podatków i opłat oraz usług	(34)
- wzrost kosztów odsetkowych	21
- wzrost amortyzacji	19
Prognozowany wpływ na sprawozdanie z przepływów pieniężnych:	
- wzrost przepływów pieniężnych netto z działalności operacyjnej	33
- spadek przepływów pieniężnych netto z działalności finansowej	(33)

Roczny koszt z tytułu krótkoterminowych umów leasingowych oraz roczny koszt z tytułu umów leasingowych aktywów o niskiej wartości szacuje się jako nieistotny.

Wpływ na wskaźniki finansowe

Ze względu na ujęcie w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Spółki praktycznie wszystkich umów leasingu, wdrożenie MSSF 16 przez Spółkę będzie miało wpływ na jej wskaźniki bilansowe, w tym wskaźnik zadłużenia do kapitału własnego. Dodatkowo, w efekcie wdrożenia MSSF 16 zmiany mogą ulec miary zysku (m. in. zysk z działalności operacyjnej, EBITDA), a także przepływy pieniężne z działalności operacyjnej. Spółka przeanalizowała wpływ tych zmian na spełnienie kowenantów zawartych w umowach kredytowych, których stroną jest Spółka i nie stwierdziła ryzyka naruszenia kowenantów.

Pozostałe opublikowane, lecz jeszcze nieobowiązujące standardy i interpretacje nie dotyczą działalności Spółki lub nie będą mieć wpływu na nią:

- Zmiany do MSSF 10 oraz MSR 28 dotyczące sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostkami stowarzyszonymi lub wspólnymi przedsięwzięciami,
- Interpretacja KIMSF 23 dotycząca niepewności co do ujęcia podatku dochodowego,
- MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe,
- Poprawki do MSSF 9 dotyczące dłużnych aktywów finansowych posiadających opcję wcześniejszej spłaty, która może skutkować powstaniem tzw. negatywnej rekompensaty,
- Poprawki do MSR 28 dotyczące długoterminowych udziałów, stanowiących część inwestycji netto w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach,
- Roczne zmiany MSSF 2015-2017,
- Zmiany do MSR 19 dotyczące zmian, ograniczeń lub rozliczeń planów określonych świadczeń,
- Zmiany odniesień do Założeń koncepcyjnych w MSSF,
- Poprawki do MSSF 3 dotyczące definicji przedsięwzięcia,
- Poprawki do MSR 1 i MSR 8 dotyczące definicji istotności.

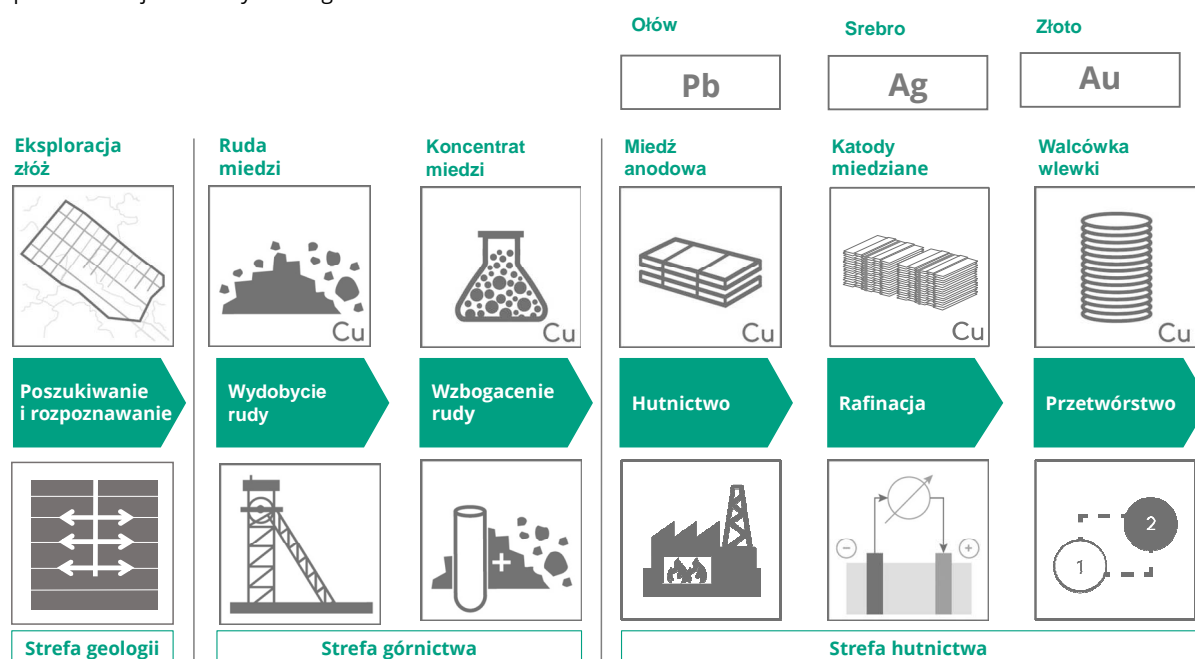
Powyżej wymienione standardy, za wyjątkiem Interpretacji KIMSF 23, poprawek do MSSF 9 oraz poprawek do MSR 28 oczekują na zatwierdzenie przez Unię Europejską. Spółka zamierza zastosować wszystkie zmiany zgodnie z ich datą wejścia w życie.

CZĘŚĆ 2 - Segmenty działalności

Informacje dotyczące segmentów działalności

Na podstawie przeprowadzonej analizy struktury organizacyjnej Spółki, jej systemu sprawozdawczości wewnętrznej oraz funkcjonującego modelu zarządzania przyjęto, że działalność Spółki stanowi jeden segment operacyjny i sprawozdawczy, który można zdefiniować jako „Produkcja miedzi, metali szlachetnych i innych produktów hutnictwa”.

Podstawowa działalność Spółki koncentruje się na produkcji miedzi i srebra. Produkcja jest w pełni zintegrowanym technologicznie procesem, w którym produkt końcowy jednej fazy technologicznej stanowi półprodukt wykorzystywany w kolejnej fazie. Ruda miedzi wydobywana w kopalniach jest transportowana do zakładów przeróbki, gdzie następuje proces jej wzbogacania. W jego wyniku powstaje koncentrat miedzi, który jest dostarczany do hut gdzie jest przetapiany i rafinowany ogniowo na miedź anodową, która jest przerabiana w procesie rafinacji elektrolitycznej na katody miedziane. Z katod produkuje się walcówkę oraz wlewki okrągłe. Szlam anodowy, powstający w procesie elektrorafinacji miedzi, jest surowcem wyjściowym do produkcji metali szlachetnych. Powstające w procesach hutniczych pyły ołowionośne przerabiane są na ołów. Z przerobu zużytego elektrolitu uzyskuje się siarczan nikiel oraz siarczan miedzi. Gazy z pieców hutniczych są wykorzystywane do produkcji kwasu siarkowego. Gospodarczo wykorzystywane są także żużle hutnicze, sprzedawane jako kruszywo drogowe.

Rozliczenia dokonywane pomiędzy kolejnymi ogniwami procesu technologicznego oparte są na wycenie według kosztu wytworzenia, w związku z czym wewnętrzne jednostki organizacyjne (kopalnie, zakłady przerobcze, huty) w cyklu produkcyjnym nie realizują zysków na sprzedaży.

Dane finansowe przygotowywane dla celów sprawozdawczości zarządczej oparte są na tych samych zasadach rachunkowości, jakie stosuje się przy sporządzaniu sprawozdań finansowych. Zarząd Spółki jako organ odpowiedzialny za alokację zasobów oraz za wyniki finansowe Spółki dokonuje regularnych przeglądów finansowych raportów wewnętrznych w celu podejmowania głównych decyzji operacyjnych.

W strukturze organizacyjnej KGHM Polska Miedź S.A. występuje 11 Oddziałów, w tym kopalnie, zakłady wzbogacania rud, huty i Centrala. W Centrali realizowana jest sprzedaż podstawowych produktów Spółki tj. katod z miedzi elektrolitycznej, wlewki okrągłe, walcówki i srebra oraz funkcje wsparcia, w tym w szczególności zarządzanie aktywami finansowymi, scentralizowana obsługa finansowo – księgowo, marketingowa, prawna i inne.

Miarą wyników segmentów analizowaną przez Zarząd Spółki jest Skorygowana EBITDA oraz wynik finansowy netto. Sposób kalkulacji miernika EBITDA skorygowana oraz EBITDA przedstawia tabela „Uzgodnienie EBITDA skorygowana”.

Produkcja podstawowych produktów

	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Miedź elektrolityczna (tys. t), w tym:	501,8	522,0
- miedź elektrolityczna ze wsadów własnych (tys.t)	385,3	358,9
Srebro (t)	1 188,8	1 218,1
Gotówkowy jednostkowy koszt produkcji miedzi płatnej w koncentracji własnym - C1 (USD/funt)*	1,85	1,52

* Koszt C1 uwzględnia koszty wydobycia i przerobu urobku, koszty transportu, podatek od wydobycia niektórych kopalin, koszty administracyjne fazy górniczej oraz premię hutniczo-rafinacyjną (TC/RC) pomniejszone o wartość produktów ubocznych.

Wyniki finansowe segmentu

	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Przychody z umów z klientami	15 757	16 024
Koszty podstawowej działalności operacyjnej*	(13 460)	(12 899)
Amortyzacja ujęta w wyniku finansowym	(1 119)	(1 035)
EBITDA	3 416	4 160
Skorygowana EBITDA	3 416	4 160
Zysk netto	2 025	1 323
w tym:		
odwrócenie strat / (straty) z tytułu utraty wartości aktywów trwałych	623	(940)

* Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów powiększone o koszty sprzedaży i koszty ogólnego zarządu. Uzgodnienie pozycji „EBITDA” oraz „Skorygowana EBITDA” (jako niezdefiniowanych przez MSSF) z pozycją „Wynik finansowy netto” (jako zdefiniowanej przez MSSF) oraz „Zysk netto ze sprzedaży” przedstawiają poniższe tabele:

Uzgodnienie EBITDA skorygowana

	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Zysk netto	2 025	1 323
[-] Podatek dochodowy bieżący i odroczony	(647)	(831)
[-] Amortyzacja ujęta w wyniku finansowym	(1 119)	(1 035)
[-] Przychody i (koszty) finansowe	(774)	1 033
[-] Pozostałe przychody i (koszty) operacyjne	1 149	(2 004)
[=] EBITDA	3 416	4 160
[=] Skorygowana EBITDA*	3 416	4 160

	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Zysk netto ze sprzedaży	2 297	3 125
[-] Amortyzacja ujęta w wyniku finansowym	(1 119)	(1 035)
[=] EBITDA	3 416	4 160
[=] Skorygowana EBITDA*	3 416	4 160

* Skorygowana EBITDA jest to wartość EBITDA skorygowana o (straty) / odwrócenie strat z tytułu utraty wartości aktywów trwałych ujęte w kosztach podstawowej działalności operacyjnej.

Aktywa i zobowiązania segmentu

	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
Aktywa	34 250	30 947
Zobowiązania	15 205	13 691

Zasady rachunkowości

Zgodnie z MSSF 15 od 1 stycznia 2018 r. Spółka ujmuje przychody z umów z klientami w momencie spełnienia przez Spółkę zobowiązania do wykonania świadczenia, poprzez przekazanie przyrzonego towaru lub usługi nabywcy, gdzie przekazanie to stanowi jednocześnie uzyskanie przez nabywcę kontroli nad tym składnikiem aktywów tj. zdolności do bezpośredniego rozporządzania przekazanym składnikiem aktywów i uzyskiwania z niego zasadniczo wszystkich pozostałych korzyści oraz zdolność do niedopuszczania innych jednostek do rozporządzania składnikiem aktywów i uzyskiwania z niego korzyści.

Jako zobowiązanie do wykonania świadczenia Spółka rozpoznaje każde, zawarte w umowie przyrzeczenie przekazania klientowi towaru lub usługi, które można wyodrębnić, lub grupy wyodrębnionych towarów lub usług, które są zasadniczo takie same i w taki sam sposób przekazywane klientowi. Dla każdego zobowiązania do wykonania świadczenia, Spółka ustala (na podstawie warunków umownych), czy będzie je realizować w miarę upływu czasu lub czy spełni je w określonym momencie.

Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ujmuje się w wyniku finansowym jednorazowo, w określonym momencie czasu, zgodnym z momentem spełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia, (w szczególności określanym w oparciu o formuły baz dostawy INCOTERMS).

Przychody ze sprzedaży usług ujmuje się w wyniku finansowym w miarę upływu czasu, jeżeli spełniony jest jeden z następujących warunków:

- klient jednocześnie otrzymuje i czerpie korzyści ekonomiczne płynące ze świadczenia Spółki w miarę jak wykonuje ona swoje zobowiązanie, lub
- w wyniku spełnienia zobowiązania przez Spółkę powstaje lub zostaje ulepszony składnik aktywów (np. produkcja w toku), a kontrolę nad tym składnikiem w miarę jego powstawania lub ulepszania, sprawuje klient, lub
- w wyniku spełnienia zobowiązania przez Spółkę powstaje składnik aktywów, który nie ma alternatywnego zastosowania dla Spółki i jednocześnie jednostce tej przysługuje egzekwowne prawo do zapłaty za dotychczas wykonane świadczenie.

Przypisania ceny transakcyjnej do poszczególnych zobowiązań do wykonania świadczeń dokonuje się w oparciu o pojedyncze ceny sprzedaży.

W przychodach z umów z klientami w sprawozdaniu z wyniku ujmowane są przychody powstające ze zwykłej działalności operacyjnej Spółki tj. przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów.

Przychody z umów z klientami ujmuje się w kwocie równej cenie transakcyjnej (uwzględniającej wszelkie opusty i rabaty). Cena transakcyjna odzwierciedla również zmianę wartości pieniądza w czasie, jeżeli umowa z klientem zawiera istotny element finansowania, który określa się na podstawie umownych warunków płatności, bez względu na to czy został on wyraźnie określony w umowie.

Oceniając, czy komponent finansowania jest istotny dla umowy uwzględnia się wszystkie fakty i okoliczności, w tym ewentualną różnicę między kwotą przyrzonego wynagrodzenia a ceną sprzedaży gotówkowej przyrzonego towarów i usług oraz łączny wpływ obu następujących czynników: (i) przewidywany okres od momentu, w którym jednostka przekazuje przyrzone towary lub usługi klientowi do momentu, w którym klient płaci za te towary lub usługi, oraz (ii) stopy procentowe obowiązujące na danym rynku.

W przypadku transakcji sprzedaży, dla których cena zostanie ustalona po dniu ujęcia sprzedaży w księgach rachunkowych, przychody koryguje się na koniec każdego okresu sprawozdawczego o zmianę wartości godziwej odnośnych należności handlowych.

Przychody ze sprzedaży korygowane są o wynik z rozliczenia instrumentów pochodnych zabezpieczających przyszłe przepływy pieniężne, zgodnie z ogólną zasadą, że wycenę pochodnego instrumentu zabezpieczającego w części stanowiącej zabezpieczenie efektywne ujmuje się w tej samej pozycji wyniku finansowego, w której ujmowana jest wycena pozycji zabezpieczanej w momencie, kiedy pozycja zabezpieczana wpływa na wynik finansowy.

Przychody ze sprzedaży – podział według asortymentu

	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Miedź	11 942	12 127
Cu w koncentracje*	400	86
Srebro	2 101	2 447
Ag w koncentracje**	141	(6)
Złoto	381	556
Usługi	88	142
Pozostałe	704	672
RAZEM	15 757	16 024

* Wartość płatnej miedzi pomniejszona o wartość premii przerobowej (TC), premii rafinacyjnej Cu (RcCu) oraz innych odliczeń wpływających na wartość koncentratu poza wartością premii rafinacyjnej Ag.

** Wartość płatnego srebra pomniejszona o wartość premii rafinacyjnej Ag (RcAg). Ujemne wielkości w roku 2017 wynikają z ostatecznych rozliczeń sprzedaży koncentratów Cu zrealizowanych w roku 2016.

Przychody ze sprzedaży – podział geograficzny według lokalizacji finalnych odbiorców

	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Europa		
Polska	4 131	4 134
Niemcy	1 968	2 147
Wielka Brytania	1 870	1 776
Czechy	1 325	1 358
Francja	699	990
Węgry	667	652
Hiszpania	552	4
Włochy	551	411
Szwajcaria	532	765
Austria	235	255
Rumunia	112	101
Słowacja	104	86
Słowenia	70	68
Dania	57	68
Szwecja	41	50
Bułgaria	14	16
Belgia	-	6
Inne kraje (sprzedaż rozdrobniona)	110	92
Ameryka Północna		
Stany Zjednoczone Ameryki	177	443
Inne kraje (sprzedaż rozdrobniona)	1	1
Ameryka Południowa	4	-
Azja		
Chiny	2 001	2 159
Turcja	323	268
Indie	-	156
Singapur	158	3
Korea Południowa	30	-
Inne kraje (sprzedaż rozdrobniona)	13	14
Afryka	12	1
RAZEM	15 757	16 024

Główni klienci

W okresie od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r. oraz w okresie od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. z jednym odbiorcą zrealizowano przychody przekraczające 10% (w obydwu okresach 12,6%) przychodów ze sprzedaży Spółki.

Aktywa trwałe – podział geograficzny

Rzeczowe aktywa trwałe KGHM Polska Miedź S.A. zlokalizowane są na terenie Polski.

Wydatki na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne

	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Wydatki związane z aktywami górnictwymi i hutniczymi	1 884	1 970
Wydatki na pozostałe rzeczowe i niematerialne aktywa trwałe	23	21

CZĘŚĆ 3 – Utrata wartości aktywów

W okresie bieżącym, w związku z wystąpieniem przesłanek wskazujących na możliwość zmiany wartości odzyskiwalnej, Spółka przeprowadziła test na utratę wartości zaangażowania kapitałowego Spółki (udział w Future 1) oraz pożyczek udzielonych Future 1 i Grupie KGHM INTERNATIONAL LTD. Kluczową przesłanką do przeprowadzenia testu na utratę wartości była istotna zmiana parametrów techniczno-ekonomicznych dla aktywów górniczych wchodzących w skład grupy KGHM INTERNATIONAL LTD w zakresie długości życia kopalni, wolumenu produkcji, zasobności złóż, zakładanych kosztów operacyjnych i poziomu nakładów inwestycyjnych w okresie życia kopalni. Dla potrzeb oceny utraty wartości wartość godziwa inwestycji w KGHM INTERNATIONAL LTD. została oszacowana na podstawie sumy wartości godziwej poszczególnych ośrodków wypracowujących środki pieniężne w ramach KGHM INTERNATIONAL LTD. pomniejszonej o zobowiązania i powiększonej o inne aktywa.

Wartość udziałów w Future 1 wykazywana jest w cenie nabycia i na dzień 31 grudnia 2018 r. wyniosła 1 037 mln PLN, natomiast saldo pożyczek udzielonych Grupie KGHM INTERNATIONAL LTD. wraz z odsetkami wynosiło 2 078 mln PLN, a udzielonych spółce zależnej Future 1 3 927 mln PLN.

Dla potrzeb oszacowania wartości odzyskiwalnej aktywów Grupy KGHM INTERNATIONAL LTD wyodrębniono następujące ośrodki generujące środki pieniężne (OWSP):

- Kopalnia Robinson,
- Zagłębie Sudbury, w skład którego wchodzi działająca kopalnia Morrison, kopalnia w trakcie procesu zamykania McCreedy oraz projekt w fazie przedoperacyjnej Victoria,
- Kopalnia Franke,
- Kopalnia Carlota,
- Zaangażowanie we wspólne przedsięwzięcie Sierra Gorda,
- Projekt Ajax.

Na potrzeby ustalenia wartości odzyskiwalnej aktywów w poszczególnych OWSP w przeprowadzonym teście dokonano wyceny do wartości godziwej (pomniejszonej o koszty doprowadzenia do zbycia) wykorzystując podejście dochodowe tj. metodę zdyskontowanych przepływów pieniężnych dla OWSP Sudbury i zaangażowania w Sierra Gorda oraz do wartości użytkowej dla OWSP Franke. Natomiast wartość odzyskiwalną dla OWSP Robinson, Carlota i KGHM Ajax ze względu na brak przesłanek co do zmiany wartości odzyskiwalnej, przyjęto w ich wartości bilansowej.

Wartość godziwa została zaklasyfikowana do poziomu 3 hierarchii wartości godziwej.

PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA MAKROEKONOMICZNE PRZYJĘTE W TEŚCIE NA UTRATĘ WARTOŚCI

Założenie	Poziom przyjęty w teście
Notowania cen miedzi	Ścieżka cenowa miedzi została przyjęta na podstawie wewnętrznych założeń makroekonomicznych opracowanych przy wykorzystaniu dostępnych wieloletnich prognoz instytucji finansowych i analitycznych. Szczegółowa prognoza przygotowywana jest dla okresu 2019-2023, dla okresu 2024-2028 stosowane jest techniczne dostosowanie cen pomiędzy ostatnim rokiem szczegółowej prognozy, a rokiem 2029, dla którego wykorzystana jest długoterminowa prognoza ceny metalu na poziomie 6 614 USD/t (3,00 USD/lb) Długoterminowa prognoza ceny miedzi nie uległa zmianie w porównaniu do poziomu ceny przyjętej do testów przeprowadzonych na dzień 31 grudnia 2017 r.

POZOSTAŁE KLUCZOWE ZAŁOŻENIA DLA SZACUNKU WARTOŚCI GODZIWEJ AKTYWÓW OWSP

Założenie	Sierra Gorda	Sudbury	Franke
Okres życia kopalni / okres prognozy	25	18	2
Poziom produkcji miedzi w okresie życia kopalni [tys. t]	4 372	276	37
Średnia marża operacyjna w okresie życia kopalni	35%	57%	7%
Poziom nakładów inwestycyjnych do poniesienia w okresie życia kopalni [mln USD]	2 219	1 630	4
Zastosowana stopa dyskonta po opodatkowaniu dla aktywów w fazie operacyjnej	8%	8%	11%
Zastosowana stopa dyskonta po opodatkowaniu dla aktywów w fazie przedoperacyjnej		11%	
Koszty doprowadzenia do sprzedaży	2%		

KLUCZOWE CZYNNIKI ZMIANY ZAŁOŻEŃ TECHNICZNO-EKONOMICZNYCH	
Sierra Gorda	Przesunięcie na kolejne lata nakładów kapitałowych z lat 2017 – 2018 związanych z programem usuwania wąskich gardeł oraz z projektem przerobu rudy tlenkowej. W poprzednim teście uwzględniono wydatki na powyższe projekty w okresie nie objętym obecnymi założeniami. Aktualizacja wieloletniego planu kopalni skutkowałą wydłużeniem długości życia kopalni o 3 lata.
Sudbury	Prowadzenie optymalizacji wieloletniego planu działalności operacyjnej KGHM w Zagłębiu Sudbury. Efektem podjętych działań jest m.in. planowane wstrzymanie wydobywania ze złoża Morrison w I kw. 2019 r. oraz wznowienie produkcji w kopalni McCreedy West. Aktualizacja planów wieloletnich spowodowała zwiększenie nakładów kapitałowych, zmianę wolumenów produkcji poszczególnych metali oraz wydłużenie okresu produkcji o jeden rok. Założenia przyjęte do wyceny projektu Victoria nie uległy istotnej zmianie względem testów na 31 grudnia 2017 r.
Franke	Udokumentowanie dodatkowych zasobów rudy tlenkowej oraz aktualizacja planów eksploatacji pozwalających na wydłużenie okresu życia kopalni o dodatkowy rok produkcji.

Wyniki przeprowadzonego testu na dzień 31 grudnia 2018 r. przedstawia poniższa tabela:

Elementy testu	mln PLN
Zdyskontowane przyszłe przepływy pieniężne KGHM INTERNATIONAL LTD. (Enterprise value/Wartość przedsiębiorstwa) (2 053 mln USD*3,7597)	7 720
Szacunkowe koszty doprowadzenia do zbycia	30
Wartość odzyskiwalna inwestycji KGHM INTERNATIONAL LTD. (Enterprise value/Wartość przedsiębiorstwa)	7 690
Wartość bilansowa udzielonych pożyczek Grupie KGHM INTERNATIONAL LTD. wraz z odsetkami	6 005
Wartość bilansowa udziałów w Future 1	1 037
Odwrócenie odpisu z tytułu utraty wartości udziałów w Future 1	402
Odwrócenie odpisu z tytułu utraty wartości należności z tytułu udzielonych pożyczek grupie KGHM INTERNATIONAL LTD	246

CZĘŚĆ 4 - Noty objaśniające do sprawozdania z wyniku

Nota 4.1. Koszty według rodzaju

	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Nota 9.3 Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych	1 173	1 072
Nota 11.1 Koszty świadczeń pracowniczych	3 324	3 210
Zużycie materiałów i energii w tym:	5 312	5 831
Wsady obce	3 040	3 750
Energia i czynniki energetyczne	803	775
Usługi obce w tym:	1 649	1 531
Koszty transportu	216	215
Remonty, konserwacje i serwisy	511	446
Górnictwo roboty przygotowawcze	477	437
Nota 5.2 Podatek od wydobycia niektórych kopalin	1 671	1 765
Nota 5.2 Pozostałe podatki i opłaty	412	389
Koszty reklamy i wydatki reprezentacyjne	43	37
Ubezpieczenia majątkowe i osobowe	23	21
Pozostałe koszty	26	68
Razem koszty rodzajowe	13 633	13 924
Wartość sprzedanych towarów i materiałów (+)	177	182
Zmiana stanu produktów, produkcji w toku (+/-)	(236)	(1 097)
Koszty wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki (-)	(114)	(110)
Łączne koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów, sprzedaży oraz ogólnego zarządu w tym:	13 460	12 899
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	12 537	12 022
Koszty sprzedaży	115	112
Koszty ogólnego zarządu	808	765

Nota 4.2. Pozostałe przychody i (koszty) operacyjne

		od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Nota 7.2	Wycena i realizacja instrumentów pochodnych	167	226
	Różnice kursowe z wyceny aktywów i zobowiązań innych niż zadłużenie	386	-
	Odsetki od udzielonych pożyczek i pozostałych należności finansowych	244	310
	Opłaty i prowizje z tytułu refakturowania kosztów gwarancji bankowych zabezpieczających spłatę zobowiązań	53	51
	Odwrocenie strat z tytułu utraty wartości pożyczek z tytułu restrukturyzacji finansowania wewnątrzgrupowego	778	ND*
	Odwrocenie strat z tytułu utraty wartości pożyczek wycenianych w zamortyzowanym koszcie	183	ND*
	Odwrocenie strat z tytułu utraty wartości udziałów w jednostkach zależnych	402	-
	Odwrocenie strat z tytułu utraty wartości pożyczek powstałych na moment początkowego ujęcia	85	ND*
	Zyski ze zmiany wartości godziwej aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	184	ND*
	Przychody z dywidend	239	4
	Pozostałe	78	89
	Pozostałe przychody ogółem	2 799	680
Nota 7.2	Wycena i realizacja instrumentów pochodnych	(303)	(439)
	Straty z tytułu początkowego ujęcia pożyczek typu POCI w związku z restrukturyzacją finansowania wewnątrzgrupowego	(763)	ND*
	Straty z tytułu utraty wartości pożyczek zgodnie z MSSF 9	(4)	ND*
	Straty z tytułu utraty wartości pożyczek zgodnie MSR 39	ND*	(606)
	Straty z tytułu zmiany wartości godziwej aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	(247)	ND*
	Różnice kursowe z wyceny aktywów i zobowiązań innych niż zadłużenie	-	(1 179)
Nota 6.1	Straty z tytułu utraty wartości udziałów i certyfikatów inwestycyjnych w jednostkach zależnych	(47)	(330)
	Utworzenie rezerw	(162)	(23)
	Pozostałe	(124)	(107)
	Pozostałe koszty ogółem	(1 650)	(2 684)
	Pozostałe przychody i (koszty) operacyjne	1 149	(2 004)

* „ND” - nie dotyczy – pozycje, dla których nie wystąpiła wycena według zasad wynikających z zastosowania od 1 stycznia 2018 r. MSSF 9.

Nota 4.3. Przychody i (koszty) finansowe

		od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
	Różnice kursowe z wyceny zobowiązań z tytułu zadłużenia	-	1 247
Nota 7.2	Wycena instrumentów pochodnych	11	-
	Przychody ogółem	11	1 247
	Odsetki od zadłużenia	(127)	(113)
	Opłaty i prowizje bankowe od zaciągniętych kredytów i pożyczek	(23)	(28)
	Różnice kursowe z wyceny zobowiązań z tytułu zadłużenia	(592)	-
	Skutek odwracania dyskonta	(43)	(43)
Nota 7.2	Wycena i realizacja instrumentów pochodnych	-	(30)
	Koszty ogółem	(785)	(214)
	Przychody i (koszty) finansowe	(774)	1 033

Nota 4.4 Straty / odwrócenie strat z tytułu utraty wartości aktywów ujęte w sprawozdaniu z wyniku

	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Straty z tytułu utraty wartości aktywów rozpoznane:		
w kosztach sprzedanych produktów, towarów i materiałów, z tego:	5	25
aktualizujące wartość zapasów	5	24
aktualizujące wartość należności od odbiorców	-	1
w pozostałych kosztach operacyjnych z tytułu:	836	941
początkowego ujęcia pożyczek typu POCI w wyniku restrukturyzacji finansowania wewnątrzgrupowego	763	ND*
aktualizacji wartości środków trwałych w budowie i wartości niematerialnych nieoddanych do użytkowania	11	4
utraty wartości udziałów i certyfikatów inwestycyjnych w jednostkach zależnych	47	330
utraty wartości pożyczek zgodnie z MSSF 9	4	ND*
utraty wartości pożyczek zgodnie z MSR 39	ND*	606
aktualizacji wartości należności od odbiorców	8	-
aktualizacji wartości pozostałych należności finansowych	3	1
Razem odpisy	841	966
Odwrócenie strat z tytułu utraty wartości aktywów rozpoznane:		
w kosztach sprzedanych produktów, towarów i materiałów, z tego:	28	-
aktualizujące wartość zapasów	28	-
w pozostałych przychodach operacyjnych, z tego:	1 452	2
aktualizujące wartość udziałów w jednostkach zależnych	402	-
od wartości pożyczek w wyniku restrukturyzacji finansowania wewnątrzgrupowego	778	ND*
od pożyczek wycenianych w zamortyzowanym koszcie	183	ND*
od pożyczek na moment początkowego ujęcia (POCI)	85	ND*
aktualizujące wartość pozostałych należności finansowych	2	-
aktualizujące wartość pozostałych należności niefinansowych	2	2
Razem odwrócenie strat	1 480	2

* „ND” - nie dotyczy – pozycje, dla których nie wystąpiła wycena według zasad wynikających z zastosowania od 1 stycznia 2018 r. MSSF 9.

CZĘŚĆ 5 – Opodatkowanie

Nota 5.1 Podatek dochodowy w sprawozdaniu z wyniku

Zasady rachunkowości

Podatek dochodowy ujęty w wyniku finansowym obejmuje podatek bieżący oraz podatek odroczony. Podatek bieżący wyliczany jest zgodnie z aktualnym prawem podatkowym.

Podatek dochodowy

	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Nota 5.1.1 Podatek bieżący	590	863
Podatek odroczony	57	54
Korekty bieżącego podatku za poprzednie okresy	-	(86)
Podatek dochodowy	647	831

KGHM Polska Miedź S.A. zapłaciła w 2018 r. do właściwego urzędu skarbowego podatek dochodowy w wysokości 710 mln PLN (w 2017 r. 934 mln PLN). Różnica między kwotą podatku zapłaconego przez Spółkę w 2018 r. a kwotą podatku zapłaconego w roku 2017 wynika przede wszystkim ze zmiany sposobu opłacania zaliczek w 2018 r. w stosunku do 2017 r. W styczniu 2017 r. zapłacona została zaliczka na podatek za IV kwartał 2016 r. Zaliczka zapłacona w styczniu 2018 r. dotyczyła tylko jednego miesiąca grudnia 2017 r.

W tabeli poniżej zaprezentowano identyfikację różnic między podatkiem dochodowym od zysku przed opodatkowaniem a podatkiem dochodowym, wyliczonym według zasad wynikających z Ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych:

Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej

	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Zysk / (strata) przed opodatkowaniem (brutto)	2 672	2 154
Podatek wyliczony wg stawki (2018: 19 %, 2017: 19%)	508	409
Podatkowe skutki przychodów księgowych, które nie podlegają opodatkowaniu w tym:	(363)	(9)
odwrócenie strat z tytułu utraty wartości pożyczek udzielonych jednostkom zależnym	(217)	-
Podatkowe skutki kosztów księgowych, które nie stanowią kosztów uzyskania przychodów w tym:	558	517
straty z tytułu utraty wartości udziałów i akcji w jednostkach zależnych oraz pożyczek wewnątrzgrupowych	201	168
podatek od wydobycia niektórych kopalín	317	335
Korekta podatku za poprzednie okresy	-	(86)
Podatek bieżący z rozliczenia Podatkowej Grupy Kapitałowej	(56)	-
Podatek dochodowy w wyniku finansowym [efektywna stawka wyniosła 24,21 % (w roku 2017 (38,58%)]	647	831

Nota 5.1.1 Odroczonego podatku dochodowy

Zasady rachunkowości	Ważne oszacowania i założenia
<p>Odroczony podatek dochodowy ustala się przy zastosowaniu stawek i przepisów podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać wtedy, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany a zobowiązanie rozliczone, przyjmując za podstawę stawki i przepisy podatkowe, które obowiązywały prawnie lub faktycznie na koniec okresu sprawozdawczego.</p> <p>Zobowiązania i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzone są od różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań, a ich wartością bilansową w sprawozdaniu finansowym, za wyjątkiem różnic przejściowych wynikających z początkowego ujęcia aktywa czy zobowiązania w transakcji niestanowiącej połączenia przedsięwzięć.</p> <p>Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który umożliwi potrącenie różnic przejściowych lub wykorzystanie strat podatkowych.</p> <p>Kompensaty aktywów i zobowiązań z tytułu podatku odroczonego dokonuje się, gdy Spółka posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł do przeprowadzenia kompensaty należności i zobowiązań z tytułu bieżącego podatku dochodowego oraz, gdy aktywa i zobowiązania z tytułu podatku odroczonego dotyczą podatku dochodowego nałożonego na daną jednostkę przez tę samą władzę podatkową.</p>	<p>Prawdopodobieństwo realizacji aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego z przyszłymi zyskami podatkowymi opiera się na budżecie Spółki. Spółka ujęła w księgach aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż osiągnie zysk do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.</p>

	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Odroczony podatek dochodowy na początek okresu, z tego:	31	140
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 034	1 011
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(1 003)	(871)
Zmiana zasad rachunkowości - zastosowanie MSSF 9, z tego:	13	ND*
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(41)	ND*
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego	54	ND*
Odroczony podatek dochodowy po zastosowaniu MSSF 9, z tego:	44	ND*
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	993	ND*
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(949)	ND*
Odroczony podatek dochodowy w okresie:	(35)	(109)
Ujęty w wyniku finansowym	(57)	(54)
Ujęty w pozostałych całkowitych dochodach	22	(55)
Odroczony podatek dochodowy na koniec okresu, z tego:	9	31
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 159	1 034
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(1 150)	(1 003)

* ND - nie dotyczy - pozycje, dla których nie wystąpiły: wycena według zasad wynikających z zastosowania od 1 stycznia 2018 r. MSSF 9

Terminy realizacji aktywów i (zobowiązań) z tytułu odroczonego podatku dochodowego były następujące:

	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
O okresie realizacji dłuższym niż 12 miesięcy od zakończenia okresu sprawozdawczego	(279)	(191)
O okresie realizacji do 12 miesięcy od zakończenia okresu sprawozdawczego	288	222

Aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Aktywa z tytułu podatku odroczonego	Uznanie/(Obciążenie)			31 grudnia 2017	Zmiana zasad rachunkowości - zastosowanie MSSF 9	Uznanie/(Obciążenie)			31 grudnia 2018
	1 stycznia 2017	wynik finansowy	pozostałe całkowite dochody			1 stycznia 2018	wynik finansowy	pozostałe całkowite dochody	
Odsetki	9	11	-	20	-	20	15	-	35
Rezerwa na likwidację kopalń i innych obiektów technologicznych	155	6	-	161	-	161	36	-	197
Wycena transakcji terminowych	84	(1)	-	83	(70)	13	0	-	13
Różnica pomiędzy księgowymi i podatkowymi stawkami amortyzacyjnymi rzeczowych aktywów trwałych	68	(10)	-	58	-	58	(8)	-	50
Zobowiązania na przyszłe świadczenia pracownicze	341	11	25	377	-	377	16	58	451
Aktualizacja wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	108	-	-	108	(108)	-	-	-	-
Instrumenty kapitałowe wyceniane w wartości godziwej	-	-	-	-	92	92	-	29	121
Straty/odwrócenie strat z tytułu utraty wartości pożyczek	-	-	-	-	44	44	-	-	44
Aktualizacja wyceny instrumentów zabezpieczających	57	-	(30)	27	-	27	-	(3)	24
Pozostałe	189	11	-	200	1	201	23	-	224
Razem	1 011	28	(5)	1 034	(41)	993	82	84	1 159

Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	<u>(Uznanie)/Obciążenie</u>				Zmiana zasad rachunkowości - zastosowanie MSSF 9	<u>(Uznanie)/Obciążenie</u>			
	1 stycznia 2017	wynik finansowy	pozostałe całkowite dochody	31 grudnia 2017		1 stycznia 2018	wynik finansowy	pozostałe całkowite dochody	31 grudnia 2018
Wycena transakcji terminowych	39	2	-	41	(25)	16	-	-	16
Aktualizacja wyceny instrumentów zabezpieczających	-	-	43	43	(42)	1	-	62	63
Różnica pomiędzy księgowymi i podatkowymi stawkami amortyzacyjnymi	773	60	-	833	-	833	97	-	930
Aktualizacja wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	11	-	7	18	(18)	-	-	-	-
Odsetki	42	20	-	62	30	92	44	-	136
Pozostałe	6	-	-	6	1	7	(2)	-	5
Razem	871	82	50	1 003	(54)	949	139	62	1 150

Nota 5.2 Pozostałe podatki i opłaty

W poniższej tabeli zaprezentowano podatek od wydobycia niektórych kopalin, którym obciążona jest Spółka.

	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017	Podstawa kalkulacji podatku	Stawka podatku	Prezentacja w pozycji sprawozdania z wyniku
Podatek od wydobycia niektórych kopalin, z tego:	1 671	1 765			
- miedź	1 373	1 407	Ilość miedzi zawartej w wyprodukowanym koncentracie, wyrażona w tonach	stawka podatku obliczona dla każdego okresu sprawozdawczego*	koszty według rodzaju nota 4.1.
- srebro	298	358	Ilość srebra zawartego w wyprodukowanym koncentracie, wyrażona w kilogramach		

* Zgodnie z warunkami określonymi na podstawie ustawy z dnia 2 marca 2012 r. o podatku od wydobycia niektórych kopalin.

Podatek od wydobycia niektórych kopalin naliczany jest od ilości miedzi i srebra zawartej w wyprodukowanym koncentracie i jego wysokość jest uzależniona od notowań tych metali i kursu USD/PLN. Podatek obciąża koszt wytworzenia produktu podstawowego, jednak nie stanowi kosztu uzyskania przychodów do celów kalkulacji obciążeń z tytułu CIT.

Pozostałe podatki i opłaty prezentowały się następująco:

	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Podstawowa opłata za wydobycie kopalin	108	110
Podatek akcyzowy	37	39
Podatek od nieruchomości	167	153
Inne podatki i opłaty	100	87
Razem	412	389

Nota 5.3 Należności i zobowiązania z tytułu podatków**Zasady rachunkowości**

Należności z tytułu podatków obejmują należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego oraz rozliczenia z tytułu podatku VAT.

Należności niestanowiące aktywów finansowych ujmuje się początkowo w wartości nominalnej i wycenia na dzień kończący okres sprawozdawczy w kwocie wymaganej zapłaty.

Zobowiązania z tytułu podatków obejmują zobowiązania Spółki wobec urzędu skarbowego z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych w tym podatku u źródła, podatku dochodowego od osób fizycznych oraz zobowiązania wobec izby celnej z tytułu podatku od wydobycia niektórych kopalin oraz podatku akcyzowego.

Zobowiązania niezaliczone do zobowiązań finansowych wycenia się w kwocie wymagającej zapłaty.

Należności z tytułu podatków

	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego od osób prawnych	17	-
Należności z tytułu podatków, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych świadczeń	258	214
Należności z tytułu podatków	275	214

Zobowiązania podatkowe

	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego od osób prawnych	-	17
Zobowiązania z tytułu podatków, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych świadczeń	405	399
Razem	405	416

CZĘŚĆ 6 – Inwestycje w jednostki zależne

Nota 6.1 Jednostki zależne

Zasady rachunkowości

Za jednostki zależne w sprawozdaniu finansowym Spółki uznaje się te jednostki, nad którymi Spółka sprawuje bezpośrednio kontrolę. W sprawozdaniu finansowym inwestycje w jednostkach zależnych, niezakwalifikowane jako przeznaczone do sprzedaży, ujmuje się w cenie nabycia powiększonej o udzielone dopłaty bezzwrotne, w tym na pokrycie strat wykazanych w sprawozdaniu finansowym jednostki zależnej, pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości. Utratę wartości ocenia się poprzez porównanie wartości bilansowej z wyższą z dwóch kwot:

- wartością godziwą, pomniejszoną o koszty zbycia i
- wartością użytkową.

	2018	2017
Stan na 1 stycznia	3 013	2 002
Odwroćenie strat z tytułu utraty wartości	402	-
Nabycie, objęcie udziałów lub akcji	142	-
Straty z tytułu utraty wartości	(47)	(330)
Realokacja odpisów aktualizujących	-	1 368
Inne	-	(27)
Stan na 31 grudnia	3 510	3 013

Najistotniejsze inwestycje w jednostki zależne (udział bezpośredni)

Nazwa jednostki	Siedziba	Przedmiot działalności	Wartość bilansowa akcji/ udziałów/certyfikatów inwestycyjnych	
			stan na 31.12.2018	stan na 31.12.2017
FUTURE 1 Sp. z o.o.	Lubin	zarządzanie i sprawowanie kontroli nad innymi spółkami, w tym nad Grupą Kapitałową KGHM INTERNATIONAL LTD.	1 439	1 037
"Energetyka" sp. z o.o.	Lubin	wytwarzanie, dystrybucja i sprzedaż energii elektrycznej i ciepłej	505	505
KGHM I FIZAN	Wrocław	lokowanie środków pieniężnych w papiery wartościowe, instrumenty rynku pieniężnego i inne prawa majątkowe	390	437
KGHM Metraco S.A.	Legnica	handel, usługi agencyjne oraz przedstawicielskie	335	335

Na dzień 31 grudnia 2018 r. oraz na dzień 31 grudnia 2017 r. udział % w kapitale zakładowym i posiadanych praw głosu w wymienionych powyżej jednostkach zależnych wynosił 100 %.

Nota 6.2 Należności z tytułu udzielonych pożyczek**Zasady rachunkowości**

Pożyczki wyceniane w zamortyzowanym koszcie, ujmują się początkowo w wartości godziwej skorygowanej o koszty bezpośrednio związane z jej udzieleniem oraz wycenia na dzień kończący okres sprawozdawczy według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej, z uwzględnieniem utraty wartości. Do pożyczek wycenianych w zamortyzowanym koszcie zalicza się pożyczki, które spełniły dwa warunki: są utrzymywane w modelu biznesowym, którego celem jest uzyskanie umownych przepływów pieniężnych z tytułu posiadanych aktywów finansowych oraz zdały test umownych przepływów pieniężnych (SPPI).

Wartość godziwa pożyczek zaklasyfikowanych jako wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy jest ustalana jako wartość bieżąca przyszłych przepływów pieniężnych z uwzględnieniem zmiany czynników ryzyka rynkowego i kredytowego w trakcie życia pożyczki. Do pożyczek wycenianych do wartości godziwej zalicza się pożyczki, które nie zdały testu umownych przepływów pieniężnych (SPPI), ponieważ w strukturze finansowania docelowego odbiorcy środków pieniężnych na ostatnim etapie dług zamienia się na kapitał (poziom kapitału jest istotny) według metodyki klasyfikacji instrumentów finansowych.

	stan na 31.12.2018	stan na 31.12.2017
Pożyczki wyceniane w zamortyzowanym koszcie wartość brutto	4 827	7 611
Odpis na oczekiwaną stratę kredytową wg MSSF 9	(272)	-
Straty z tytułu utraty wartości wg MSR 39	-	(2 630)
Pożyczki wyceniane do wartości godziwej	1 724	-
Razem w tym:	6 279	4 981
- pożyczki długoterminowe	6 262	4 972
- pożyczki krótkoterminowe	17	9

Najistotniejsze pozycje stanowią pożyczki udzielone spółkom z Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. w związku z realizacją projektów górniczych realizowanych przez spółki pośrednio zależne od KGHM Polska Miedź S.A. z grupy kapitałowej KGHM INTERNATIONAL LTD.

CZĘŚĆ 7 – Instrumenty finansowe i zarządzanie ryzykiem finansowym

Nota 7.1 Instrumenty finansowe

		Stan na 31.12.2018				Stan na 31.12.2017					
		W wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	W wartości godziwej przez wynik finansowy	Według zamortyzowanego kosztu	Instrumenty zabezpieczające	Razem	Dostępne do sprzedaży	W wartości godziwej przez wynik finansowy	Pożyczki i należności	Instrumenty zabezpieczające	Razem
Aktywa finansowe: - stan na 31.12.2018 wg kategorii MSSF 9, - stan na 31.12.2017 wg kategorii MSR 39.											
Długoterminowe		496	1 735	4 914	308	7 453	613	10	5 309	99	6 031
Nota 6.2	Pożyczki udzielone	-	1 724	4 538	-	6 262	-	-	4 972	-	4 972
Nota 7.2	Pochodne instrumenty finansowe	-	11	-	308	319	-	10	-	99	109
Nota 7.3	Inne instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej	496	-	-	-	496	613	-	-	-	613
Nota 7.4	Inne instrumenty finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	-	-	376	-	376	-	-	337	-	337
Krótkoterminowe		-	162	1 279	285	1 726	-	0	1 556	195	1 751
Nota 10.2	Należności od odbiorców	-	139	171	-	310	-	-	1 034	-	1 034
Nota 7.2	Pochodne instrumenty finansowe	-	15	-	285	300	-	0	-	195	195
Nota 8.5	Środki pieniężne i ekwiwalenty	-	-	627	-	627	-	-	234	-	234
Nota 12.3	Pozostałe aktywa finansowe	-	8	481	-	489	-	-	288	-	288
Razem		496	1 897	6 193	593	9 179	613	10	6 865	294	7 782

	Stan na 31.12.2018				Stan na 31.12.2017			
	W wartości godziwej przez wynik finansowy	Według zamortyzowanego kosztu	Instrumenty zabezpieczające	Razem	W wartości godziwej przez wynik finansowy	Według zamortyzowanego kosztu	Instrumenty zabezpieczające	Razem
Zobowiązania finansowe: - stan na 31.12.2018 wg kategorii MSSF 9, - stan na 31.12.2017 wg kategorii MSR 39.								
Długoterminowe	39	6 941	29	7 009	13	6 274	71	6 358
Nota 8.4 Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	-	6 758	-	6 758	-	6 085	-	6 085
Nota 7.2 Pochodne instrumenty finansowe	39	-	29	68	13	-	71	84
Pozostałe zobowiązania finansowe	-	183	-	183	-	189	-	189
Krótkoterminowe	7	3 104	6	3 117	12	2 915	62	2 989
Nota 8.4 Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	-	1 035	-	1 035	-	923	-	923
Nota 8.4 Zobowiązania z tytułu cash pooling	-	80	-	80	-	160	-	160
Nota 7.2 Pochodne instrumenty finansowe	7	-	6	13	12	-	62	74
Nota 10.3 Zobowiązania wobec dostawców	-	1 920	-	1 920	-	1 719	-	1 719
Pozostałe zobowiązania finansowe	-	69	-	69	-	113	-	113
Razem	46	10 045	35	10 126	25	9 189	133	9 347

Hierarchia wartości godziwej instrumentów finansowych

Klasy instrumentów finansowych	Stan na 31.12.2018		Stan na 31.12.2017	
	poziom 1	poziom 2	poziom 1	poziom 2
Akcje notowane	399	-	558	-
Pozostałe aktywa finansowe	-	244	-	57
Pochodne instrumenty finansowe	-	538	-	146
Aktywa	-	619	-	304
Zobowiązania	-	(81)	-	(158)

Zarówno w okresie sprawozdawczym jak i w okresie porównywalnym nie dokonano przesunięć między poszczególnymi poziomami hierarchii wartości godziwej instrumentów finansowych jak również nie miała miejsca zmiana klasyfikacji instrumentów w wyniku zmiany celu lub wykorzystania tych instrumentów.

Zyski/(straty) z instrumentów finansowych

od 01.01.2018 do 31.12.2018 wg kategorii MSSF 9		Aktywa / zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Instrumenty Zabezpieczające	Ogółem
Nota 4.2	Przychody z tytułu odsetek	-	244	-	-	244
Nota 4.3	Koszty z tytułu odsetek	-	-	(127)	-	(127)
Nota 4.2	Zyski / (straty) z tytułu różnic kursowych	93	544	(251)	-	386
Nota 4.3	Straty z tytułu różnic kursowych	-	-	(592)	-	(592)
Nota 4.2	Straty z tytułu wyceny udzielonych pożyczek wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	(247)	-	-	-	(247)
Nota 4.4	Odwrocenie strat / (straty) z tytułu utraty wartości	-	270	-	-	270
Nota 7.2	Przychody z umów z klientami	(17)	-	-	125	108
Nota 4.2 Nota 4.3	Przychody z tytułu wyceny i realizacji instrumentów pochodnych	178	-	-	-	178
Nota 4.2	Koszty z tytułu wyceny i realizacji instrumentów pochodnych	(303)	-	-	-	(303)
Nota 4.3	Opłaty i prowizje bankowe od zaciągniętych kredytów	-	-	(23)	-	(23)
	Pozostałe	-	-	(9)	-	(9)
	Ogółem zysk/(strata) netto	(296)	1 058	(1 002)	125	(115)

od 01.01.2017 do 31.12.2017 wg kategorii MSR 39		Aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane		Pożyczki i należności	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu		Instrumenty Zabezpieczające	Ogółem
		Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	w wartości godziwej przez wynik finansowy					
	Przychody z tytułu odsetek	-	-	312	-	-	-	312
Nota 4.3	Koszty z tytułu odsetek	-	-	-	(113)	-	-	(113)
Nota 4.3	Zyski z tytułu różnic kursowych	-	-	-	1 247	-	-	1 247
Nota 4.2	Straty z tytułu różnic kursowych	-	-	(1 051)	(128)	-	-	(1 179)
Nota 4.4	Straty z tytułu utraty wartości	-	-	(607)	-	-	-	(607)
Nota 7.2	Przychody z umów z klientami	-	-	-	-	-	16	16
	Straty ze zbycia instrumentów finansowych ujęte w kosztach według rodzaju	-	-	(20)	-	-	-	(20)
Nota 4.2	Przychody z tytułu wyceny i realizacji instrumentów pochodnych	-	226	-	-	-	-	226
Nota 4.2	Koszty z tytułu wyceny i realizacji	-	(469)	-	-	-	-	(469)
Nota 4.3	instrumentów pochodnych	-	(469)	-	-	-	-	(469)
Nota 4.3	Opłaty i prowizje bankowe od zaciągniętych kredytów	-	-	-	(28)	-	-	(28)
	Pozostałe	-	-	-	(9)	-	-	(9)
	Ogółem zysk/(strata) netto	-	(243)	(1 366)	969	16	16	(624)

Nota 7.2 Pochodne instrumenty finansowe

Zasady rachunkowości

Pochodne instrumenty finansowe zalicza się do aktywów/zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu, o ile nie zostały wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające.

Standaryzowane transakcje kupna lub sprzedaży instrumentów pochodnych ujmuje się na dzień przeprowadzenia (zawarcia) transakcji.

Instrumenty pochodne ujmuje się początkowo w wartości godziwej i wycenia na dzień kończący okres sprawozdawczy w wartości godziwej. Instrumenty pochodne nie wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające na dzień kończący okres sprawozdawczy wycenia się w wartości godziwej z ujęciem zysków/strat z wyceny w wyniku finansowym.

Spółka stosuje rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych. Celem stosowania rachunkowości zabezpieczeń jest ograniczenie zmienności wyniku netto Spółki, wynikającej z okresowych zmian wyceny transakcji zabezpieczających poszczególne ryzyka rynkowe, na które narażona jest Spółka. Instrumentami zabezpieczającymi są instrumenty pochodne oraz kredyty w walucie obcej.

Wyznaczane zabezpieczenia dotyczą przyszłych prognozowanych transakcji sprzedaży przyjętych w Planie Sprzedaży na dany rok. Plany te sporządzane są w oparciu o możliwości produkcyjne na dany okres. Spółka ocenia prawdopodobieństwo wystąpienia transakcji ujętych w planie produkcji jako bardzo wysokie, ponieważ z historycznego punktu widzenia sprzedaż zawsze realizowana była na poziomach założonych w poszczególnych Planach Sprzedaży.

Spółka może korzystać z naturalnych zabezpieczeń ryzyka walutowego poprzez zastosowanie rachunkowości zabezpieczeń w stosunku do kredytów denominowanych w USD, wyznaczając je jako pozycje zabezpieczające przed ryzykiem kursu walutowego związanego z przyszłymi przychodami Spółki ze sprzedaży miedzi, srebra i innych metali, denominowanych w USD.

Zyski i straty wynikające ze zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego przepływy pieniężne ujmowane są w pozostałych całkowitych dochodach, w takiej części, w jakiej dany instrument stanowi skuteczne zabezpieczenie związanej z nim pozycji zabezpieczanej. Część nieskuteczną odnosi się do wyniku finansowego jako pozostałe przychody i koszty operacyjne. Zyski lub straty powstałe na instrumencie zabezpieczającym przepływy pieniężne odnoszone są do wyniku jako korekta z przeklasyfikowania w momencie, gdy dana pozycja zabezpieczana wpływa na wynik.

Zaprzestaje się ujmowania instrumentów pochodnych jako zabezpieczających, jeżeli instrument pochodny wygaśnie, zostanie sprzedany, wypowiedziany lub zrealizowany lub, zmianie uległ *cel zarządzania ryzykiem* dla danego powiązania.

Spółka może podjąć decyzję o ustanowieniu dla danego instrumentu pochodnego nowego powiązania zabezpieczającego, dokonać zmiany przeznaczenia instrumentu pochodnego bądź wyznaczyć go do zabezpieczenia innego rodzaju ryzyka. Wówczas, dla zabezpieczeń przepływów środków pieniężnych, zyski lub straty powstałe w okresach, w których zabezpieczenie było efektywne pozostają w pozostałych skumulowanych całkowitych dochodach aż do momentu, w którym zabezpieczana pozycja wpłynie na wynik.

Jeśli zabezpieczenie prognozowanej transakcji przestanie funkcjonować ze względu na zaistniałe prawdopodobieństwo, że planowana transakcja nie zostanie zawarta, wówczas zysk lub strata netto ujęta w pozostałych całkowitych dochodach zostaje natychmiast przeniesiona do wyniku finansowego jako korekta wynikająca z przeklasyfikowania.

Instrumenty pochodne zabezpieczające – pozycje otwarte na dzień kończący okres sprawozdawczy

Typ instrumentu pochodnego	Stan na 31.12.2018					Stan na 31.12.2017				
	Aktywa finansowe		Zobowiązania finansowe		Łączna pozycja netto	Aktywa finansowe		Zobowiązania finansowe		Łączna pozycja netto
	Długo-terminowe	Krótko-terminowe	Długo-terminowe	Krótko-terminowe		Długo-terminowe	Krótko-terminowe	Długo-terminowe	Krótko-terminowe	
Instrumenty pochodne - Metale - Miedź										
Strategie opcyjne – mewa	245	143	(10)	(1)	377	33	6	(71)	(62)	(94)
Strategie opcyjne – korytarz	11	104	-	(1)	114	-	-	-	-	-
Instrumenty pochodne - Walutowe										
Strategie opcyjne USD – korytarz	52	38	(19)	(4)	67	66	189	-	-	255
INSTRUMENTY ZABEZPIECZAJĄCE OGÓŁEM	308	285	(29)	(6)	558	99	195	(71)	(62)	161

Instrumenty pochodne handlowe – pozycje otwarte na dzień kończący okres sprawozdawczy

Typ instrumentu pochodnego	Stan na 31.12.2018					Stan na 31.12.2017				
	Aktywa finansowe		Zobowiązania finansowe		Łączna pozycja netto	Aktywa finansowe		Zobowiązania finansowe		Łączna pozycja netto
	Długo-terminowe	Krótko-terminowe	Długo-terminowe	Krótko-terminowe		Długo-terminowe	Krótko-terminowe	Długo-terminowe	Krótko-terminowe	
Instrumenty pochodne - Metale - Miedź										
Strategie opcyjne – mewa	-	-	(39)	(5)	(44)	-	-	(2)	-	(2)
Transakcje dostosowawcze – swap	-	4	-	-	4	-	-	-	-	-
Instrumenty pochodne - Metale - Złoto										
Transakcje dostosowawcze – swap	-	2	-	(2)	-	-	-	-	-	-
Pochodne instrumenty - Walutowe										
Sprzedane opcje sprzedaży USD	-	-	-	-	-	-	-	(11)	(12)	(23)
Instrumenty pochodne – stopa procentowa										
Strategie opcyjne - Nabyte opcje CAP	11	9	-	-	20	10	-	-	-	10
INSTRUMENTY HANDLOWE OGÓŁEM	11	15	(39)	(7)	(20)	10	-	(13)	(12)	(15)

Na dzień 31 grudnia 2018 r. w wycenie instrumentów pochodnych (zabezpieczających i handlowych) nie uwzględniono ryzyka kredytowego kontrahenta (CVA - *credit value adjustment*, dla aktywów) oraz własnego (DVA - *debit value adjustment*, dla zobowiązań) ze względu na nieistotność.

w mln PLN, chyba że wskazano inaczej

Otwarte pochodne instrumenty zabezpieczające	Nominał transakcji	Średnioważona cena/ kurs	Zapadalność/ okres rozliczenia		Okres ujęcia wpływu na wynik finansowy	
			od	do	od	do
	miedź [t] waluty [mln USD]	[USD/t] [USD/PLN]				
Miedź – strategie opcyjne mewa	120 000	6 634 - 8 579	sty 19	gru 20	lut 19	sty 21
Miedź – strategie opcyjne korytarz	36 000	6 733 - 8 333	sty 19	gru 19	lut 19	sty 20
Walutowe – strategie opcyjne korytarz	1 260	3,54 - 4,33	sty 19	gru 20	sty 19	gru 20

Wycena instrumentów pochodnych do wartości godziwej zaklasyfikowana została do poziomu II hierarchii wartości godziwej (tj. wycena przy zastosowaniu obserwowalnych danych wejściowych innych niż ceny notowane):

- W przypadku transakcji terminowego kupna lub sprzedaży walut, w celu ustalenia ich wartości godziwej Spółka posługuje się cenami terminowymi na daty zapadalności poszczególnych transakcji. Cena terminowa dla kursów walutowych liczona jest na podstawie fixingu i odpowiednich stóp procentowych. Stopy procentowe dla walut oraz wskaźniki zmienności ich kursów są uzyskiwane z serwisu Reuters. Do wyceny opcji europejskich na rynkach walutowych służy standardowy model Garmana-Kohlhagena.
- W przypadku transakcji terminowego kupna lub sprzedaży towarów, w celu ustalenia ich wartości godziwej Spółka posługuje się cenami terminowymi na daty zapadalności poszczególnych transakcji. Na koniec okresu sprawozdawczego w przypadku miedzi używa się oficjalnej ceny zamknięcia London Metal Exchange, a w odniesieniu do srebra oraz złota - ceny fixing ustalonej na London Bullion Market Association. Wskaźniki zmienności oraz krzywe terminowe służące do wyceny instrumentów pochodnych, na koniec okresu sprawozdawczego, uzyskuje się z systemu Reuters. Do wyceny opcji azjatyckich na rynkach metali wykorzystuje się aproksymację Levy'ego do metodologii Blacka-Scholesa.

Wpływ instrumentów pochodnych i transakcji zabezpieczających na pozycje sprawozdania z wyniku oraz na sprawozdanie z całkowitych dochodów przedstawiono poniżej.

	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Sprawozdanie z wyniku		
Przychody z umów z klientami	125	16
Pozostałe przychody i koszty operacyjne i finansowe:	(125)	(243)
Z tytułu realizacji instrumentów pochodnych	(140)	(10)
Z tytułu wyceny instrumentów pochodnych	15	(233)
Wpływ instrumentów pochodnych i zabezpieczających na wynik finansowy okresu	-	(227)
Sprawozdanie z pozostałych całkowitych dochodów		
Wpływ transakcji zabezpieczających	349	381
Nota 8.2.2 Wpływ wyceny transakcji zabezpieczających (część skuteczna)	318	397
Nota 8.2.2 Reklasyfikacja do przychodów ze sprzedaży w związku z realizacją pozycji zabezpieczanej	31	(16)
ŁĄCZNE CAŁKOWITE DOCHODY*	349	154

* Spółka podjęła decyzję o wdrożeniu standardu MSSF9 (w tym zasad rachunkowości zabezpieczeń) z dniem 1 stycznia 2018 r. bez korygowania danych porównawczych, co oznacza iż dane dotyczące 2017 r., prezentowane w sprawozdaniach finansowych za rok 2018 nie są porównywalne.

Nota 7.3 Inne instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej**Zasady rachunkowości**

Pozycja „instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej” obejmuje aktywa finansowe zaklasyfikowane zgodnie z MSSF 9 do „aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy” oraz „aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody”.

W kategorii tej ujmuje się przede wszystkim udziały i akcje nie nabyte z przeznaczeniem do obrotu, dla których dokonano wyboru opcji wyceny do wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody.

Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody ujmowane są początkowo w wartości godziwej powiększonej o koszty transakcyjne a na dzień kończący okres sprawozdawczy wyceniane są w wartości godziwej z ujęciem zysków/strat z wyceny w pozostałych całkowitych dochodach.

W odniesieniu do instrumentów kapitałowych nieprzeznaczonych do obrotu, co do których Spółka dokonała w momencie początkowego ujęcia nieodwołalnego wyboru dotyczącego ujmowania wyceny w pozostałych całkowitych dochodach, kwot prezentowanych w pozostałych całkowitych dochodach nie przenosi się później do wyniku finansowego. Dywidendy z takich inwestycji ujmuje się w wyniku finansowym.

Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy ujmowane są początkowo w wartości godziwej a na dzień kończący okres sprawozdawczy wyceniania się w wartości godziwej z ujęciem zysków/strat z wyceny w wyniku finansowym.

Akcje notowane na giełdzie wycenia się w oparciu o kurs zamknięcia na dzień kończący okres sprawozdawczy. Przeliczenie akcji wyrażonych w walucie obcej dokonuje się według zasad rachunkowości opisanych w Nocie 1.3.

	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
Inne instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej	496	613
Akcje notowane w obrocie publicznym	399	558
Akcje i udziały nienotowane w obrocie publicznym	97	55

Wycena akcji notowanych zaliczana jest do poziomu I hierarchii wartości godziwej (tj. wycena według kursów tych akcji z aktywnego rynku z dnia wyceny), akcji nienotowanych jest zaliczana do poziomu II (tj. wycena oparta o dane o charakterze nieobserwowalnym).

Z tytułu inwestycji w spółki notowane w obrocie publicznym Spółka narażona jest na ryzyko cenowe. Zmiany kursu notowań akcji tych spółek, spowodowane bieżącą sytuacją makroekonomiczną mogą istotnie wpływać na wysokość pozostałych całkowitych dochodów oraz kwotę skumulowaną ujętą w kapitale własnym.

Poniższa tabela przedstawia analizę wrażliwości akcji spółek notowanych w obrocie publicznym na zmiany cen.

	Stan na 31.12.2018	Zmiana procentowa ceny akcji		Stan na 31.12.2017	Zmiana procentowa ceny akcji	
	Wartość bilansowa	50%	-24%	Wartość bilansowa	36%	-10%
		Pozostałe całkowite dochody	Pozostałe całkowite dochody		Pozostałe całkowite dochody	Wynik finansowy
Akcje notowane w obrocie publicznym	399	200	(95)	558	201	(56)

Analiza wrażliwości dla istotnych rodzajów ryzyka rynkowego, na które Spółka jest narażona, prezentuje szacunkowy wpływ jaki miałyby potencjalnie możliwe zmiany poszczególnych czynników ryzyka (na koniec okresu sprawozdawczego) na wynik finansowy oraz pozostałe całkowite dochody.

Potencjalne odchylenia kursów akcji na dzień kończący okres sprawozdawczy ustalono na poziomie maksymalnych odchyień w danym roku.

Nota 7.4 Inne długoterminowe instrumenty finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie

Zasady rachunkowości	Znaczące szacunki
<p>W pozycji inne długoterminowe instrumenty finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie wykazuje się aktywa finansowe przeznaczone na pokrycie kosztów likwidacji kopalń i rekultywację składowisk odpadów (polityka rachunkowości w zakresie obowiązku likwidacji kopalń i składowisk przedstawiona w Nocie 9.4) oraz inne aktywa finansowe nie zaklasyfikowane do pozostałych pozycji.</p> <p>Aktywa zaliczone zgodnie z MSSF 9 do kategorii „wyceniane w zamortyzowanym koszcie” ujmują się początkowo w wartości godziwej skorygowanej o koszty transakcyjne, które można bezpośrednio przypisać do nabycia tych aktywów oraz wycenia na dzień bilansowy według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej, z uwzględnieniem utraty wartości.</p>	<p>Analiza wrażliwości na ryzyko zmian stóp procentowych środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych Funduszu Likwidacji Zakładu Górniczego oraz Funduszu Rekultywacji Składowisk Odpadów zaprezentowana została w Nocie 7.5.1.4.</p>

	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
Środki pieniężne Funduszu Likwidacji Zakładów Górniczych i Funduszu Rekultywacji Składowisk Odpadów na wyodrębnionych rachunkach bankowych	312	286
Pozostałe należności finansowe	64	51
Razem	376	337

Szczegóły dotyczące aktualizacji rezerwy na koszty likwidacji kopalń i innych obiektów technologicznych opisane zostały w Nocie 9.4.

Nota 7.5 Zarządzanie ryzykiem finansowym

Główne ryzyka finansowe, na które Spółka jest narażona w ramach prowadzonej działalności to:

- ryzyka rynkowe:
 - ryzyko zmian cen metali,
 - ryzyko zmian kursów walutowych,
 - ryzyko zmian stóp procentowych,
 - ryzyko cenowe związane z inwestycjami w akcje spółek notowanych w obrocie publicznym (Nota 7.3),
- ryzyko kredytowe,
- ryzyko płynności (proces zarządzania płynnością finansową opisany jest w Nocie 8).

W oparciu o przyjętą w Spółce Politykę Zarządzania Ryzykiem Rynkowym, Politykę Zarządzania Płynnością Finansową oraz Politykę Zarządzania Ryzykiem Kredytowym, Zarząd Spółki w sposób świadomy i odpowiedzialny zarządza zidentyfikowanymi rodzajami ryzyka finansowego. Zrozumienie zagrożeń mających swoje źródło w ekspozycji Spółki na ryzyka, odpowiednia struktura organizacyjna i procedury pozwalają na skuteczną realizację zadań. Spółka na bieżąco identyfikuje i dokonuje pomiarów ryzyka finansowego, a także podejmuje działania mające na celu minimalizację ich wpływu na sytuację finansową.

Proces zarządzania ryzykiem finansowym w Spółce wspomagany jest przez pracę Komitetu Ryzyka Rynkowego, Komitetu Płynności Finansowej oraz Komitetu Ryzyka Kredytowego.

Nota 7.5.1 Ryzyko rynkowe

Poprzez ryzyko rynkowe, na które narażona jest Spółka, rozumie się możliwość wystąpienia negatywnego wpływu na wyniki Spółki wynikającego ze zmiany cen rynkowych towarów, kursów walutowych i stóp procentowych, a także cen akcji spółek notowanych w obrocie publicznym.

Nota 7.5.1.1 Zasady i techniki zarządzania ryzykiem rynkowym

Spółka aktywnie zarządza ryzykiem rynkowym, na które jest narażona.

Zgodnie z przyjętą polityką, celami procesu zarządzania ryzykiem rynkowym są:

- ograniczenie zmienności wyniku finansowego,
- zwiększenie prawdopodobieństwa realizacji założeń budżetowych,
- zmniejszenie prawdopodobieństwa utraty płynności finansowej,
- utrzymanie Spółki w dobrej kondycji finansowej,
- wspieranie procesu podejmowania decyzji strategicznych w obszarze działalności inwestycyjnej, z uwzględnieniem źródeł finansowania inwestycji.

Wszystkie cele zarządzania ryzykiem rynkowym należy rozpatrywać łącznie, a ich realizacja jest zależna przede wszystkim od sytuacji wewnętrznej Spółki oraz warunków rynkowych. Działania i decyzje w zakresie zarządzania ryzykiem rynkowym w Spółce powinny być rozpatrywane w kontekście globalnej ekspozycji na ryzyko rynkowe w całej Grupie Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.

Główną techniką zarządzania ryzykiem rynkowym są strategie zabezpieczające wykorzystujące instrumenty pochodne. Wykorzystuje się również hedging naturalny.

Biorąc pod uwagę potencjalną skalę wpływu na wyniki Spółki, czynniki ryzyka rynkowego zostały podzielone na grupy.

	Grupa	Ryzyko rynkowe	Podejście do zarządzania ryzykiem
Nota 7.2	Grupa I – o największym udziale w całkowitej ekspozycji Spółki na ryzyko rynkowe	Cena miedzi	W odniesieniu do tej grupy stosuje się podejście strategiczne polegające na systematycznym budowaniu pozycji zabezpieczającej, obejmującej produkcję oraz przychody ze sprzedaży na kolejne okresy, przy uwzględnieniu cykliczności poszczególnych rynków w dłuższym terminie. Pozycja zabezpieczająca może być restrukturyzowana przed jej wygaśnięciem.
Nota 7.2		Cena srebra	
Nota 7.2		Kurs USD/PLN	
Nota 7.2	Grupa II – pozostała ekspozycja na ryzyko rynkowe	Ceny pozostałych metali i towarów	Ta grupa to ryzyka mniej kluczowe z punktu widzenia Grupy Kapitałowej, choć czasem istotne z punktu widzenia poszczególnych jednostek, dlatego zarządzana jest w sposób taktyczny, nie mający charakteru systematycznego, często wykorzystując ponadprzeciętnie sprzyjające warunki rynkowe.
Nota 7.2		Pozostałe kursy walutowe	
Nota 7.2		Stopy procentowe	

Spółka zarządza ryzykiem rynkowym stosując odrębne podejścia dla poszczególnych, zidentyfikowanych grup ekspozycji. Przy wyborze wdrażanych strategii zabezpieczających lub restrukturyzacji pozycji zabezpieczającej Spółka uwzględnia następujące czynniki: aktualne i prognozowane warunki rynkowe, sytuację wewnętrzną Spółki, efektywny poziom i koszt zabezpieczenia oraz wpływ podatku od niektórych kopalini.

Spółka stosuje zintegrowane podejście do zarządzania ryzykiem rynkowym, na które jest narażona. Oznacza to podejście do ryzyka rynkowego całościowo, a nie do jego poszczególnych elementów osobno. Przykład stanowią transakcje zabezpieczające na rynku walutowym, które są ściśle związane z kontraktami zawieranymi na rynku metali. Zabezpieczanie cen sprzedaży metali determinuje prawdopodobieństwo uzyskania określonych przychodów ze sprzedaży w USD, które to stanowią pozycję zabezpieczaną dla strategii na rynku walutowym.

Spółka stosuje tylko te instrumenty pochodne, które jest w stanie wycenić wewnętrznie z zastosowaniem standardowych modeli wyceny dla danego instrumentu, jak również może zbyć je bez znacznej utraty wartości u kontrahenta innego niż ten, z którym pierwotnie zawarła transakcję. Do wyceny rynkowej danych instrumentów Spółka wykorzystuje informacje uzyskane z wiodących serwisów informacyjnych, banków oraz firm brokerskich.

Polityka wewnętrzna Spółki regulująca zasady zarządzania ryzykiem rynkowym dopuszcza stosowanie następujących rodzajów instrumentów:

- kontrakty swap,
- kontrakty forward, futures,
- kontrakty opcyjne,
- struktury złożone z wyżej wymienionych instrumentów.

Wykorzystywane instrumenty mogą mieć zatem zarówno charakter standaryzowany (instrumenty będące w obrocie giełdowym), jak również charakter niestandaryzowany (instrumenty będące w obrocie na rynku pozagiełdowym tzw. *over the counter*). Stosowane są przede wszystkim instrumenty zabezpieczające przepływy pieniężne spełniające wymogi skuteczności w rozumieniu rachunkowości zabezpieczeń. Skuteczność zabezpieczających instrumentów finansowych stosowanych przez Spółkę w okresie sprawozdawczym jest na bieżąco monitorowana i podlega ciągłej ocenie (szczegóły w Nocie 7.2 Pochodne instrumenty finansowe – zasady rachunkowości).

Powiązanie ekonomiczne pomiędzy instrumentem zabezpieczającym a pozycją zabezpieczaną jest oparte o wrażliwość wartości pozycji na te same czynniki rynkowe (ceny metali, kursy walutowe lub stopy procentowe) oraz dopasowanie odpowiednich parametrów krytycznych instrumentu zabezpieczającego oraz pozycji zabezpieczanej (wolumen/nominał, termin realizacji).

Wskaźnik zabezpieczenia ustanowionego powiązania zabezpieczającego ustalony jest w wysokości zapewniającej efektywność powiązania oraz jest spójny z rzeczywistym wolumenem zabezpieczanej pozycji i instrumentu zabezpieczającego. Źródła potencjalnej nieefektywności powiązania wynikają z niedopasowaniu parametrów instrumentu zabezpieczającego oraz pozycji zabezpieczanej (np. nominał, termin, instrument bazowy, wpływ ryzyka kredytowego). Przy strukturyzacji transakcji zabezpieczającej Spółka dąży do maksymalnego dopasowania tych parametrów, aby zminimalizować źródła nieefektywności.

Spółka kwantyfikuje wielkość ryzyka rynkowego, na jakie jest narażona i stara się wyrazić je spójną i łączną miarą. Sporządzane symulacje (m.in. analizy scenariuszowe, analizy stress-testingu i backtestingu) oraz kalkulowane miary ryzyka stanowią wsparcie w procesie zarządzania ryzykiem rynkowym. Wykorzystywane miary ryzyka oparte są głównie na modelowaniu matematyczno-statystycznym bazującym na historycznych i bieżących danych rynkowych dotyczących czynników ryzyka oraz uwzględniają aktualną ekspozycję Spółki na ryzyko rynkowe.

Jedną z miar ryzyka wykorzystywanych jako narzędzie pomocnicze w podejmowaniu decyzji w procesie zarządzania ryzykiem rynkowym jest miara EaR - Earnings at Risk (zysk netto narażony na ryzyko). Miara ta dla zadanego prawdopodobieństwa wskazuje dolną progową wartość zysku netto (np. z 95% prawdopodobieństwem zysk netto w danym roku nie będzie niższy niż...). Metodologia EaR umożliwia kalkulację zysku netto z uwzględnieniem wpływu zmian rynkowych cen miedzi, srebra oraz kursu walutowego w kontekście planów budżetowych.

W związku z ryzykiem ograniczenia produkcji (na przykład spowodowanym działaniem „siły wyższej”) lub niezrealizowania zakładanej wielkości przychodów walutowych, jak i zakupami metali zawartych we wsadach obcych, Spółka ustala limity zaangażowania w instrumenty pochodne:

- w wysokości do 85% wielkości planowanych miesięcznych wolumenów sprzedaży miedzi, srebra i złota z wsadów własnych. Przy czym w przypadku miedzi i srebra do 50% w odniesieniu do instrumentów stanowiących obowiązki Spółki (finansujące strategię zabezpieczającą) i do 85% w odniesieniu do instrumentów stanowiących prawa Spółki.
- w wysokości do 85% wielkości planowanych miesięcznych przychodów ze sprzedaży produktów z wsadów własnych w USD lub wielkości zakontraktowanych miesięcznych przepływów walutowych netto w przypadku innych walut. Dla celów obliczania limitu wydatki z tytułu obsługi zadłużenia w USD pomniejszają nominał ekspozycji do zabezpieczenia.

Limity odnoszą się zarówno do transakcji zabezpieczających, jak i do instrumentów finansujących takie transakcje.

Maksymalny horyzont czasowy, w obrębie którego Spółka podejmuje decyzje w zakresie ograniczania ryzyka rynkowego, jest zgodny z procesem planowania techniczno-ekonomicznego i wynosi 5 lat, natomiast w przypadku ryzyka stopy procentowej obejmuje okres długoterminowych zobowiązań finansowych Spółki.

Odnosnie ryzyka zmian stóp procentowych Spółka ustaliła limit zaangażowania w instrumenty pochodne do 100% wartości nominalnej zadłużenia w każdym okresie odsetkowym, wynikającego z podpisanych umów.

Nota 7.5.1.2 Ryzyko zmian cen metali

Spółka narażona jest na ryzyko zmian cen sprzedawanych metali: miedzi, srebra, złota i ołowiu. Zawarte w kontraktach fizycznej sprzedaży formuły ustalania cen oparte są głównie na średnich miesięcznych notowaniach z Londyńskiej Giełdy Metali w przypadku miedzi i ołowiu oraz z Londyńskiego Rynku Kruszców w odniesieniu do srebra i złota. W ramach polityki handlowej, Spółka ustala bazę cenową dla kontraktów fizycznych jako średnią cen z odpowiedniego miesiąca w przyszłości.

Trwałe i bezpośrednie powiązanie strumienia wpływów ze sprzedaży z cenami metali, przy jednoczesnym braku analogicznej relacji po stronie wydatków, prowadzi do powstania ekspozycji strategicznej. Z kolei ekspozycja operacyjna wynika z możliwych niedopasowań warunków cenowych kontraktów fizycznych względem profilu funkcjonującego w Spółce, w szczególności w zakresie referencyjnych cen i okresów kwotowania.

Na rynku metali Spółka posiada tzw. pozycję długą, to znaczy nadwyżkę sprzedaży nad zakupami. Analizując ekspozycję Spółki na ryzyko rynkowe, należy pomniejszyć wolumen sprzedaży metali o ilość zakupionych metali we wsadach obcych.

W tabeli poniżej zaprezentowano ekspozycję strategiczną Spółki na ryzyko zmian cen miedzi i srebra w latach 2017-2018.

	2018			2017		
	Netto	Sprzedaż	Zakup	Netto	Sprzedaż	Zakup
Miedź [t]	390 691	514 403	123 712	359 434	506 287	146 853
Srebro [t]	1 198	1 227	29	1 151	1 185	34

Nominał strategii zabezpieczających cenę miedzi rozliczonych w 2018 r. stanowił około 19% (w 2017 r. 23%) zrealizowanej przez Spółkę całkowitej sprzedaży tego metalu (stanowiło to około 25% sprzedaży netto w 2018 r. i 32% w 2017 r.). W 2018 r. przychody ze sprzedaży srebra nie były zabezpieczone instrumentami pochodnymi.

W ramach strategicznego zarządzania ryzykiem rynkowym w 2018 r. Spółka wdrożyła transakcje zabezpieczające na rynku miedzi o łącznym nominale 126 tys. ton i okresie zapadalności od lipca 2018 r. do grudnia 2020 r. (w tym: 114 tys. ton dotyczyło zabezpieczenia przychodów ze sprzedaży miedzi w latach 2019-2020). Zawarto złożone struktury opcyjne typu *korytarz* oraz *mewa* (opcje azjatyckie). W 2018 r. Spółka nie wdrożyła transakcji w instrumentach pochodnych na rynku srebra.

Ponadto w 2018 r. Spółka rozpoczęła zarządzanie pozycją handlową netto w celu reagowania na zmiany ustaleń kontraktowych klientów, występujące niestandardowe warunki cenowe przy sprzedaży metali oraz zakupy materiałów miedzianośnych. W czwartym kwartale 2018 r. zawarto tzw. dostosowawcze transakcje pochodne typu *swap* na rynku miedzi oraz złota z terminami zapadalności do czerwca 2019 r.

W efekcie, według stanu na 31 grudnia 2018 r. Spółka posiadała otwarte pozycje w instrumentach pochodnych na rynku miedzi dla 168 tys. ton (w tym: 156 tys. ton wynikało ze strategicznego zarządzania ryzykiem rynkowym, natomiast 12 tys. ton zawarto w ramach zarządzania pozycją handlową netto).

Poniższa tabela prezentuje skrócone zestawienie otwartych transakcji w instrumentach pochodnych posiadanych przez Spółkę na rynku miedzi na 31 grudnia 2018 r., zawartych w ramach strategicznego zarządzania ryzykiem rynkowym (zabezpieczony nominał w prezentowanych okresach jest rozłożony równomiernie w podziale miesięcznym).

Instrument	Nominał [tony]	Cena wykonania opcji			Średnioważony poziom premii [USD/t]	Efektywna cena zabezpieczenia [USD/t]	Ograniczenie zabezpieczenia [USD/t]	Ograniczenie partycypacji [USD/t]
		sprzedaż opcji sprzedaży [USD/t]	zakup opcji sprzedaży [USD/t]	sprzedaż opcji kupna [USD/t]				
I półrocze 2019								
Mewa	21 000	4 700	6 200	8 000	-226	5 974	4 700	8 000
Mewa	12 000	5 000	6 900	9 000	-250	6 650	5 000	9 000
Korytarz	6 000		6 800	8 400	-250	6 550		8 400
Korytarz	12 000		6 700	8 300	-228	6 472		8 300
II półrocze 2019								
Mewa	21 000	4 700	6 200	8 000	-226	5 974	4 700	8 000
Mewa	12 000	5 000	6 900	9 000	-250	6 650	5 000	9 000
Korytarz	6 000		6 800	8 400	-250	6 550		8 400
Korytarz	12 000		6 700	8 300	-228	6 472		8 300
SUMA 2019 r.	102 000							
Mewa	24 000	5 000	6 900	9 000	-250	6 650	5 000	9 000
Mewa	4 920	5 000	6 900	8 800	-250	6 650	5 000	8 800
Mewa	25 080	5 000	6 800	8 700	-220	6 580	5 000	8 700
SUMA 2020 r.	54 000							

Poniższa tabela prezentuje analizę wrażliwości Spółki na ryzyko zmian cen miedzi na 31 grudnia 2018 r.

Aktywa i zobowiązania finansowe	Wartość narażona na ryzyko [mln PLN]	Wartość bilansowa 31.12.2018 [mln PLN]	Zmiana ceny MIEDZI [USD/t]			
			7 352 (+24%)		4 573 (-23%)	
			wynik finansowy	pozostałe całkowite dochody	wynik finansowy	pozostałe całkowite dochody
Pochodne instrumenty finansowe – miedź	451	451	35	(456)	(148)	668

Poniższa tabela prezentuje analizę wrażliwości Spółki na ryzyko zmian cen miedzi na 31 grudnia 2017 r.

Aktywa i zobowiązania finansowe	Wartość narażona na ryzyko [mln PLN]	Wartość bilansowa 31.12.2017 [mln PLN]	Zmiana ceny miedzi [USD/t]			
			9 064 (+26%)		5 380 (-25%)	
			wynik finansowy	pozostałe całkowite dochody	wynik finansowy	pozostałe całkowite dochody
Pochodne instrumenty finansowe – miedź	(96)	(96)	29	(523)	131	190

Do wyznaczenia zakresu potencjalnych zmian cen metali dla celów analizy wrażliwości towarowych czynników ryzyka (miedź) wykorzystano powracający do średniej model Schwartza (geometryczny proces Ornsteina-Uhlenbecka).

Nota 7.5.1.3 Ryzyko zmian kursów walutowych

W odniesieniu do ryzyka zmian kursów walutowych identyfikowane są następujące rodzaje ekspozycji:

- ekspozycja transakcyjna dotycząca zmienności wartości przepływów pieniężnych w walucie bazowej,
- ekspozycja dotycząca zmienności wartości wybranych pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej w walucie bazowej (funkcjonalnej).

Źródłem ekspozycji transakcyjnej na ryzyko walutowe są kontrakty skutkujące przepływami pieniężnymi, których wartość w walucie bazowej (funkcjonalnej) jest uzależniona od przyszłych poziomów kursów walut obcych względem waluty bazowej (dla KGHM Polska Miedź S.A. jest to polski złoty). Przepływy pieniężne narażone na ryzyko walutowe mogą posiadać następujące charakterystyki:

- denominowanie w walutach obcych – przepływy realizowane są w walutach obcych innych niż waluta funkcjonalna,
- indeksowanie do kursu walut obcych – przepływy mogą być realizowane w walucie bazowej, lecz cena (np. metalu) jest ustalana w innej walucie obcej.

Kluczowym źródłem ekspozycji transakcyjnej na ryzyko walutowe w działalności biznesowej Spółki są wpływy z tytułu sprzedaży produktów (w części dotyczącej cen metali, premii przerobowej i producenckiej).

Źródłem ekspozycji Spółki na ryzyko walutowe są również pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej w walutach obcych, które na gruncie obowiązujących zasad rachunkowości, podlegają przeliczeniu na bazie bieżącego kursu waluty obcej względem waluty bazowej (funkcjonalnej) w związku z rozliczeniem lub okresową wyceną. Zmiany wartości bilansowych takich pozycji pomiędzy momentami wyceny wpływają na zmienność zysku/straty netto lub pozostałych całkowitych dochodów.

Ekspozycja na ryzyko walutowe pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej dotyczy w szczególności:

- należności i zobowiązań handlowych z tytułu sprzedaży i zakupów denominowanych w walutach obcych,
- należności finansowych z tytułu pożyczek udzielonych w walutach obcych,
- zobowiązań finansowych z tytułu zadłużenia w walutach obcych,
- środków pieniężnych w walutach obcych,
- instrumentów pochodnych na rynku metali.

W przypadku rynku walutowego, nominalnie rozliczonych transakcji zabezpieczających przychody ze sprzedaży metali stanowił około 32% (w 2017 r. 26%) całkowitych przychodów ze sprzedaży miedzi i srebra zrealizowanych przez Spółkę w 2018 r.

W 2018 r. Spółka wdrożyła transakcje zabezpieczające przed zmianą kursu USD/PLN o łącznym nominale 1 710 mln USD z terminem zapadalności od kwietnia 2018 r. do grudnia 2020 r. (w tym: transakcje zabezpieczające 1 080 mln USD przychodów na okres od stycznia 2019 r. do grudnia 2020 r.). Na rynku walutowym nabyto opcje sprzedaży (opcje europejskie) oraz zawarto złożone struktury opcyjne typu *korytarz* (opcje europejskie).

Według stanu na 31 grudnia 2018 r. Spółka posiadała otwartą pozycję zabezpieczającą w instrumentach pochodnych dla 1 260 mln USD planowanych przychodów ze sprzedaży metali.

Poniższa tabela prezentuje skrócone zestawienie otwartych transakcji w instrumentach pochodnych na rynku walutowym na 31 grudnia 2018 r. (zabezpieczony wolumen w prezentowanych okresach jest rozłożony równomiernie w podziale miesięcznym).

Instrument	Nominał [mln USD]	Kurs wykonania opcji			Średnioważony poziom premii [PLN za 1 USD]	Efektywny kurs zabezpieczenia [USD/PLN]	Ograniczenie zabezpieczenia [USD/PLN]	Ograniczenie partycypacji [USD/PLN]
		sprzedaż opcji sprzedaży	zakup opcji sprzedaży	sprzedaż opcji kupna				
		[USD/PLN]	[USD/PLN]	USD/PLN]				
I pól. Mewa	180	3,24	3,80	4,84	0,02	3,82	3,24	4,84
I pól. Korytarz	180		3,50	4,25	-0,06	3,44		4,25
II pól. Korytarz	360		3,50	4,25	-0,05	3,45		4,25
SUMA 2019 r.	720							
I pól. Korytarz	360		3,50	4,25	-0,06	3,44		4,25
II pól. Korytarz	180		3,50	4,25	-0,04	3,46		4,25
SUMA 2020 r.	540							

W ramach zarządzania ryzykiem walutowym, którego źródłem mogą być kredyty, Spółka stosuje hedging naturalny polegający na zaciąganiu kredytów w walucie, w której osiąga przychody. Wartość kredytów i pożyczek inwestycyjnych na 31 grudnia 2018 r. zaciągniętych w walucie USD, po przeliczeniu na PLN wyniosła 7 655 mln PLN (na 31 grudnia 2017 r. 6 935 mln PLN).

Poniższa tabela prezentuje strukturę walutową instrumentów finansowych narażonych na ryzyko walutowe (zmiany kursów USD/PLN, EUR/PLN oraz GBP/PLN). Analiza dla pozostałych walut nie jest prezentowana ze względu na małą istotność.

Instrumenty finansowe	Wartość narażona na ryzyko na 31.12.2018				Wartość narażona na ryzyko na 31.12.2017			
	razem	mln USD	mln EUR	mln GBP	razem	mln USD	mln EUR	mln GBP
	mln PLN				mln PLN			
Należności od odbiorców	209	31	20	1	798	198	18	7
Środki pieniężne i ekwiwalenty	588	123	14	14	193	36	13	3
Pożyczki udzielone	6 241	1 660	-	-	4 941	1 419	-	-
Należności z tytułu cash pooling	247	62	3	-	124	36	-	-
Pozostałe aktywa finansowe	188	49	-	1	125	33	-	2
Pochodne instrumenty finansowe *	538	126	-	-	146	(24)	-	-
Zobowiązania wobec dostawców	(406)	(70)	(33)	-	(409)	(86)	(26)	-
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	(7 793)	(2 036)	(32)	-	(7 008)	(1 992)	(17)	-
Pozostałe zobowiązania finansowe	(28)	(4)	(3)	-	(14)	-	(3)	-

* W pozycji pochodne instrumenty finansowe w kolumnie „mln USD” zaprezentowane są transakcje na rynku metali oraz stóp procentowych, które są wyceniane w USD i przeliczane na PLN po kursie z dnia kończącego okres sprawozdawczy, natomiast kolumna „razem mln PLN” uwzględnia również wartość godziwą instrumentów pochodnych na rynku walutowym wycenianych wyłącznie w PLN.

Poniższa tabela prezentuje analizę wrażliwości Spółki na ryzyko walutowe na 31 grudnia 2018 r.

Aktywa i zobowiązania finansowe	Wartość narażona na ryzyko [mln PLN]	Wartość bilansowa 31.12.2018 [mln PLN]	Zmiana kursu USD/PLN 4,27 (+13%)		Zmiana kursu EUR/PLN 4,68 (+9%) 3,99 (-7%)		Zmiana kursu GBP/PLN 5,47 (+14%) 4,23 (-12%)			
			wynik finansowy	pozostałe całkowite dochody	wynik finansowy	pozostałe całkowite dochody	wynik finansowy	wynik finansowy	wynik finansowy	wynik finansowy
Należności od odbiorców	209	310	13	-	(13)	-	6	(5)	-	-
Środki pieniężne i ekwiwalenty	588	627	50	-	(52)	-	4	(4)	8	(6)
Pożyczki udzielone	6 241	6 279	680	-	(705)	-	-	-	-	-
Należności z tytułu cash poolingu	247	247	25	-	(26)	-	1	(1)	-	-
Pozostałe aktywa finansowe	188	601	20	-	(21)	-	-	-	-	-
Pochodne instrumenty finansowe	538	538	(3)	(156)	(10)	327	-	-	-	-
Zobowiązania wobec dostawców	(406)	(2 082)	(29)	-	30	-	(10)	8	-	-
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	(7 793)	(7 793)	(834)	-	864	-	(10)	8	-	-
Pozostałe zobowiązania finansowe	(28)	(170)	(2)	-	2	-	(1)	1	-	-
			(80)		69		(10)	7	8	(6)
				(156)		327				

Wpływ na wynik finansowy

Wpływ na pozostałe całkowite dochody

Poniższa tabela prezentuje analizę wrażliwości Spółki na ryzyko walutowe na 31 grudnia 2017 r.

Aktywa i zobowiązania finansowe	Wartość narażona na ryzyko [mln PLN]	Wartość bilansowa 31.12.2017 [mln PLN]	Zmiana kursu USD/PLN 4,00 (+15%)		Zmiana kursu EUR/PLN 4,58 (+10%) 3,87 (-7%)		Zmiana kursu GBP/PLN 5,39 (+15%) 4,15 (-12%)			
			wynik finansowy	pozostałe całkowite dochody	wynik finansowy	pozostałe całkowite dochody	wynik finansowy	wynik finansowy	wynik finansowy	wynik finansowy
Należności od odbiorców	798	1 034	83	-	(79)	-	6	(4)	4	(3)
Środki pieniężne i ekwiwalenty	193	234	15	-	(14)	-	4	(3)	2	(1)
Pożyczki udzielone	4 941	4 981	593	-	(562)	-	-	-	-	-
Należności z tytułu cash poolingu	124	124	15	-	(14)	-	-	-	-	-
Pozostałe aktywa finansowe	125	492	14	-	(13)	-	-	-	1	(1)
Pochodne instrumenty finansowe	146	146	26	(238)	(1)	181	-	-	-	-
Zobowiązania wobec dostawców	(409)	(1 882)	(36)	-	34	-	(9)	6	-	-
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	(7 008)	(7 008)	(833)	-	789	-	(6)	4	-	-
Pozostałe zobowiązania finansowe	(14)	(299)	-	-	-	-	(1)	1	-	-
			(123)		140		(6)	4	7	(5)
				(238)		181				

Wpływ na wynik finansowy

Wpływ na pozostałe całkowite dochody

Do wyznaczenia zakresu potencjalnych zmian kursów USD/PLN, EUR/PLN oraz GBP/PLN dla celów analizy wrażliwości wykorzystano model Blacka-Scholesa (geometryczny ruch Browna).

Nota 7.5.1.4 Ryzyko zmian stóp procentowych

Na ryzyko stóp procentowych Spółka w 2018 r. narażona była w związku z udzielonymi pożyczkami, lokowaniem wolnych środków pieniężnych, uczestnictwem w usłudze cash pooling oraz korzystaniem z zewnętrznych źródeł finansowania.

Pozycje oprocentowane według stopy zmiennej narażają Spółkę na ryzyko zmiany przepływów pieniężnych z danej pozycji w wyniku zmiany stóp procentowych (tj. wpływają na wysokość kosztów lub przychodów odsetkowych ujmowanych w wyniku finansowym). Pozycje oprocentowane według stopy stałej narażają Spółkę na ryzyko zmiany wartości godziwej danej pozycji, z wyłączeniem pozycji wycenianych według zamortyzowanego kosztu, dla których zmiana wartości godziwej nie wpływa na ich wycenę oraz na wynik finansowy.

Poniżej przedstawiono główne pozycje, które narażone są na ryzyko stóp procentowych.

	Stan na 31.12.2018			Stan na 31.12.2017		
	Ryzyko przepływów pieniężnych	Ryzyko wartości godziwej	Razem	Ryzyko przepływów pieniężnych	Ryzyko wartości godziwej	Razem
Środki pieniężne	955	-	955*	547	-	547*
Nota 6.2 Pożyczki udzielone	20	1 724	1 744	29	4 952	4 981
Nota 7.1 Zobowiązania z tytułu zadłużenia	(5 011)**	(2 782)	(7 793)	(5 228)**	(1 940)	(7 168)
Należności z tytułu cash pooling	247***		247	124***		124

* Wykazane z uwzględnieniem środków pieniężnych zgromadzonych w funduszach celowych: Funduszu Likwidacji Zakładu Górniczego, Funduszu Rekultywacji Składowisk Odpadów oraz Zakładowym Funduszu Świadczeń Socjalnych

** Wykazane z uwzględnieniem zapłaconej prowizji przygotowawczej pomniejszającej zobowiązania finansowe z tytułu otrzymanych kredytów.

*** Wykazane w wartości netto (należności z tytułu uczestnictwa w usłudze cash pooling pomniejszone o zobowiązania).

W 2018 r. Spółka nie zawarła żadnych nowych transakcji w instrumentach pochodnych zabezpieczających przed wzrostem stopy procentowej (LIBOR USD). Jednakże w pierwszym półroczu 2018 r. Spółka zaciągnęła kredyt, w kwocie 150 mln USD, w oparciu o stałą stopę procentową oraz uruchomiła pierwszą transzę pożyczki, w kwocie 65 mln USD, udzielonej w grudniu 2017 r. przez Europejski Bank Inwestycyjny, również w oparciu o stałą stopę procentową, zabezpieczając się w ten sposób przed ryzykiem zmiany stopy procentowej (hedging naturalny).

Poniższa tabela prezentuje skrócone zestawienie otwartych transakcji w instrumentach pochodnych na rynku stopy procentowej na 31 grudnia 2018 r. (zapadalność opcji przypada na koniec kolejnych kwartałów).

Instrument	Nominał [mln USD]	Poziom wykonania opcji [LIBOR 3M]	Średnioważony poziom premii		Efektywny poziom zabezpieczenia
			[USD za 1 mln USD zabezpieczony]	[%]	[LIBOR 3M]
Zakup opcji CAP KWARTALNIE W 2019 r.	1 000	2,50%	381	0,15%	2,65%
Zakup opcji CAP KWARTALNIE W 2020 r.	1 000	2,50%	381	0,15%	2,65%

Poniższa tabela prezentuje analizę wrażliwości Spółki na ryzyko zmiany stóp procentowych w odniesieniu do pozycji oprocentowanych według stopy zmiennej.

	2018		2017	
	+1,25%	-0,5%	2,0%	-0,5%
Środki pieniężne	12	(5)	11	(3)
Zobowiązanie z tytułu zadłużenia	(63)	25	(105)	26
Pochodne instrumenty finansowe – stopa procentowa	95	(19)	150	(8)
Cash pooling	3	(1)	2	(1)
Razem wpływ na wynik finansowy	47	0	58	14

Nota 7.5.1.5 Wpływ stosowania rachunkowości zabezpieczeń na sprawozdanie finansowe

Poniższa tabela zawiera informacje dotyczące zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych oraz pożyczek wyznaczonych na instrumenty zabezpieczające w ramach rachunkowości zabezpieczeń oraz korespondujących z nimi zmian wartości godziwej pozycji zabezpieczanych w okresie sprawozdawczym, będące podstawą do ujęcia części efektywnej i nieefektywnej zmiany wartości godziwej instrumentów zabezpieczających na 31 grudnia 2018 r.

typ powiązania typ ryzyka typ instrumentu – pozycji zabezpieczanej	Saldo pozostałych całkowitych dochodów z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych dla powiązań:		Zmiana wartości pozycji zabezpieczanej w okresie	Zmiana wartości instrumentu zabezpieczającego w okresie
	pozostających w rachunkowości zabezpieczeń	dla których zaprzestano stosować rachunkowość zabezpieczeń		
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych				
Ryzyko towarowe (miedź)				
Opcje – Przychody ze sprzedaży	322	-	(411)	411
Ryzyko walutowe (USD)				
Opcje – Przychody ze sprzedaży	13	-	53	(53)
Pożyczki – Przychody ze sprzedaży	-	(129)	-	-
Razem	335	(129)	(358)	358

Poniższa tabela zawiera informacje dotyczące wpływu stosowania rachunkowości zabezpieczeń na rachunek wyników oraz pozostałe całkowite dochody.

typ powiązania typ ryzyka typ instrumentu	Zyski lub (straty) z tytułu zabezpieczenia dla okresu sprawozdawczego ujęte w pozostałych całkowitych dochodach	Kwota przeklasyfikowana z pozostałych całkowitych dochodów do sprawozdania z wyniku jako korekta z tytułu przeklasyfikowania, ze względem na realizację pozycji zabezpieczanej w okresie	Pozycja w sprawozdaniu z wyniku, która zawiera korektę z tytułu przeklasyfikowania
Ryzyko towarowe (miedź)			
Opcje	488	(78)	- przychody z umów z klientami - pozostałe przychody i (koszty) operacyjne
Ryzyko walutowe (USD)			
Opcje	(170)	63	- przychody z umów z klientami - pozostałe przychody i (koszty) operacyjne
Pożyczki	-	(16)	- przychody z umów z klientami
Razem	318	(31)	

Poniższa tabela zawiera informacje dotyczące zmian w ramach pozostałych całkowitych dochodów w okresie w związku ze stosowaniem rachunkowości zabezpieczeń.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych

	Pozostałe całkowite dochody z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych w podziale na:		
	Kwoty efektywne	Koszt zabezpieczenia	Razem
	Część efektywnej zmiany wartości godziwej instrumentów zabezpieczających z tytułu zabezpieczanego ryzyka		
	- wartość wewnętrzną opcji	wartość czasowa opcji	
Pozostałe całkowite dochody – transakcje zabezpieczające ryzyko cen towarów i walutowe – na 1 stycznia 2018 r.	81	(224)	(143)
Wpływ wyceny transakcji zabezpieczających (część skuteczna)	322	(4)	318
Reklasyfikacja do rachunku wyników w związku z realizacją pozycji zabezpieczanej	(125)	156	31
Reklasyfikacja do rachunku wyników w związku z brakiem oczekiwań wystąpienia zabezpieczanych przyszłych przepływów pieniężnych	-	-	-
Pozostałe całkowite dochody – transakcje zabezpieczające ryzyko cen towarów i walutowe – na 31 grudnia 2018 r.	278	(72)	206

Nota 7.5.2 Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe rozumiane jest jako możliwość niewywiązania się dłużników Spółki ze zobowiązań i jest związane z trzema głównymi obszarami:

- wiarygodnością kredytową klientów, z którymi zawiera się transakcje fizycznej sprzedaży produktów,
- wiarygodnością kredytową instytucji finansowych (banków/brokerów), z którymi zawiera się transakcje zabezpieczające lub które pośredniczą w ich zawieraniu, a także tych w których lokowane są wolne środki pieniężne,
- kondycją finansową spółek zależnych – pożyczkobiorców.

W ujęciu szczegółowym źródła ekspozycji Spółki na ryzyko kredytowe stanowią:

- środki pieniężne i lokaty bankowe,
- instrumenty pochodne,
- należności od odbiorców,
- udzielone pożyczki (Nota 6.2),
- udzielone gwarancje i poręczenia (Nota 8.6),
- pozostałe aktywa finansowe.

Zasady rachunkowości

Spółka ujmuje odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych na składnikach aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie oraz na składnikach aktywów wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody wynikających z instrumentów dłużnych. Oczekiwane straty kredytowe są to straty kredytowe ważone prawdopodobieństwem wystąpienia niewykonania zobowiązania. Spółka stosuje następujące modele wyznaczania odpisów z tytułu utraty wartości:

- model uproszczony – dla należności od odbiorców,
- model ogólny (podstawowy) – dla pozostałych aktywów finansowych (innych niż należności od odbiorców).

W modelu ogólnym Spółka monitoruje zmiany poziomu ryzyka kredytowego związanego z danym składnikiem aktywów finansowych oraz klasyfikuje aktywa finansowe do jednego z trzech etapów wyznaczania odpisów z tytułu utraty wartości – w oparciu o obserwację zmiany poziomu ryzyka kredytowego w stosunku do początkowego ujęcia instrumentu. W szczególności, monitorowaniu podlega: rating kredytowy oraz sytuacja finansowa kontrahenta, okres przeterminowania płatności. W zależności od zaklasyfikowania do poszczególnych etapów, odpis z tytułu utraty wartości jest szacowany w horyzoncie 12-miesięcy (etap 1) lub w horyzoncie życia instrumentu (etap 2 oraz etap 3). Bezwzględną przesłanką na określenie wystąpienia stanu niewypłacalności (*default*) jest przeterminowanie płatności o ponad 90 dni.

W modelu uproszczonym Spółka szacuje oczekiwaną stratę kredytową w horyzoncie do terminu zapadalności instrumentu w oparciu o historyczne dane dotyczące spłacalności należności od odbiorców.

Nota 7.5.2.1 Ryzyko kredytowe związane ze środkami pieniężnymi i lokatami bankowymi

Spółka alokuje okresowo wolne środki pieniężne zgodnie z wymogami zachowania płynności finansowej i ograniczonego ryzyka oraz w celu ochrony kapitału i maksymalizacji przychodów odsetkowych.

Według stanu na 31 grudnia 2018 r. łączna kwota środków pieniężnych w ramach wolnych środków oraz środków o ograniczonej możliwości dysponowania w wysokości 627 mln PLN utrzymywana była na rachunkach bankowych oraz lokatach krótkoterminowych. Szczegółową strukturę środków pieniężnych i ekwiwalentów prezentuje nota 8.5.

Wszystkie podmioty, którym Spółka powierza środki pieniężne, działają w sektorze finansowym. Są to wyłącznie banki zarejestrowane w Polsce bądź działające w Polsce w formie oddziałów banków zagranicznych, należące do europejskich i amerykańskich instytucji finansowych posiadających rating na poziomie najwyższym, średniowysokim i średnim, a także dysponujące odpowiednim kapitałem własnym oraz silną i ustabilizowaną pozycją rynkową. Ryzyko kredytowe z tego tytułu jest na bieżąco monitorowane poprzez bieżącą weryfikację kondycji finansowej oraz utrzymywanie odpowiednio niskiego poziomu koncentracji w poszczególnych instytucjach finansowych.

W tabeli poniżej zaprezentowano poziom koncentracji środków pieniężnych i lokat z uwzględnieniem oceny kredytowej instytucji finansowych*.

Poziom ratingu	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
Średniowysoki od A+ do A- wg S&P i Fitch oraz od A1 do A3 wg Moody's	92%	94%
Średni od BBB+ do BBB- wg S&P i Fitch oraz od Baa1 do Baa3 wg Moody's	8%	6%

* Ważone kwotą depozytów.

Nota 7.5.2.2 Ryzyko kredytowe związane z transakcjami w instrumentach pochodnych

Wszystkie podmioty, z którymi Spółka zawiera transakcje w instrumentach pochodnych, działają w sektorze finansowym.

W tabeli poniżej zaprezentowano strukturę ratingów instytucji finansowych, z którymi Spółka posiadała transakcje w instrumentach pochodnych, stanowiące ekspozycję na ryzyko kredytowe*.

Poziom ratingu	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
Średniowysoki od A+ do A- wg S&P i Fitch oraz od A1 do A3 wg Moody's	99%	100%
Średni od BBB+ do BBB- wg S&P i Fitch oraz od Baa1 do Baa3 wg Moody's	1%	-

* Ważone dodatnią wartością godziwą otwartych i nierozliczonych instrumentów pochodnych.

Biorąc pod uwagę wartość godziwą otwartych transakcji w instrumentach pochodnych zawartych przez Spółkę oraz nierozliczonych instrumentów pochodnych, na 31 grudnia 2018 r. maksymalny udział jednego podmiotu w kwocie narażonej na ryzyko kredytowe wynikające z tych transakcji wyniósł 22%, tj. 121 mln PLN (według stanu na 31 grudnia 2017 r. 47%, tj. 124 mln PLN).

W celu ograniczenia przepływów pieniężnych i jednocześnie ograniczenia ryzyka kredytowego Spółka dokonuje rozliczeń netto (na podstawie zawartych z kontrahentami porozumień ramowych) do poziomu dodatniego salda wyceny transakcji w instrumentach pochodnych z danym kontrahentem. Ponadto ryzyko kredytowe z tego tytułu jest na bieżąco monitorowane poprzez analizę ratingów kredytowych oraz ograniczane poprzez dążenie do dywersyfikacji podmiotowej przy wdrażaniu strategii zabezpieczających.

Pomimo koncentracji ryzyka kredytowego związanego z transakcjami w instrumentach pochodnych Spółka ocenia, że ze względu na współpracę wyłącznie z renomowanymi instytucjami finansowymi, jak również bieżący monitoring ich ratingu, nie jest znacząco narażona na ryzyko kredytowe wynikające z zawartych z nimi transakcji.

Wartość godziwą otwartych instrumentów pochodnych Spółki oraz należności z tytułu nierozliczonych instrumentów pochodnych z podziałem na głównych kontrahentów prezentuje poniższa tabela.

	Stan na 31.12.2018			Stan na 31.12.2017		
	Należności finansowe	Zobowiązania finansowe	Netto	Należności finansowe	Zobowiązania finansowe	Netto
Kontrahent 1	141	(19)	122	77	(27)	50
Kontrahent 2	108	(12)	96	3	(25)	(22)
Kontrahent 3	97	(11)	86	6	(27)	(21)
Kontrahent 4	80	(10)	70	3	(24)	(21)
Pozostali	201	(29)	172	215	(55)	160
Razem wartość godziwa	627	(81)	546	304	(158)	146
otwarte instrumenty pochodne	619	(81)	538	303	(158)	145
nierozliczone instrumenty pochodne	8		8	1	-	1

Nota 7.5.2.3 Ryzyko kredytowe związane z należnościami od odbiorców

Spółka od wielu lat współpracuje z dużą liczbą klientów, co wpływa na geograficzną dywersyfikację należności od odbiorców. Większość sprzedaży trafia do krajów Unii Europejskiej.

Należności od odbiorców (netto)

	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
Polska	56%	12%
Unia Europejska (z wył. Polski)	18%	28%
Azja	22%	56%
Inne kraje	4%	4%

Zasady rachunkowości

Spółka stosuje model uproszczonej kalkulacji odpisów z tytułu utraty wartości dla należności od odbiorców (bez względu na termin zapadalności). Oczekiwana strata kredytowa dla należności od odbiorców jest kalkulowana w momencie ujęcia należności w sprawozdaniu z sytuacji finansowej oraz jest aktualizowana na każdy kolejny dzień kończący okres sprawozdawczy, w zależności od ilości dni przeterminowania danej należności. Dla celów oszacowania oczekiwanej straty kredytowej dla należności od odbiorców Spółka wykorzystuje macierz rezerw (*provision matrix*) oszacowaną w oparciu o historyczne poziomy spłacalności należności od kontrahentów. Za zdarzenie niewypłacalności (*default*) Spółka uznaje brak wywiązania się ze zobowiązania przez kontrahenta po upływie 90 dni od dnia wymagalności należności. Spółka uwzględnia informacje dotyczące przyszłości w stosowanych parametrach modelu szacowania strat oczekiwanych, poprzez korektę bazowych współczynników prawdopodobieństwa niewypłacalności.

Poniższa tabela przedstawia zmianę stanu należności od odbiorców wycenianych w zamortyzowanym koszcie.

	Wartość brutto
Wartość brutto na 1 stycznia 2018	393
Zmiana stanu należności	(212)
Nota 10.2 Wartość brutto na 31 grudnia 2018	181

Poniższa tabela przedstawia zmianę oszacowania oczekiwanej straty kredytowej z tytułu należności od odbiorców wycenianych w zamortyzowanym koszcie.

	Kwota odpisu
Odpis z tytułu oczekiwanej straty kredytowej na 1 stycznia 2018	2
Zmiana odpisu w okresie ujęta w rachunku wyników	8
Nota 10.2 Odpis z tytułu oczekiwanej straty kredytowej na 31 grudnia 2018	10

Spółka ogranicza ekspozycję na ryzyko kredytowe związane z należnościami od odbiorców poprzez ocenę i monitoring kondycji finansowej kontrahentów, ustalanie limitów kredytowych oraz stosowanie zabezpieczeń wierzytelności. Nieodłącznym elementem procesu zarządzania ryzykiem kredytowym realizowanego w Spółce jest bieżący monitoring stanu należności oraz wewnętrzny system raportowania.

Kredyt kupiecki otrzymują sprawdzeni, dłużejletni kontrahenci, a sprzedaż produktów nowym klientom w większości przypadków dokonywana jest na podstawie przedpłat lub instrumentów finansowania handlu przenoszących w całości ryzyko kredytowe na instytucje finansowe.

Spółka posiada następujące formy zabezpieczenia należności:

- zastawy rejestrowe, gwarancje bankowe, weksle, akty notarialne poddania się egzekucji, gwarancje korporacyjne, cesje należności, hipoteki i inkasa dokumentowe;
- zastrzeżenie przeniesienia prawa własności wyrobów na kontrahenta dopiero po dokonaniu zapłaty;
- umowę ubezpieczenia należności, którą objęte są należności od jednostek z kredytem kupieckim, od których nie otrzymano twardych zabezpieczeń lub otrzymano zabezpieczenia niepokrywające całości salda należności.

Uwzględniając posiadane wyżej wymienione formy zabezpieczeń oraz limity kredytowe przyznane przez firmę ubezpieczeniową, według stanu na 31 grudnia 2018 r. Spółka posiada zabezpieczenia dla 75% należności handlowych (według stanu na 31 grudnia 2017 r. 95%).

Całkowita wartość netto należności handlowych Spółki na 31 grudnia 2018 r. bez uwzględnienia wartości godziwej przyjętych zabezpieczeń, do wysokości których Spółka może być wystawiona na ryzyko kredytowe, wynosi 310 mln PLN (według stanu na 31 grudnia 2017 r. 1 034 mln PLN).

Koncentracja ryzyka kredytowego w Spółce związana jest z terminami płatności przyznawanymi kluczowym odbiorcom. W konsekwencji, na 31 grudnia 2018 r. saldo należności od 7 największych odbiorców Spółki, pod względem stanu należności na koniec okresu sprawozdawczego, stanowi 50% salda należności od odbiorców (na 31 grudnia 2017 r.

odpowiednio 84%). Pomimo koncentracji ryzyka z tego tytułu Spółka ocenia, że ze względu na dostępne dane historyczne oraz wieloletnie doświadczenie we współpracy z klientami, jak również stosowane zabezpieczenia występuje niski stopień ryzyka kredytowego.

Nota 7.5.2.4 Ryzyko kredytowe związane z pozostałymi aktywami finansowymi

Najistotniejsze pozycje w pozostałych aktywach finansowych stanowią:

- środki pieniężne zgromadzone w funduszach celowych Funduszu Likwidacji Zakładu Górniczego i Funduszu Rekultywacji Składowisk Odpadów w kwocie 314 mln PLN (ryzyko kredytowe opisano w Nocie 7.5.2.1),
- należności netto z tytułu cash pooling w kwocie 247 mln PLN. Ryzyko kredytowe z tego tytułu jest na bieżąco monitorowane poprzez bieżącą weryfikację kondycji finansowej i sytuacji majątkowej spółek będących uczestnikami cash pooling.

Nota 7.5.2.5 Ryzyko kredytowe związane z udzielonymi pożyczkami

Udzielone pożyczki wyceniane w zamortyzowanym koszcie

Spółka szacuje oczekiwane straty kredytowe związane z udzielonymi pożyczkami wycenianymi w zamortyzowanym koszcie zgodnie z modelem ogólnym.

Poniższa tabela przedstawia zmianę wartości brutto udzielonych pożyczek wycenianych w zamortyzowanym koszcie w okresie.

	Wartość brutto	Etap 1	Etap 2	POCI
Wartość brutto na 1 stycznia 2018	4 717	1 978	2 658	81
zwiększenie kwoty pożyczki (nabycie)	1 003	5	-	998
spłata (zbycie)	(1 536)	(1 533)	-	(3)
różnice kursowe	332	34	212	86
naliczone odsetki wg efektywnej stopy procentowej	226	28	123	75
pozostałe zmiany	85	-	-	85
Wartość brutto na 31 grudnia 2018	4 827	512	2 993	1 322

Poniższa tabela przedstawia zmianę kwoty odpisu z tytułu utraty wartości udzielonych pożyczek wycenianych w zamortyzowanym koszcie w okresie.

	Wartość odpisu	Etap 1	Etap 2	POCI
Odpis z tytułu oczekiwanej straty kredytowej na 1 stycznia 2018	1 197	787	410	-
spłata (zbycie)	(778)	(778)	-	-
zmiany w parametrach ryzyka	(179)	(5)	(174)	-
różnice kursowe	32	-	32	-
Odpis z tytułu oczekiwanej straty kredytowej na 31 grudnia 2018	272	4	268	-
	Wartość bilansowa	Etap 1	Etap 2	POCI
Wartość bilansowa na 1 stycznia 2018	3 520	1 191	2 248	81
Wartość bilansowa na 31 grudnia 2018	4 555	508	2 725	1 322

Podstawę naliczenia odsetek od pożyczek wycenianych w zamortyzowanym koszcie stanowi wartość brutto pomniejszona o kwotę odpisu z tytułu utraty wartości.

W roku 2018 żadna pożyczka nie została zakwalifikowana do Etapu 3 wyceny.

Pożyczki, ze względu na rozpoznaną utratę wartości na moment początkowego ujęcia, zakwalifikowane zostały jako POCI na potrzeby kalkulacji oczekiwanych strat kredytowych.

Strata z tytułu początkowego ujęcia udzielonych pożyczek typu POCI rozpoznana w sprawozdaniu z wyniku za rok 2018 wyniosła 763 mln PLN. Natomiast w wyniku przeprowadzonych testów na utratę wartości rozpoznano zysk z tytułu odwrócenia straty z tytułu początkowego ujęcia pożyczek typu POCI za rok 2018 w kwocie 85 mln PLN.

Udzielone pożyczki wyceniane w wartości godziwej

Wartość bilansowa pożyczek wycenianych w wartości godziwej na dzień 31 grudnia 2018 r. wynosi 1 724 mln PLN. Na dzień 1 stycznia 2018 r. wartość bilansowa wynosiła 1 255 mln PLN.

Poniższa tabela przedstawia zmiany wartości bilansowej udzielonych pożyczek wycenianych w wartości godziwej w okresie.

	Wartość bilansowa
Wartość bilansowa na 1 stycznia 2018	1 255
Udzielenie pożyczki	677
Zyski z wyceny do wartości godziwej	184
Różnice kursowe z wyceny	93
Splata pożyczki	(238)
Strata z wyceny do wartości godziwej	(247)
Wartość bilansowa na 31 grudnia 2018	1 724

CZĘŚĆ 8 - Zadłużenie, zarządzanie płynnością i kapitałem

Nota 8.1 Polityka zarządzania kapitałem

Zarządzanie kapitałem w Spółce ma na celu zabezpieczenie środków na rozwój oraz zapewnienie odpowiedniego poziomu płynności. W tym celu Zarząd Spółki analizuje wskaźniki skalkulowane w oparciu o skonsolidowane dane finansowe.

Zgodnie z przyjętą praktyką rynkową, Spółka monitoruje kapitał w Grupie Kapitałowej między innymi na podstawie wskaźników zaprezentowanych w poniższej tabeli, które zostały skalkulowane w oparciu o dane ze Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego Grupy Kapitałowej KGHM za 2018 r.

Wskaźniki	Obliczanie	2018	2017
Dług netto/EBITDA	stosunek długu netto do EBITDA	1,6	1,3
Dług Netto	zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek, dłużnych papierów wartościowych i leasingu finansowego pomniejszone o wolne środki pieniężne oraz inwestycje krótkoterminowe o zapadalności do 1 roku	7 000	6 577
EBITDA*	zysk netto ze sprzedaży powiększony o amortyzację ujętą w wyniku finansowym oraz odpisy z tytułu utraty wartości aktywów trwałych	4 339	5 144
Kapitału Własnego	stosunek kapitału własnego pomniejszonego o wartości niematerialne do sumy aktywów	0,5	0,5
Kapitał własny	udział w aktywach Grupy po odjęciu wszystkich jej zobowiązań	19 225	17 785
Wartości niematerialne	możliwe do zidentyfikowania niepieniężne składniki aktywów, nieposiadające postaci fizycznej	1 881	1 656
Kapitał własny pomniejszony o wartości niematerialne		17 344	16 129
Aktywa ogółem	suma aktywów trwałych i obrotowych	37 237	34 122

* Skorygowana EBITDA za okres 12 miesięcy kończący się w ostatnim dniu okresu sprawozdawczego, bez uwzględnienia EBITDA wspólnego przedsięwzięcia Sierra Gorda S.C.M.

W procesie zarządzania płynnością i kapitałem Grupa zwraca także uwagę na wartość skorygowanego zysku z działalności operacyjnej stanowiącego podstawę do wyliczenia kowenantów finansowych, na którą składają się następujące pozycje:

	2018	2017
Zysk netto na sprzedaży	2 591	3 811
Przychody odsetkowe od pożyczek udzielonych wspólnym przedsięwzięciom	257	319
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	308	(2 377)
Skorygowany zysk z działalności operacyjnej*	3 156	1 753

* Wartość nie uwzględnia odpisu z tytułu utraty wartości pożyczek udzielonych wspólnym przedsięwzięciom.

W celu utrzymania płynności finansowej i zdolności kredytowej pozwalającej na pozyskanie finansowania zewnętrznego przy optymalnym poziomie kosztów, Grupa w długim okresie dąży do utrzymania wskaźnika kapitału własnego na poziomie nie niższym niż 0,5, natomiast wskaźnika dług netto/EBITDA na poziomie do 2,0.

Nota 8.2 Kapitały

Zasady rachunkowości

Kapitał akcyjny wykazywany jest w wartości nominalnej.

Kapitał z tytułu wyceny instrumentów finansowych powstaje w wyniku wyceny instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne (Nota 7.2 zasady rachunkowości) oraz wyceny aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody (Nota 7.3 zasady rachunkowości) po pomniejszeniu o efekt podatku odroczonego.

Na zakumulowane pozostałe całkowite dochody składają się zyski i straty aktuarialne z wyceny świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia po pomniejszeniu o efekt podatku odroczonego (Część 11 zasady rachunkowości).

Zyski zatrzymane stanowią sumę zysku roku bieżącego oraz zakumulowanych zysków z lat poprzednich, które nie zostały wypłacone w formie dywidendy, ale zostały przekazane na powiększenie kapitału zapasowego lub są niepodzielone.

Nota 8.2.1 Kapitał akcyjny

Na dzień 31 grudnia 2018 r. i na dzień podpisania niniejszego sprawozdania kapitał zakładowy Spółki, zgodnie z wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego, wynosił 2 000 mln zł i dzielił się na 200 000 000 akcji serii A, w pełni opłaconych, o wartości nominalnej 10 zł każda. Wszystkie akcje są akcjami na okaziciela. Spółka nie wyemitowała akcji uprzywilejowanych. Każda akcja daje prawo do jednego głosu na walnym zgromadzeniu. Spółka nie posiada akcji własnych.

W latach zakończonych 31 grudnia 2018 r. i 31 grudnia 2017 r. nie miały miejsca zmiany wysokości kapitału zakładowego zarejestrowanego i liczby akcji.

W 2018 roku próg 5% w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki przekroczyły: Aviva Otwarty Fundusz Emerytalny Aviva BZ WBK i Otwarty Fundusz Emerytalny PZU „Złota Jesień”.

W 2017 roku nie wystąpiły zmiany własności znacznych pakietów akcji KGHM Polska Miedź S.A.

Zgodnie z wiedzą Spółki, na dzień 31 grudnia 2018 r. struktura akcjonariatu Spółki przedstawia się następująco:

akcjonariusz	liczba akcji/liczba głosów	łączna wartość nominalna akcji (PLN)	udział w kapitale zakładowym/ ogólnej liczbie głosów
Skarb Państwa	63 589 900	635 899 000	31,79%
Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny	10 104 354	101 043 540	5,05%
Otwarty Fundusz Emerytalny PZU „Złota Jesień”	10 099 003	100 990 030	5,05%
Aviva Otwarty Fundusz Emerytalny Aviva BZ WBK	10 039 684	100 396 840	5,02%
Pozostali akcjonariusze	106 167 059	1 061 670 590	53,09%
Razem	200 000 000	2 000 000 000	100,00%

18 lutego 2019 r. Spółka została poinformowana o zmniejszeniu udziału w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu KGHM Polska Miedź S.A. poniżej 5% przez Otwarty Fundusz Emerytalny PZU „Złota Jesień”. Struktura akcjonariatu Spółki na dzień podpisania niniejszego sprawozdania przedstawia się następująco:

akcjonariusz	liczba akcji/liczba głosów	łączna wartość nominalna akcji (PLN)	udział w kapitale zakładowym/ ogólnej liczbie głosów
Skarb Państwa	63 589 900	635 899 000	31,79%
Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny	10 104 354	101 043 540	5,05%
Aviva Otwarty Fundusz Emerytalny Aviva BZ WBK	10 039 684	100 396 840	5,02%
Pozostali akcjonariusze	116 266 062	1 162 660 620	58,14%
Razem	200 000 000	2 000 000 000	100,00%

Nota 8.2.2 Zmiany pozostałych kapitałów w ciągu okresu

	Kapitał z tytułu wyceny instrumentów finansowych			Zakumulowane pozostałe całkowite dochody	Zyski zatrzymane		
	Kapitał z tytułu wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	Kapitał z tytułu wyceny instrumentów finansowych zabezpieczających przyszłe przepływy pieniężne	Razem kapitał z tytułu wyceny instrumentów finansowych		Kapitał zapasowy tworzony zgodnie z wymogami art. 396 KSH	Kapitał zapasowy tworzony z zysku zgodnie ze statutem Spółki	Zysk/(strata) z lat ubiegłych
Stan na 1 stycznia 2017	48	(244)	(196)	(243)	660	17 764	(4 085)
Dywidenda wypłacona	-	-	-	-	-	(200)	-
Pokrycie straty z kapitału zapasowego	-	-	-	-	-	(4 085)	4 085
Łączne całkowite dochody, z tego:	30	308	338	(105)	-	-	1 323
Zysk netto roku obrotowego	-	-	-	-	-	-	1 323
Pozostałe całkowite dochody	30	308	338	(105)	-	-	-
Zysk z wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży następującej po uprzednim rozpoznaniu trwałej utraty wartości	37	-	37	-	-	-	-
Wpływ zawartych skutecznych transakcji zabezpieczających przepływy pieniężne	-	397	397	-	-	-	-
Kwota przeniesiona do wyniku finansowego - korekta z tytułu przeklasyfikowania instrumentów zabezpieczających	-	(16)	(16)	-	-	-	-
Straty aktuarialne z tytułu wyceny świadczeń po okresie zatrudnienia	-	-	-	(130)	-	-	-
Podatek dochodowy odroczoney	(7)	(73)	(80)	25	-	-	-
Stan na dzień 31 grudnia 2017	78	64	142	(348)	660	13 479	1 323

	Kapitał z tytułu wyceny instrumentów finansowych			Zyski zatrzymane			
	Inwestycje w instrumenty kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	Kapitał z tytułu wyceny instrumentów finansowych zabezpieczających przyszłe przepływy pieniężne	Razem kapitał z tytułu wyceny instrumentów finansowych	Zakumulowane pozostałe całkowite dochody	Kapitał zapasowy tworzony zgodnie z wymogami art. 396 KSH	Kapitał zapasowy tworzony z zysku zgodnie ze statutem Spółki	Zysk/(strata) z lat ubiegłych
Stan na 31 grudnia 2017	78	64	142	(348)	660	13 479	1 323
Zmiana zasad rachunkowości - zastosowanie MSSF 9	(424)	(180)	(604)	-	-	-	458
Stan na 1 stycznia 2018	(346)	(116)	(462)	(348)	660	13 479	1 781
Przekazanie zysku na kapitał zapasowy	-	-	-	-	-	1 324	(1 324)
Łączne całkowite dochody, z tego:	(128)	283	155	(245)	-	-	2 025
Zysk netto roku obrotowego	-	-	-	-	-	-	2 025
Pozostałe całkowite dochody	(128)	283	155	(245)	-	-	-
Zmiana wartości godziwej inwestycji w instrumenty kapitałowe	(158)	-	(158)	-	-	-	-
Wpływ zawartych skutecznych transakcji zabezpieczających przepływy pieniężne	-	318	318	-	-	-	-
Kwota przeniesiona do wyniku finansowego	-	31	31	-	-	-	-
Straty aktuarialne z tytułu wyceny świadczeń po okresie zatrudnienia	-	-	-	(303)	-	-	-
Podatek dochodowy odroczony	30	(66)	(36)	58	-	-	-
Stan na dzień 31 grudnia 2018	(474)	167	(307)	(593)	660	14 803	2 482

Na podstawie Ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks Spółek Handlowych Spółka jest zobowiązana do tworzenia obowiązkowych odpisów z zysku na kapitał zapasowy w celu pokrycia ewentualnych (przyszłych) lub istniejących strat w wysokości co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy, do czasu, gdy wartość kapitału zapasowego osiągnie poziom co najmniej 1/3 kapitału zakładowego zarejestrowanego. Tak utworzony kapitał zapasowy nie podlega podziałowi, może być wykorzystany wyłącznie na pokrycie straty wykazanej w sprawozdaniu finansowym.

Na dzień 31 grudnia 2018 r. kapitał zapasowy z tytułu obowiązkowego odpisu w Spółce wynosi 660 mln PLN, ujęty jest w zyskach zatrzymanych w pozycji kapitał zapasowy tworzony zgodnie z wymogami art. 396 KSH.

Informacje dotyczące wypłaconej dywidendy ujęto w Nocie 12.2.

Nota 8.3 Polityka zarządzania płynnością

Za zarządzanie płynnością finansową w Spółce i przestrzeganie przyjętej w tym zakresie polityki odpowiada Zarząd. Podmiotem wspierającym Zarząd jest Komitet Płynności Finansowej.

Zarządzanie płynnością finansową odbywa się zgodnie z przyjętą przez Zarząd Polityką Zarządzania Płynnością Finansową (*Polityka*). Dokument ten opisuje w sposób całościowy proces zarządzania płynnością finansową Spółki, wskazując na zgodne z najlepszymi praktykami procedury i instrumenty. Podstawowymi zasadami wynikającymi z dokumentu są:

- zapewnienie stabilnego i efektywnego finansowania działalności Spółki,
- lokowanie nadwyżek środków pieniężnych w bezpieczne instrumenty finansowe,
- limity dla poszczególnych kategorii inwestycji finansowych,
- limity koncentracji środków dla instytucji finansowych,
- wymagany rating na poziomie inwestycyjnym dla banków, w których lokowane są środki,
- efektywne zarządzanie kapitałem obrotowym.

Realizując proces zarządzania płynnością, Spółka korzysta z narzędzi wspierających jego efektywność. Jednym z instrumentów wykorzystywanych przez Spółkę jest usługa zarządzania środkami pieniężnymi w grupie rachunków - cash pooling lokalny w PLN, USD i EUR oraz międzynarodowy w USD. Cash pooling ma na celu optymalizację zarządzania posiadanymi środkami pieniężnymi, ograniczenie kosztów odsetkowych, efektywne finansowanie bieżących potrzeb w zakresie finansowania kapitału obrotowego oraz wspieranie krótkoterminowej płynności finansowej w Grupie Kapitałowej.

W IV kwartale 2018 r. Zarząd Spółki dokonał przeglądu Strategii KGHM Polska Miedź S.A., którego celem było zapewnienie spójności z aktualnym otoczeniem rynkowym oraz potrzebami Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. Efektem przyjętych założeń w obszarze zapewnienia długookresowej stabilności finansowej jest podjęcie działań polegających na wypracowaniu mechanizmów wspierających dalszy rozwój w tym zakresie:

- oparcie struktury finansowania GK KGHM na zdwersyfikowanych i długoterminowych źródłach finansowania,
- ograniczenie zapotrzebowania na kapitał obrotowy netto w GK KGHM,
- efektywne zarządzanie ryzykiem rynkowym i kredytowym w GK KGHM.

Nota 8.3.1 Umowne terminy wymagalności dla zobowiązań finansowych

Zobowiązania finansowe - stan na 31 grudnia 2018 r.

Zobowiązania finansowe	Umowne terminy wymagalności od końca okresu sprawozdawczego			Razem (bez dyskonta)	Wartość bilansowa
	do 12 m-cy	1-3 lata	powyżej 3 lat		
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	1 096	4 689	2 354	8 139	7 793
Zobowiązania z tytułu cash pooling	80	-	-	80	80
Zobowiązania wobec dostawców	1 920	17	357	2 294	2 082
Pochodne instrumenty finansowe - Waluty	-	-	-	-	24
Pochodne instrumenty finansowe - Metale	-	-	-	-	57
Pozostałe zobowiązania finansowe	69	7	18	94	90
Razem zobowiązania finansowe w poszczególnych przedziałach wymagalności	3 165	4 713	2 729	10 607	10 126

Zobowiązania finansowe - stan na 31 grudnia 2017 r.

Zobowiązania finansowe	Umowne terminy wymagalności od końca okresu sprawozdawczego			Razem (bez dyskonta)	Wartość bilansowa
	do 12 m-cy	1-3 lata	powyżej 3 lat		
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	970	1 212	5 137	7 319	7 008
Zobowiązania z tytułu cash poolingu	160	-	-	160	160
Zobowiązania wobec dostawców	1 719	17	365	2 101	1 882
Pochodne instrumenty finansowe - Waluty*	-	-	-	-	24
Pochodne instrumenty finansowe - Metale*	4	-	-	4	134
Pozostałe zobowiązania finansowe	113	9	21	143	139
Razem zobowiązania finansowe w poszczególnych przedziałach wymagalności	2 966	1 238	5 523	9 727	9 347

* Zobowiązania finansowe z tytułu instrumentów pochodnych stanowią wartość wewnętrzną tych instrumentów bez uwzględnienia czynnika dyskontowego.

Nota 8.4 Zadłużenie

Zasady rachunkowości
Zobowiązania z tytułu zadłużenia ujmuje się początkowo w wartości godziwej pomniejszonej o koszty transakcyjne i wycenia się na dzień kończący okres sprawozdawczy według zamortyzowanego kosztu. Naliczone odsetki odnoszone są do kosztów finansowych, chyba że podlegają kapitalizacji w wartości rzeczowych aktywów trwałych lub wartości niematerialnych.

Nota 8.4.1 Dług netto

	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
Kredyty bankowe*	4 691	4 265
Pożyczki	2 067	1 820
Pozostałe	-	-
Razem zobowiązania długoterminowe z tytułu zadłużenia	6 758	6 085
Kredyty bankowe	885	802
Pożyczki	150	121
Zobowiązania z tytułu cash poolingu	80	160
Razem zobowiązania krótkoterminowe z tytułu zadłużenia	1 115	1 083
Razem zadłużenie	7 873	7 168
Wolne środki pieniężne i ich ekwiwalenty	625	231
Dług netto	7 248	6 937

* Wykazane z uwzględnieniem zapłaconej prowizji przygotowawczej w wysokości 15 mln PLN pomniejszającej zobowiązania finansowe z tytułu otrzymanych kredytów (21 mln PLN w 2017r).

Zadłużenie z tytułu kredytów i pożyczki w podziale na waluty (w przeliczeniu na PLN) według rodzaju stopy procentowej

	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
USD/LIBOR	4 875	4 994
EUR/EURIBOR	137	73
PLN/WIBOR	80	160
USD/stałe	2 781	1 941
Razem	7 873	7 168

Na dzień 31 grudnia 2018 r. zadłużenie z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek wyniosło 7 873 mln PLN, tj. 2 036 mln USD, 32 mln EUR oraz 80 mln PLN (na 31 grudnia 2017 zadłużenie wyniosło 7 168 mln PLN, tj. 1 998 mln USD, 17 mln EUR oraz 160 mln PLN). Wzrost wartości zadłużenia w PLN wynika głównie ze wzrostu wartości kursu USD/PLN. Struktura zadłużenia uległa zmianie na rzecz zwiększenia kwoty zobowiązań długoterminowych. W części krótkoterminowej, w ramach zawartych z bankami umów bilateralnych na kwotę 3 454 mln PLN Spółka ma stały i bieżący dostęp do kredytów w rachunku kredytowym, oraz w rachunku bieżącym, z okresami zapadalności do 2 lat. W związku z powyższym faktem oraz sukcesywnym przedłużaniem na kolejne okresy dostępności finansowania w ramach umów bilateralnych, ryzyko płynności związane z otrzymanymi kredytami krótkoterminowymi Spółka ocenia jako niskie.

Nota 8.4.2 Zmiana długu netto

Zobowiązania z tytułu zadłużenia	Stan na 31.12.2017	Przepływy środków pieniężnych	Odsetki naliczone	Różnice kursowe	Stan na 31.12.2018
Kredyty	5 067	(157)	214	452	5 576
Pożyczki	1 941	68	63	145	2 217
Zobowiązania z tytułu cash pooling	160	(80)	-	-	80
Razem zadłużenie	7 168	(169)	277	597	7 873
Wolne środki pieniężne i ich ekwiwalenty	231	394			625
Dług netto	6 937				7 248

Zobowiązania z tytułu zadłużenia	Stan na 31.12.2016	Przepływy środków pieniężnych	Odsetki naliczone	Różnice kursowe	Inne zmiany	Stan na 31.12.2017
Kredyty	6 253	(349)	136	(979)	6	5 067
Pożyczki	1 679	543	56	(337)	-	1 941
Zobowiązania z tytułu cash pooling	-	158	2	-	-	160
Razem zadłużenie	7 932	352	194	(1 316)	6	7 168
Wolne środki pieniężne i ich ekwiwalenty	481	(250)				231
Dług netto	7 451					6 937

Z istniejącym zadłużeniem wiąże się ryzyko kursowe i ryzyko stopy procentowej. Opis ekspozycji na ryzyka finansowe znajduje się w Nocie 7.5.

Nota 8.4.3 Szczegółowe informacje dotyczące głównych źródeł zadłużenia zewnętrznego

Na dzień 31 grudnia 2018 r. Spółka posiadała otwarte linie kredytowe oraz pożyczkę inwestycyjną z łącznym saldem otrzymanego finansowania w równowartości 15 753 mln PLN, w ramach którego wykorzystano 7 807 mln PLN, (na dzień 31 grudnia 2017 r. Spółka posiadała otwarte linie kredytowe oraz pożyczkę inwestycyjną z łącznym saldem otrzymanego finansowania w równowartości 14 811 mln PLN, w ramach którego wykorzystano 7 029 mln PLN). Poniższe zestawienie prezentuje strukturę źródeł finansowania.

Niezabezpieczony odnawialny kredyt konsorcjalny

Kredyt na kwotę 2 500 mln USD, uzyskany na podstawie umowy o finansowanie zawartej z konsorcjum banków w 2014 r. z terminem zapadalności 9 lipca 2021 r. Środki pozyskane w ramach udzielonego kredytu przeznaczone są na finansowanie ogólnych celów korporacyjnych, w tym kontynuację realizacji projektów inwestycyjnych. Oprocentowanie oparte jest o stawkę LIBOR powiększoną o marżę banku, która uzależniona jest od wskaźnika finansowego dług netto/EBITDA. Umowa kredytowa nakłada na Spółkę obowiązek utrzymania kowenantu finansowego oraz kowenantów niefinansowych standardowo stosowanych w tego typu umowach.

Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
Kwota udzielonego finansowania	Kwota wykorzystana	Kwota wykorzystana
9 399	4 136*	3 483*

Pożyczki inwestycyjne

Pożyczki udzielone przez Europejski Bank Inwestycyjny na łączną kwotę 2 900 mln PLN.

1. Pożyczka inwestycyjna w wysokości 2 000 mln PLN zaciągnięta w trzech transzach z terminami spłaty upływającymi dnia 30 października 2026 r., 30 sierpnia 2028 r. oraz 23 maja 2029 r. i wykorzystana w pełnym zakresie dostępnego limitu. Środki pozyskane w ramach pożyczki zostały przeznaczone na finansowanie realizowanych przez Spółkę projektów inwestycyjnych związanych z modernizacją hutnictwa oraz rozbudową obiektu unieszkodliwiania odpadów wydobywczych „Żelazny Most”.

2. Pożyczka inwestycyjna w wysokości 900 mln PLN udzielona przez Europejski Bank Inwestycyjny w grudniu 2017 r. z terminem finansowania 12 lat, z okresem dostępności transz 22 miesiące licząc od dnia zawarcia umowy. W I półroczu 2018 r. Jednostka Dominująca zaciągnęła transzę w wysokości 65 mln USD z terminem spłaty upływającym 28 czerwca 2030 r. Środki pozyskane w ramach udzielonej pożyczki są przeznaczone na finansowanie realizowanych przez Jednostkę Dominującą projektów o charakterze rozwojowym i odtworzeniowym na różnych etapach ciągu technologicznego.

Pożyczka może zostać wykorzystana w formie nieodnawialnych transz w walucie PLN, EUR lub USD, dla których oprocentowanie może być liczone w oparciu o stałą stopę procentową lub zmienną stopę procentową WIBOR, LIBOR, EURIBOR powiększoną o marżę.

Umowy pożyczek nakładają na Spółkę obowiązek utrzymania kowenantów finansowych oraz niefinansowych standardowo stosowanych w tego typu umowach.

Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
Kwota udzielonego finansowania	Kwota wykorzystana	Kwota wykorzystana
2 900	2 217	1 941

Pozostałe kredyty bankowe

Kredyty bankowe na łączną kwotę 3 454 mln PLN służące finansowaniu kapitału obrotowego i wspierające zarządzanie bieżącą płynnością finansową. Spółka posiada linie kredytowe w ramach zawartych krótko i długoterminowych umów kredytowych. Są to kredyty obrotowe oraz w rachunku bieżącym z okresami dostępności do 5 lat. Terminy ważności umów są sukcesywnie przedłużane na kolejne okresy. Środki finansowe w ramach otwartych linii kredytowych dostępne są w walutach: PLN, USD oraz EUR, a oprocentowanie oparte jest o zmienną stopę procentową WIBOR, LIBOR, EURIBOR powiększoną o marżę.

Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
Kwota udzielonego finansowania	Kwota wykorzystana	Kwota wykorzystana
3 454	1 455	1 605

Razem kredyty i pożyczki

15 753	7 808	7 029
--------	-------	-------

* Wykazane bez uwzględnienia zapłaconej prowizji przygotowawczej w wysokości 15 mln PLN pomniejszającej zobowiązania finansowe z tytułu otrzymanych kredytów.

Powyższe źródła zapewniają dostępność finansowania zewnętrznego w kwocie 15 753 mln PLN. Pozostałe do wykorzystania środki wysokości 7 945 mln PLN zabezpieczają potrzeby płynnościowe Spółki oraz Grupy Kapitałowej. Kredyt konsorcjalny na kwotę 2 500 mln USD, pożyczki inwestycyjne na kwotę 2 900 mln PLN, jak i pozostałe kredyty bankowe w kwocie 3 454 mln PLN są niezabezpieczone.

Nota 8.5 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Zasady rachunkowości		
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują głównie środki pieniężne na rachunkach bankowych oraz depozyty bankowe o terminie wymagalności do trzech miesięcy od dnia ich założenia (również dla celów sprawozdania z przepływów pieniężnych). Środki pieniężne wycenia się w kwocie nominalnej powiększonej o odsetki.		
	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
Środki pieniężne na rachunkach bankowych	326	37
Inne aktywa finansowe o terminie płatności do 3 miesięcy od dnia nabycia - depozyty	301	197
Razem	627	234

Nota 8.6 Zobowiązania warunkowe z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń

Istotnym narzędziem zarządzania płynnością finansową w Grupie są gwarancje i akredytywy, dzięki którym spółki Grupy nie muszą angażować środków pieniężnych w celu zabezpieczenia swoich zobowiązań wobec innych podmiotów. Informacje dotyczące zobowiązań warunkowych zawarto w Nocie 12.5.

Na dzień 31 grudnia 2018 r. Spółka posiadała zobowiązania warunkowe z tytułu udzielonych gwarancji i akredytów na łączną kwotę 2 828 mln PLN oraz z tytułu zobowiązań wekslowych na kwotę 176 mln PLN.

Najistotniejsze pozycje stanowią zobowiązania warunkowe mające na celu zabezpieczenie zobowiązań:

Sierra Gorda S.C.M. – zabezpieczenie realizacji zawartych umów w kwocie 1 815 mln PLN:

- 517 mln PLN (138 mln USD) akredytywa udzielona jako zabezpieczenie należytego wykonania długoterminowego kontraktu na odbiór energii (na dzień 31 grudnia 2017 r. w kwocie 479 mln PLN tj. 138 mln USD),
- 125 mln PLN (33 mln USD) gwarancje korporacyjne ustanowione jako zabezpieczenie płatności z tytułu zawartych umów leasingu (na dzień 31 grudnia 2017 r. w kwocie 174 mln PLN, tj. 50 mln USD),*
- 496 mln PLN (132 mln USD) gwarancje korporacyjne zabezpieczające spłatę krótkoterminowych kredytów obrotowych (na dzień 31 grudnia 2017 r. w kwocie 460 mln PLN, tj. 132 mln USD),*
- 677 mln PLN (180 mln USD) gwarancja korporacyjna zwrotu określonej części płatności do gwarancji wystawionej przez Sumitomo Metal Mining Co., Ltd. i Sumitomo Corporation, zabezpieczającej spłatę kredytu korporacyjnego zaciągniętego przez wspólne przedsięwzięcie Sierra Gorda S.C.M. (na dzień 31 grudnia 2017 r. w kwocie 627 mln PLN, tj. 180 mln USD),

Pozostałych podmiotów:

- 401 mln PLN (93 mln USD, 18 mln CAD i 3 mln PLN) zabezpieczenie kosztów rekultywacji kopalni Robinson, kopalni Podolsky i projektu Victoria oraz zobowiązań związanych z należyтым wykonaniem zawartych umów (na dzień 31 grudnia 2017 r. w kwocie 380 mln PLN, tj. 93 mln USD, 20 mln CAD i 1 mln PLN),
- zabezpieczenie należytego wykonania przez Spółkę przyszłych zobowiązań środowiskowych związanych z obowiązkiem rekultywacji terenu po zakończeniu eksploatacji obiektu „Żelazny Most” – 160 mln PLN w formie gwarancji bankowej (na dzień 31 grudnia 2017 r. w kwocie 160 mln PLN) oraz 160 mln PLN w formie weksła własnego (na dzień 31 grudnia 2017 r. w kwocie 160 mln PLN),
- 188 mln PLN (50 mln USD) zabezpieczenie należytego wykonania przez DMC Mining Services (UK) Ltd. i DMC Mining Services Ltd. kontraktu na głąbienie szybów w ramach projektu realizowanego w Wielkiej Brytanii (gwarancje udzielone w I półroczu 2018 r.).

W oparciu o posiadaną wiedzę, na koniec okresu sprawozdawczego Spółka określiła prawdopodobieństwo zapłaty kwot wynikających z zobowiązań warunkowych dotyczących:

- Sierra Gorda S.C.M. jako umiarkowanie niskie,
- pozostałych podmiotów Grupy Kapitałowej jako niskie.

* W ramach analizy wpływu MSSF 9 na sprawozdanie finansowe Grupa, w zakresie gwarancji finansowych udzielonych Sierra Gorda, oceniła iż występuje konieczność ujęcia w księgach rachunkowych ww. gwarancji zgodnie z par. 4.2.1 pkt c MSSF 9.

CZĘŚĆ 9 – Aktywa trwałe i związane z nimi zobowiązania

Nota 9.1 Rzeczowe i niematerialne aktywa górnicze i hutnicze

Zasady rachunkowości - aktywa rzeczowe

Najistotniejsze rzeczowe aktywa trwałe Spółki stanowią nieruchomości związane z działalnością górniczą i hutniczą, obejmujące grunty własne, budynki, obiekty inżynierii wodnej i lądowej takie jak: kapitalne wyrobiska górnicze (w tym szyby, studnie, sztolnie, chodniki, komory główne), rurociągi podsadzkowe, odwadniające i przeciwpożarowe, otwory piezometryczne, linie kablowe elektroenergetyczne, sygnalizacyjne i światłowodowe. Do rzeczowych aktywów trwałych górniczych i hutniczych zalicza się również maszyny, urządzenia techniczne, środki transportu i inne ruchome środki trwałe. Rzeczowe aktywa trwałe wycenia się w cenie nabycia/koszcie wytworzenia pomniejszonych o skumulowaną amortyzację (umorzenie) oraz skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości.

W wartości początkowej środków trwałych Spółka ujmuje zdyskontowane koszty likwidacji środków trwałych po działalności górniczej podziemnej i odkrywkowej oraz innych obiektów, które zgodnie z obowiązującym prawem podlegają likwidacji po zakończeniu działalności. Zasady ujmowania i wyceny kosztów likwidacji przedstawione są w Nocie 9.4.

W wartości bilansowej środka trwałego ujmuje się koszty regularnych, znaczących przeglądów, w tym koszty przeglądów certyfikacyjnych, których przeprowadzenie jest niezbędne.

Cenę nabycia/koszt wytworzenia powiększają koszty finansowania zewnętrznego (tj. odsetki oraz różnice kursowe stanowiące korektę kosztu odsetek) zaciągniętego na nabycie lub wytworzenie dostosowywanego składnika rzeczowych aktywów trwałych.

Odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych (z wyłączeniem gruntów) Spółka dokonuje, w zależności od wzorca konsumowania korzyści ekonomicznych z danego składnika rzeczowych aktywów trwałych:

- metodą amortyzacji liniowej, dla składników, które są wykorzystywane w procesie produkcji w równomiernym stopniu w całym okresie ich użytkowania, oraz
- metodą amortyzacji naturalnej (metodą jednostek produkcji), dla składników w odniesieniu do których konsumpcja korzyści ekonomicznych jest bezpośrednio powiązana z ilością wydobytej kopaliny ze złoża lub z ilością wytworzonych jednostek produkcji i wydobyte to lub produkcja nie są równomierne w całym okresie ich użytkowania. W szczególności dotyczy to budowli oraz maszyn i urządzeń górniczych w blokach gazowo-parowych.

Okresy eksploatacji i tym samym stawki amortyzacyjne środków trwałych funkcjonujących w ciągu technologicznym produkcji miedzi, dostosowane są do planów zakończenia działalności.

Dla poszczególnych grup środków trwałych przyjęto okresy użytkowania, oszacowane na podstawie oczekiwanego życia kopalni z uwzględnieniem zawartości złoża, w następujących przedziałach:

Grupa	Rodzaj środka trwałego	Całkowity okres użytkowania
Budynki, budowle i grunty	Grunty	Nie podlegają amortyzacji
	Budynki	100 lat
	Kapitalne wyrobiska górnicze	22-90 lat
	Rurociągi podsadzkowe, odwadniające i przeciwpożarowe	6-90 lat
	Linie kablowe elektroenergetyczne, sygnalizacyjne i światłowodowe	10-70 lat
Urządzenia techniczne, maszyny, środki transportu, i inne środki trwałe	Urządzenia techniczne i maszyny	4-66 lat
	Środki transportu	3-40 lat
	Inne środki trwałe, w tym narzędzia i przyrządy	5-25 lat

Spółka dokonuje regularnych przeglądów rzeczowych aktywów trwałych pod kątem adekwatności stosowanych okresów użytkowania do bieżących warunków prowadzenia działalności.

Poszczególne istotne części składowe środka trwałego (istotne komponenty), których okres użytkowania różni się od okresu

użytkowania całego środka trwałego amortyzowane są odrębnie, przy zastosowaniu stawek amortyzacyjnych odzwierciedlających przewidywany okres ich użytkowania.

Aktywa niefinansowe testuje się na utratę wartości, ilekroć jakieś zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazują na ryzyko niezrealizowania ich wartości bilansowej.

Stratę z tytułu utraty wartości ujmuje się w wysokości kwoty, o jaką wartość bilansowa danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne przewyższa jego wartość odzyskiwalną.

Dla potrzeb analizy pod kątem utraty wartości aktywa grupuje się na najniższym poziomie, na jakim generują przepływy pieniężne niezależnie od innych aktywów (ośrodki wypracowujące środki pieniężne). Dla celów przeprowadzenia testów na utratę wartości ośrodek wypracowujący środki pieniężne ustala się każdorazowo.

Jeżeli przeprowadzony test na utratę wartości wykaże, iż wartość odzyskiwalna (tj. wyższa z dwóch kwot: wartość godziwa pomniejszona o koszty zbycia i wartość użytkowa) danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest niższa od wartości bilansowej, dokonuje się odpisu aktualizującego w wysokości różnicy między wartością odzyskiwalną, a wartością bilansową składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne. Odpis z tytułu utraty wartości alokuje się do poszczególnych aktywów wchodzących w skład ośrodka wypracowującego środki pieniężne proporcjonalnie do udziału wartości bilansowej poszczególnych aktywów w wartości bilansowej całego ośrodka, przy czym w wyniku alokacji odpisu wartość bilansowa składnika aktywów nie może być niższa od najwyższej z trzech kwot: wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia, wartości użytkowej i zera.

Zasady rachunkowości - aktywa niematerialne

Aktywa niematerialne górnicze i hutnicze obejmują przede wszystkim aktywa z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych.

Aktywa z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych

Aktywa z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych wycenia się w wysokości kosztu pomniejszonego o skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości.

W koszcie tego aktywa ujmuje się nakłady na:

- projekty robót geologicznych,
- uzyskanie decyzji środowiskowych,
- uzyskanie koncesji i użytkowania górniczego na poszukiwania geologiczne,
- realizację robót i prac wiertniczych (wiercenia, badania geofizyczne, hydrogeologiczne, obsługa geologiczna, analityka, geotechnika, itd.),
- zakup informacji geologicznych,
- wykonanie dokumentacji geologicznej i jej zatwierdzenie,
- wykonanie oceny ekonomiczno-technicznej zasobów dla potrzeb decyzji o wnioskowanie o koncesje na eksploatację górnictw,
- koszty zużycia urządzeń i sprzętu (rzeczowe aktywa trwałe) służącego do prowadzenia prac poszukiwawczych.

Aktywa z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych wycenia się w wysokości kosztu pomniejszonego o skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości.

Testy na utratę wartości na pojedynczej jednostce (projekcie) Spółka przeprowadza obowiązkowo z chwilą:

- wykazania technicznej wykonalności i komercyjnej zasadności wydobywania zasobów mineralnych, oraz
- gdy fakty i okoliczności wskazują, że wartość bilansowa aktywów z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych może przewyższać ich wartość odzyskiwalną.

Ewentualne odpisy ujmuje się przed dokonaniem przeklasyfikowania wynikającego z wykazania technicznej wykonalności i ekonomicznej zasadności wydobywania zasobów mineralnych.

	Rzeczowe aktywa trwałe			Wartości niematerialne		Razem
	Budynki, budowle i grunty	Urządzenia techniczne, maszyny, środki transportu i inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Aktywa z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych	Pozostałe	
Stan na dzień 1 stycznia 2017 r.						
Wartość brutto	8 919	10 416	4 570	341	356	24 602
Umorzenie	(4 382)	(5 134)	-	-	(54)	(9 570)
Odpisy z tytułu utraty wartości	-	(3)	(7)	(135)	(1)	(146)
Wartość księgowa netto	4 537	5 279	4 563	206	301	14 886
Zmiany w roku 2017 netto						
Rozliczenie środków trwałych w budowie	1 108	1 514	(2 622)	-	-	-
Zakup	-	-	1 859	26	49	1 934
Wytworzenie we własnym zakresie	-	-	32	-	-	32
Zmiana stanu wysokości rezerwy na koszty likwidacji zakładów górniczych i składowisk odpadów	30	-	-	-	-	30
Amortyzacja	(241)	(793)	-	-	(10)	(1 044)
Utworzenie, wykorzystanie odpisów z tytułu utraty wartości	-	-	1	17	1	19
Inne zmiany	-	(10)	98	(77)	(6)	5
Stan na dzień 31 grudnia 2017 r.						
Wartość brutto	9 990	11 529	3 937	290	398	26 144
Umorzenie	(4 556)	(5 536)	-	-	(63)	(10 155)
Odpisy z tytułu utraty wartości	-	(3)	(6)	(118)	-	(127)
Wartość księgowa netto	5 434	5 990	3 931	172	335	15 862

Nota 9.4

	Rzeczowe aktywa trwałe			Wartości niematerialne		Razem
	Budynki, budowle i grunty	Urządzenia techniczne, maszyny, środki transportu i inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Aktywa z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych	Pozostałe	
Stan na dzień 1 stycznia 2018 r.						
Wartość brutto	9 990	11 529	3 937	290	398	26 144
Umorzenie	(4 556)	(5 536)	-	-	(63)	(10 155)
Odpisy z tytułu utraty wartości	-	(3)	(6)	(118)	-	(127)
Wartość księgowa netto	5 434	5 990	3 931	172	335	15 862
Zmiany w roku 2018 netto						
Rozliczenie środków trwałych w budowie	510	1 123	(1 633)	-	-	-
Zakup	-	-	1 848	12	29	1 889
Wytworzenie we własnym zakresie	-	-	47	-	-	47
Zmiana stanu wysokości rezerwy na koszty likwidacji zakładów górniczych i składowisk odpadów	168	-	-	-	-	168
Amortyzacja	(270)	(862)	-	-	(13)	(1 145)
Inne zmiany	(5)	(25)	126	-	41	137
Stan na dzień 31 grudnia 2018 r.						
Wartość brutto	10 582	12 165	4 325	302	467	27 841
Umorzenie	(4 745)	(5 936)	-	-	(75)	(10 756)
Odpisy z tytułu utraty wartości	-	(3)	(6)	(118)	-	(127)
Wartość księgowa netto	5 837	6 226	4 319	184	392	16 958

Nota 9.4

Nota 9.1.1 Rzeczowe aktywa trwale górnicze i hutnicze – środki trwale w budowie

	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
Program Udostępnienie Złoża - Głogów Głęboki-Przemysłowy	1 650	1 012
Budowa szybu SW-4	582	554
Działalność inwestycyjna związana z rozbudową i eksploatacją Obiektu Unieszkodliwiania Odpadów Wydobywczych Żelazny Most	498	382
Program Rozwoju Hutnictwa	373	744
Inwestycje związane z rozbudową infrastruktury rejonów wydobywczych w kopalniach	206	197
Zmiana funkcji szybu L-VI na materiałowo-zjazdowy	203	110
Program Modernizacji Pirometalurgii	16	194

Nota 9.1.2 Wydatki związane z aktywami górniczymi i hutniczymi

	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Zakup	(1 889)	(1 934)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu nabycia	144	(11)
Pozostałe	(139)	(25)
Razem	(1 884)	(1 970)

Nota 9.2 Pozostałe aktywa rzeczowe i niematerialne**Zasady rachunkowości**

Pozostałe rzeczowe aktywa trwale wycenia się w cenie nabycia/koszcie wytworzenia pomniejszonych o skumulowaną amortyzację (umorzenie) oraz skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości. Polityka dotycząca utraty wartości przedstawiona została w Nocie 9.1. Odpisów amortyzacyjnych dokonuje się metodą liniową.

Dla poszczególnych grup środków trwałych przyjęto okresy użytkowania w następujących przedziałach:

Grupa	Całkowity okres użytkowania
Budynki i budowle	25-60 lat
Urządzenia techniczne i maszyny	4-15 lat
Środki transportu	3-14 lat
Inne środki trwałe	5-10 lat

Wartości niematerialne wykazane jako „pozostałe wartości niematerialne” obejmują w szczególności: nabyte prawa majątkowe niezwiązane z działalnością górniczą, oprogramowanie komputerowe. Aktywa te wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonych o skumulowane odpisy amortyzacyjne i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Odpisów amortyzacyjnych od wartości niematerialnych dokonuje się metodą liniową, przez okres ich przewidywanego użytkowania. Dla głównych grup wartości niematerialnych okres użytkowania wynosi:

- nabyte prawa majątkowe niezwiązane z działalnością górniczą: 5-50 lat,
- oprogramowanie komputerowe: 2-5 lat
- inne wartości niematerialne 40-50 lat

	Rzeczowe aktywa trwałe			Wartości niematerialne	Razem
	Budynki, budowle i grunty	Urządzenia techniczne, maszyny, środki transportu i inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Pozostałe wartości niematerialne	
Stan na dzień 1 stycznia 2017 r.					
Wartość brutto	51	175	8	120	354
Umorzenie	(31)	(126)	-	(96)	(253)
Wartość księgowa netto	20	49	8	24	101
Stan na dzień 31 grudnia 2017 r.					
Wartość brutto	54	192	5	138	389
Umorzenie	(33)	(143)	-	(104)	(280)
Wartość księgowa netto	21	49	5	34	109
Stan na dzień 31 grudnia 2018 r.					
Wartość brutto	54	203	22	164	443
Umorzenie	(35)	(152)	-	(112)	(299)
Wartość księgowa netto	19	51	22	52	144

Nota 9.3 Amortyzacja

	Rzeczowe aktywa trwałe		Wartości niematerialne	
	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Nota 4.1 Amortyzacja	1 151	1 053	22	19
rozliczona w wynik finansowy	1 099	1 017	20	18
koszty wytworzenia produktów	1 078	1 006	19	16
koszty ogólnego zarządu	21	11	1	1
pozostałe koszty operacyjne	-	-	-	1
stanowiąca część kosztu wytworzenia aktywów	52	36	2	1

Nota 9.4 Rezerwa na koszty likwidacji kopalń i innych obiektów

Zasady rachunkowości	Ważne oszacowania i założenia
<p>Rezerwa na przyszłe koszty związane z likwidacją kopalń i innych obiektów technologicznych tworzona jest na bazie szacunku przewidywanych kosztów likwidacji obiektów i przywrócenia stanu pierwotnego terenu po zakończeniu ich eksploatacji. Podstawą szacowania wielkości rezerwy są specjalistyczne opracowania wykonane w oparciu o prognozy eksploatacji złoża (dla obiektów górniczych) oraz ekspertyzy technologiczno-ekonomiczne sporządzone przez specjalistyczne firmy bądź wykonane w Spółce.</p> <p>Zmiana stopy dyskonta lub szacowanego kosztu likwidacji koryguje wartość środka trwałego, którego dotyczy, chyba że przekracza wartość bilansową środka trwałego (wówczas nadwyżka ujmowana jest w pozostałych przychodach operacyjnych).</p>	<p>Wartość rezerwy stanowią zdyskontowane do wartości bieżącej oszacowane koszty przyszłej likwidacji kopalń i innych obiektów technologicznych. Na aktualizację rezerwy na dzień kończący okres sprawozdawczy w Spółce mają wpływ poniższe wskaźniki:</p> <p>a) wskaźnik zmiany cen produkcji budowlano-montażowej publikowany przez GUS,</p> <p>b) prognozowana stopa dyskontowa skalkulowana w oparciu o rentowność obligacji skarbowych o terminach zapadalności najbardziej zbliżonych do terminów planowanych wpływów finansowych.</p> <p>Rentowność obligacji skarbowych oraz stopa inflacji ustalane są oddzielnie dla okresów przyszłych, tj. pierwszego, drugiego i trzeciego roku oraz łącznie dla okresów począwszy od czwartego roku.</p> <p>W Spółce do celów oszacowania rezerw na koszty likwidacji kopalń i obiektów technologicznych na 31 grudnia 2018 r. przyjęto stopę dyskonta na poziomie 0,31 % (w 2017 r. 1,03 %).</p>

	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
Stan rezerw na początek okresu sprawozdawczego	804	770
Nota 9.1 Zmiany szacunków odniesione w środki trwałe	168	30
Pozostałe	16	4
Stan rezerw na koniec okresu sprawozdawczego w tym:	988	804
- rezerwy długoterminowe	980	797
- rezerwy krótkoterminowe	8	7

Nota 9.5 Aktywowane koszty finansowania zewnętrznego

W okresie od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r. Spółka ujęła w aktywach rzeczowych i niematerialnych 133 mln PLN kosztów finansowania zewnętrznego (w okresie od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. 61 mln PLN).

Stopa kapitalizacji zastosowana przez Spółkę do ustalenia kosztów finansowania zewnętrznego dla niezabezpieczonego odnawialnego kredytu konsorcjalnego uzyskanego na podstawie umowy o finansowanie, zawartej z konsorcjum banków wyniosła 82,22%, z tytułu pożyczki z Europejskiego Banku Inwestycyjnego wyniosła 50,63%.

W okresie od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. stopa kapitalizacji zastosowana przez Spółkę do ustalenia kosztów finansowania zewnętrznego dla niezabezpieczonego odnawialnego kredytu konsorcjalnego uzyskanego na podstawie umowy o finansowanie, zawartej z konsorcjum banków wyniosła 72,39% .

CZĘŚĆ 10 – Kapitał obrotowy

Nota 10.1 Zapasy

Zasady rachunkowości

Spółka dokonuje wyceny zapasów według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia nie wyższych niż cena sprzedaży pomniejszona o koszty dokończenia produkcji i doprowadzenia sprzedaży do skutku.

Wyceny bilansowej rozchodu składnika zapasów dokonuje się według średniej ważonej ceny nabycia oraz średnioważonego rzeczywistego kosztu wytworzenia.

	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
Materiały	400	431
Półprodukty i produkty w toku	3 057	2 913
Wyroby gotowe	568	451
Towary	77	62
Razem wartość netto zapasów	4 102	3 857

Odpisy aktualizujące wartość zapasów w okresie obrotowym

	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Utworzony odpis w koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	5	24
Odwrócony odpis w kosztach sprzedanych produktów, towarów i materiałów	27	-

Terminy realizacji zapasów

	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
O okresie dłuższym niż 12 miesięcy od zakończenia okresu sprawozdawczego	147	82
O okresie do 12 miesięcy od zakończenia okresu sprawozdawczego	3 954	3 775

Nota 10.2 Należności od odbiorców

Zasady rachunkowości

Należności od odbiorców ujmuje się początkowo w cenie transakcyjnej. Po początkowym ujęciu należności wycenia się:

- należności nieprzekazywane do faktoringu pełnego: w wysokości zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem odpisów z tytułu oczekiwanej straty kredytowej (przy czym należności od odbiorców z datą zapadalności poniżej 12 miesięcy od dnia powstania nie podlegają dyskontowaniu),
- należności przekazywane do faktoringu pełnego: wg wartości godziwej przez wynik finansowy, przy czym ze względu na krótki termin pomiędzy ujęciem należności a przekazaniem do faktora oraz niskie ryzyko kredytowe kontrahenta (faktora) wartość godziwa tych należności jest zbliżona do wartości bilansowej,
- należności oparte o formułę M+: wartość jest ustalana jako wartość nominalna (tj. po cenie z faktury sprzedaży) skorygowana o wpływ ryzyka rynkowego i kredytowego. Korekta z tytułu ryzyka rynkowego jest obliczana jako różnica pomiędzy aktualną ceną rynkową dla danego okresu kwotowania z przyszłości (dla okresu, w którym nastąpi ostateczne ustalenie ceny rozliczenia) a ceną, po jakiej należność została ujęta w księgach rachunkowych (przemnożona przez wolumen sprzedaży). Korekta z tytułu ryzyka kredytowego jest obliczana w sposób analogiczny do kalkulacji oczekiwanej straty kredytowej dla należności handlowych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu.

Spółka narażona jest na ryzyko kredytowe oraz ryzyko walutowe wynikające z należności od odbiorców. Zarządzanie ryzykiem kredytowym oraz ocenę jakości kredytowej należności przedstawiono w Nocie 7.5.2.3 Informacje na temat ryzyka walutowego przedstawiono w Nocie 7.5.1.3.

Poniższa tabela przedstawia wartość bilansową należności od odbiorców oraz kwotę oczekiwanej straty kredytowej:

	stan na 31.12.2018	stan na 31.12.2017
Należności wyceniane w zamortyzowanym koszcie - wartość brutto	181	1 035
Odpis na oczekiwaną stratę kredytową (w horyzoncie całego życia) - wg MSSF 9	(10)	-
Odpis z tytułu utraty wartości - wg MSR 39	-	(1)
Należności wyceniane w zamortyzowanym koszcie - wartość netto	171	1 034
Należności wyceniane do wartości godziwej, w tym:	139	-
przekazywane do faktoringu	70	-
oparte o formułę M+	69	-
Razem	310	1 034

Nota 10.3 Zobowiązania wobec dostawców

Zasady rachunkowości

Zobowiązania wobec dostawców ujmuje się początkowo w wartości godziwej pomniejszonej o koszty transakcyjne i wycenia się na dzień kończący okres sprawozdawczy w wartości zamortyzowanego kosztu.

	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
Zobowiązania długoterminowe wobec dostawców	162	163
Zobowiązania krótkoterminowe wobec dostawców	1 920	1 719
Zobowiązania wobec dostawców	2 082	1 882

W pozycji zobowiązań wobec dostawców zawarte zostały zobowiązania z tytułu zakupu, budowy środków trwałych i wartości niematerialnych wynoszące na 31 grudnia 2018 r. w części długoterminowej 162 mln PLN zł, a w części krótkoterminowej 844 mln PLN (na 31 grudnia 2017 r. odpowiednio 163 mln PLN i 615 mln PLN).

Spółka narażona jest na ryzyko walutowe wynikające z zobowiązań wobec dostawców oraz ryzyko płynności. Informacje na temat ryzyka walutowego przedstawiono w Nocie 7.5.1.3 oraz ryzyka płynności w Nocie 8.3.

Wartość godziwa zobowiązań wobec dostawców zbliżona jest do ich wartości bilansowej.

Nota 10.4 Zmiana stanu kapitału obrotowego

	Zapasy	Należności od odbiorców	Zobowiązania wobec dostawców	Kapitał obrotowy
Stan na 31.12.2017 r.	(3 857)	(1 034)	1 882	(3 009)
Zmiana zasad rachunkowości - zastosowanie MSSF 9	-	(16)	-	(16)
Stan na 01.01.2018 r. po zastosowaniu MSSF 9	(3 857)	(1 050)	1 882	(3 025)
Stan na 31.12.2018 r.	(4 102)	(310)	2 082	(2 330)
Zmiana stanu w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	(245)	740	200	695
Amortyzacja ujęta w wycenie zapasów	49	-	-	49
Zobowiązania z tytułu nabycia rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	-	-	(191)	(191)
Korekty	49	-	(191)	(142)
Zmiana stanu ujęta w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(196)	740	9	553

	Zapasy	Należności od odbiorców	Zobowiązania wobec dostawców	Kapitał obrotowy
Stan na 01.01.2017 r.	(2 726)	(676)	1 542	(1 860)
Stan na 31.12.2017 r.	(3 857)	(1 034)	1 882	(3 009)
Zmiana stanu w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	(1 131)	(358)	340	(1 149)
Amortyzacja ujęta w wycenie zapasów	32	-	-	32
Zobowiązania z tytułu nabycia rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	-	-	(3)	(3)
Korekty	32	-	(3)	29
Zmiana stanu ujęta w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(1 099)	(358)	337	(1 120)

CZĘŚĆ 11 – Świadczenia pracownicze

Zasady rachunkowości

Spółka zobowiązana jest do wypłaty określonych świadczeń po okresie zatrudnienia (świadczeń emerytalnych z tytułu jednorazowych odpraw emerytalno-rentowych, odpraw pośmiertnych, ekwiwalentu węglowego) oraz innych długoterminowych świadczeń (w postaci nagród jubileuszowych), zgodnie z Zakładowym Układem Zbiorowym Pracy.

Wysokość zobowiązań z tytułu obu rodzajów świadczeń szacowana jest na dzień kończący okres sprawozdawczy przez niezależnego aktuarium metodą prognozowanych świadczeń jednostkowych.

Wartość bieżącą zobowiązania z tytułu określonych świadczeń ustala się poprzez zdyskontowanie szacowanych przyszłych wpływów pieniężnych przy zastosowaniu stóp procentowych obligacji skarbowych wyrażonych w walucie przyszłej wypłaty świadczeń, o terminach zapadalności zbliżonych do terminów regulowania odnośnych zobowiązań. Zyski i straty aktuarialne z wyceny określonych świadczeń po okresie zatrudnienia ujmuje się w pozostałych całkowitych dochodach w okresie, w którym powstały. Zyski i straty aktuarialne z wyceny pozostałych świadczeń (świadczenia z tytułu nagród jubileuszowych) ujmowane są w wyniku finansowym.

Ważne oszacowania i założenia

Zobowiązanie bilansowe z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych równe jest wartości bieżącej zobowiązania z tytułu określonych świadczeń. Wysokość zobowiązania zależy od wielu czynników, które są wykorzystywane jako założenia w metodzie aktuarialnej. Wszelkie zmiany założeń mają wpływ na wartość bilansową zobowiązania. Jednym z podstawowych założeń dla ustalenia wysokości zobowiązania jest stopa procentowa. Na dzień kończący okres sprawozdawczy w oparciu o opinię niezależnego aktuarium przyjmuje się odpowiednią stopę dyskonta dla Spółki, przy użyciu której ustala się wartość bieżącą szacowanych przyszłych wpływów pieniężnych z tytułu tych świadczeń. Przy ustalaniu stopy dyskontowej dla okresu sprawozdawczego aktuarium ekstrapoluje wzduż krzywej rentowności bieżące stopy procentowe obligacji skarbowych wyrażonych w walucie przyszłej wypłaty świadczeń, aby uzyskać stopę dyskontową umożliwiającą dyskontowanie płatności o terminie realizacji dłuższym niż termin wykupu obligacji.

Pozostałe założenia makroekonomiczne wykorzystywane dla wyceny zobowiązań z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych, takie jak stopa inflacji czy najniższe wynagrodzenie, oparte są na obecnie panujących warunkach rynkowych. Założenia przyjęte do wyceny na 31 grudnia 2018 r. zostały ujawnione w nocie 11.2.

Wpływ zmian wskaźników na saldo zobowiązań

	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
wzrost stopy dyskonta o 1%	(316)	(252)
obniżenie stopy dyskonta o 1%	421	331
wzrost o 1% wskaźnika wzrostu cen węgla i wskaźnika wzrostu wynagrodzeń	411	347
obniżenie o 1% wskaźnika wzrostu cen węgla i wskaźnika wzrostu wynagrodzeń	(316)	(255)

Nota 11.1 Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

Składniki pozycji zobowiązań z tyt. świadczeń pracowniczych

	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
Długoterminowe	2 235	1 879
Krótkoterminowe	141	111
Zobowiązania z tytułu programów przyszłych świadczeń pracowniczych	2 376	1 990
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	193	175
Rozliczenia międzyokresowe kosztów bierne (niewykorzystane urlopy, premie, inne)	277	363
Zobowiązania pracownicze	470	538
Razem zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	2 846	2 528

Koszty świadczeń pracowniczych

	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Koszty wynagrodzeń	2 222	2 177
Koszty ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń	904	876
Koszty przyszłych świadczeń	198	157
Nota 4.1 Koszty świadczeń pracowniczych	3 324	3 210

Nota 11.2 Zmiana stanu zobowiązań z tytułu programów przyszłych świadczeń pracowniczych

	Ogółem zobowiązania	Nagrody jubileuszowe	Odprawy emerytalno - rentowe	Ekwiwalent węglowy	Inne świadczenia
Stan na 1 stycznia 2017	1 800	273	261	1 239	27
Nota 11.1 Łączna kwota kosztów ujęta w wyniku finansowym	157	63	24	70	-
Koszty odsetek	64	10	9	45	-
Koszty bieżącego zatrudnienia	60	20	15	25	-
Straty aktuarialne ujmowane w wyniku finansowym	33	33	-	-	-
Nota 8.2.2 (Zyski) / straty aktuarialne ujmowane w pozostałych całkowitych dochodach	130	-	24	125	(19)
Wyplacone świadczenia	(97)	(33)	(23)	(40)	(1)
Stan na 31 grudnia 2017	1 990	303	286	1 394	7
Nota 11.1 Łączna kwota kosztów ujęta w wyniku finansowym	198	99	25	74	-
Koszty odsetek	68	11	10	47	-
Koszty bieżącego zatrudnienia	63	21	15	27	-
Straty aktuarialne ujmowane w wyniku finansowym	67	67	-	-	-
Nota 8.2.2 Straty aktuarialne ujmowane w pozostałych całkowitych dochodach	303	-	50	238	15
Wyplacone świadczenia	(115)	(40)	(28)	(46)	(1)
Stan na 31 grudnia 2018	2 376	362	333	1 660	21

Stan na 31 grudnia	2018	2017	2016	2015	2014
Wartość bieżąca zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych	2 376	1 990	1 800	1 905	1 956

Główne przyjęte założenia aktuarialne na 31 grudnia 2018 r.:

	2019	2020	2021	2022	2023 i następne
- stopa dyskonta	2,82%	2,82%	2,82%	2,82%	2,82%
- stopa wzrostu cen węgla	8,70%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%
- stopa wzrostu najniższego wynagrodzenia	7,14%	4,89%	5,08%	4,00%	4,00%
- przewidywana inflacja	3,20%	2,90%	2,50%	2,50%	2,50%
- przewidywany przyszły wzrost wynagrodzeń	5,60%	5,00%	4,80%	3,90%	3,90%

Główne przyjęte założenia aktuarialne na 31 grudnia 2017 r.:

	2018	2019	2020	2021	2022 i następne
- stopa dyskonta	3,35%	3,35%	3,35%	3,35%	3,35%
- stopa wzrostu cen węgla	5,00%	3,20%	3,00%	3,00%	3,00%
- stopa wzrostu najniższego wynagrodzenia	0,00%	4,20%	4,00%	4,00%	4,00%
- przewidywana inflacja	2,30%	2,70%	2,50%	2,50%	2,50%
- przewidywany przyszły wzrost wynagrodzeń	5,10%	2,70%	2,50%	2,50%	2,50%

Zmiana wartości zysków/strat aktuarialnych spowodowana jest zmianą założeń w zakresie spadku stopy dyskonta, wzrostu cen węgla oraz wzrostu najniższych wynagrodzeń.

Do aktualizacji zobowiązań na koniec bieżącego okresu przyjęto parametry na podstawie dostępnych prognoz inflacji, analizy wskaźników cen węgla i najniższego wynagrodzenia oraz przewidywanej rentowności długoterminowych obligacji skarbowych.

Podział zysków / strat aktuarialnych na dzień 31 grudnia 2018 r. w stosunku do założeń przyjętych na 31 grudnia 2017 r.

Zmiana założeń finansowych	275
Zmiana założeń demograficznych	(58)
Pozostałe zmiany	153
Razem (zyski) / straty aktuarialne	370

Podział zysków / strat aktuarialnych na dzień 31 grudnia 2017 r. w stosunku do założeń przyjętych na 31 grudnia 2016 r.

Zmiana założeń finansowych	49
Zmiana założeń demograficznych	84
Pozostałe zmiany	30
Razem (zyski) / straty aktuarialne	163

Profil zapadalności zobowiązań z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych

Rok zapadalności:	Ogółem zobowiązania	nagrody jubileuszowe	odprawy emerytalno - rentowe	ekwiwalent węglowy	Inne świadczenia
2019	140	37	49	53	1
2020	150	33	53	63	1
2021	97	23	12	61	1
2022	94	23	10	60	1
2023	95	23	13	58	1
Pozostałe lata	1 799	222	196	1 364	17
Wartość zobowiązań w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na 31 grudnia 2018	2 375	361	333	1 659	22

Profil zapadalności zobowiązań z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych

Rok zapadalności:	Ogółem zobowiązania	nagrody jubileuszowe	odprawy emerytalno - rentowe	ekwiwalent węglowy	Inne świadczenia
2018	111	36	29	45	1
2019	161	33	76	52	-
2020	84	22	11	51	-
2021	81	20	11	50	-
2022	77	19	9	48	1
Pozostałe lata	1 476	173	150	1 148	5
Wartość zobowiązań w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na 31 grudnia 2017	1 990	303	286	1 394	7

CZĘŚĆ 12 – Inne noty

Nota 12.1 Transakcje z podmiotami powiązаныmi

Zasady rachunkowości oraz ważne oszacowania i założenia zaprezentowane w Nocie 10 mają zastosowanie do transakcji przeprowadzanych z podmiotami powiązаныmi.

	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Przychody operacyjne od podmiotów powiązanych		
Od podmiotów zależnych	1 163	630
Od wspólnych przedsięwzięć	21	26
Razem	1 184	656

Wpływ od jednostek zależnych z tytułu dywidend w 2018 r. wyniósł 239 mln PLN (w okresie porównywalnym 4 mln PLN).

	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności od podmiotów powiązanych	6 818	5 553
Od jednostek zależnych	6 716	5 486
Od wspólnych przedsięwzięć	102	67
Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych	917	684
Wobec podmiotów zależnych	906	684
Wobec wspólnych przedsięwzięć	11	-
Zakup pochodzący od jednostek powiązanych	5 039	4 429
Zakup produktów towarów, materiałów oraz pozostałe zakupy od jednostek zależnych	5 039	4 429

Zgodnie z MSR 24 Spółka zobowiązana jest do ujawnienia nierozliczonych sald, w tym zobowiązań wobec rządu oraz jednostek, nad którymi ten rząd sprawuje kontrolę, współkontrolę lub wywiera na nie znaczący wpływ.

Na dzień 31 grudnia 2018 r. wystąpiły salda zobowiązań z tytułu zawartych umów niezbędnych do prowadzenia podstawowej działalności operacyjnej Spółki w kwocie 200 mln PLN (na dzień 31 grudnia 2017 r. 202 mln PLN) z tytułu:

- ustanowienia użytkowania górniczego za wydobycie kopalin – opłaty stałe oraz ustanowienia użytkowania górniczego za poszukiwanie i rozpoznanie kopalin - razem w wysokości 170 mln PLN (na dzień 31 grudnia 2017 r. 171 mln PLN),
- ustanowienia użytkowania górniczego za wydobycie kopalin - opłata zmienna (rozpoznana w kosztach) w wysokości 30 mln PLN (na dzień 31 grudnia 2017 r. 31 mln PLN).

W okresie bieżącym i porównywalnym nie zidentyfikowano innych indywidualnych transakcji, które byłyby znaczące ze względu na nietypowy zakres i kwotę.

Pozostałe transakcje zawarte przez Spółkę z rządem oraz jednostkami, nad którymi ten rząd sprawuje kontrolę lub współkontrolę lub ma na nie znaczący wpływ, które były znaczące zbiorowo, wchodziły w zakres normalnych, codziennych operacji gospodarczych, przeprowadzonych na zasadach rynkowych. Transakcje te dotyczyły:

- zakupu produktów na potrzeby bieżącej działalności operacyjnej. Obroty z tytułu tych transakcji w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r. wyniosły 910 mln PLN (od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r. 732 mln PLN), nierozliczone salda zobowiązań z tytułu tych transakcji na dzień 31 grudnia 2018 r. wyniosły 131 mln PLN (na dzień 31 grudnia 2017 r. 118 mln PLN),
- sprzedaży do Spółek Skarbu Państwa. Obroty z tej sprzedaży w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r. wyniosły 41 mln PLN (od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r. 71 mln PLN), nierozliczone salda należności z tytułu tych transakcji na dzień 31 grudnia 2018 r. wyniosły 6 mln PLN (na dzień 31 grudnia 2017 r. 5 mln PLN).

Nota 12.2 Dywidendy wypłacone

Zgodnie z Uchwałą Nr 10/2018 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia KGHM Polska Miedź S.A. z dnia 6 lipca 2018 r. w sprawie podziału zysku za rok obrotowy 2017, postanowiono zysk w całości przekazać na kapitał zapasowy Spółki.

Zgodnie z Uchwałą Nr 7/2017 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia KGHM Polska Miedź S.A. z dnia 21 czerwca 2017 r. w sprawie wypłaty dywidendy z zysków lat ubiegłych i ustalenia dnia dywidendy oraz terminu wypłaty dywidendy, na dywidendę dla akcjonariuszy przeznaczono kwotę 200 mln PLN, co stanowi 1,00 PLN na jedną akcję. Dzień dywidendy (dzień nabycia praw do dywidendy) ustalono na 14 lipca 2017 r., a wypłatę dywidendy w dwóch ratach: 17 sierpnia 2017 r. – kwota 100 mln PLN (co stanowi 0,50 PLN na akcję) i 16 listopada 2017 r. – kwota 100 mln PLN (co stanowi 0,50 PLN na akcję). Wszystkie akcje Spółki są akcjami zwykłymi.

Nota 12.3 Pozostałe aktywa**Zasady rachunkowości**

Należności niestanowiące aktywów finansowych ujmuje się początkowo w wartości nominalnej i wycenia na dzień kończący okres sprawozdawczy w kwocie wymaganej zapłaty.

Zasady rachunkowości dotyczące aktywów finansowych zostały opisane w Nocie 7.

	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
Pozostałe aktywa niefinansowe długoterminowe	24	25
Zaliczki niefinansowe	15	14
Rozliczenia międzyokresowe czynne	9	10
Pozostałe	-	1
Pozostałe aktywa krótkoterminowe	538	342
Nota 7.1 Pozostałe aktywa finansowe krótkoterminowe	489	288
Należności z tytułu cash pooling	247	124
Należności z tytułu udzielonych gwarancji	97	72
Należności z tytułu opłat za akredytywy	63	41
Pożyczki udzielone	17	9
Inne	65	42
Pozostałe aktywa niefinansowe krótkoterminowe	49	54
Zaliczki niefinansowe	36	47
Pozostałe	13	7

Nota 12.4 Pozostałe zobowiązania**Zasady rachunkowości**

Pozostałe zobowiązania finansowe ujmuje się początkowo w wartości godziwej pomniejszonej o koszty transakcyjne i wycenia się na dzień kończący okres sprawozdawczy w wartości zamortyzowanego kosztu.

	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
Zobowiązania wobec dostawców	162	163
Inne	37	44
Pozostałe zobowiązania - długoterminowe	199	207
Fundusze specjalne	335	309
Rozliczenia międzyokresowe bierne kosztów w tym:	120	93
rezerwa na zakup praw majątkowych dotyczących zużytej energii elektrycznej	45	45
opłaty za wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza	48	25
Zaliczki niefinansowe	3	70
Nabycie certyfikatów inwestycyjnych	133	-
Zobowiązania z tytułu rozliczenia Podatkowej Grupy Kapitałowej	10	67
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	14	8
Inne	96	87
Pozostałe zobowiązania - krótkoterminowe	711	634

Nota 12.5 Aktywa, zobowiązania nieujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej

Wartości pozycji aktywów, zobowiązań warunkowych oraz innych zobowiązań nieujętych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej ustalone zostały na podstawie szacunków.

	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
Aktywa warunkowe	558	490
Otrzymane gwarancje	168	150
Należności wekslowe	225	180
Pozostałe tytuły	165	160
Zobowiązania warunkowe	3 151	2 704
Nota 8.6 Zlecenia udzielenia gwarancji i poręczeń	2 828	2 280
Nota 8.6 Zobowiązanie wekslowe	176	160
Zobowiązania z tytułu umów wdrożeniowych i racjonalizatorskich	-	94
Pozostałe tytuły	147	170
Inne zobowiązania nieujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	451	465
Zobowiązania wobec jednostek samorządu terytorialnego w związku z rozbudową zbiornika odpadów produkcyjnych	113	117
Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego	338	348

Nota 12.6 Umowne zobowiązania inwestycyjne związane z aktywami rzeczowymi i niematerialnymi

Umowne zobowiązania inwestycyjne zaciągnięte w okresie sprawozdawczym, ale nieujęte jeszcze w sprawozdaniu z sytuacji finansowej miały następującą wartość (stan na 31 grudnia danego roku):

	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
Umowne zobowiązania z tytułu nabycia:		
rzeczowych aktywów trwałych	4 652	4 779
wartości niematerialnych	74	75
Umowne zobowiązania inwestycyjne, razem:	4 726	4 854

Nota 12.7 Prawo wieczystego użytkowania gruntów

Spółka otrzymała prawa wieczystego użytkowania gruntów w większości nieodpłatnie z mocy obowiązujących przepisów prawnych. Grunty będące przedmiotem prawa wieczystego użytkowania stanowią tereny przemysłowe związane z podstawową działalnością produkcyjną, w tym również tereny stref ochronnych, na których przekroczone zostały standardy jakości środowiska na skutek prowadzonej działalności gospodarczej.

W związku z charakterem użytkowania powyższych gruntów, na dzień 31 grudnia 2018 r. Spółka nie dysponowała wartościami godziwymi praw wieczystego użytkowania.

W tabeli poniżej umieszczono informację na temat przyszłych opłat z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów.

	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
Poniżej jednego roku	11	9
Od jednego roku do pięciu lat	44	37
Powyżej pięciu lat	564	468
Łączna wartość przyszłych warunkowych opłat z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów	619	514

Zobowiązania Spółki z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów nieujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej zostały oszacowane na podstawie rocznych stawek opłat wynikających z ostatnich decyzji administracyjnych oraz okresu użytkowania gruntów objętych tym prawem.

Nota 12.8 Struktura zatrudnienia

	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
Pracownicy na stanowiskach nierobotniczych	4 735	4 700
Pracownicy na stanowiskach robotniczych	13 557	13 498
Razem (w przeliczeniu na pełne etaty)	18 292	18 198

Nota 12.9 Pozostałe korekty w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych

	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Strata na zbyciu rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	26	26
Wpływy z tytułu podatku dochodowego od spółek będących członkami podatkowej grupy kapitałowej	10	20
Przekwalifikowanie pozostałych całkowitych dochodów do wyniku w związku z realizacją instrumentów pochodnych zabezpieczających	31	(16)
Pozostałe	(2)	4
Razem	65	34

Nota 12.10 Wynagrodzenie członków kluczowego personelu kierowniczego

Wynagrodzenie członków Zarządu (w tys. PLN)	od 01.01.2018 do 31.12.2018				Łączne dochody
	Okres pełnienia funkcji	Wynagrodzenia w okresie pełnienia funkcji członka Zarządu	Wynagrodzenia po okresie pełnienia funkcji członka Zarządu	Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	
Członkowie Zarządu pełniący funkcję na 31 grudnia 2018					
Marcin Chludziński	06.07-31.12	405	-	-	405
Radosław Stach	06.07-31.12	362	-	-	362
Katarzyna Kreczmańska-Gigol	06.07-31.12	380	-	-	380
Adam Bugajczuk	24.08-31.12	263	-	-	263
Paweł Gruza	10.09-31.12	230	-	-	230
Członkowie Zarządu nie pełniący funkcji na 31 grudnia 2018					
Stefan Świątkowski	01.01-06.07	456	-	421	877
Rafał Pawełczak	01.01-06.07	456	-	421	877
Ryszard Jaśkowski	01.01-06.07	441	-	101	542
Radosław Domagalski - Łabędzki	01.01-10.03	171	-	427	598
Michał Jezioro	01.01-10.03	165	-	427	592
Piotr Walczak	-	-	-	124	124
RAZEM		3 329	-	1 921	5 250

Wynagrodzenie członków Zarządu (w tys. PLN)	od 01.01.2017 do 31.12.2017				Łączne dochody
	Okres pełnienia funkcji	Wynagrodzenia w okresie pełnienia funkcji członka Zarządu	Wynagrodzenia po okresie pełnienia funkcji członka Zarządu	Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	
Członkowie Zarządu pełniący funkcję na 31 grudnia 2017					
Radosław Domagalski - Łabędzki	01.01-31.12	1 353	-	-	1 353
Michał Jezioro	01.01-31.12	1 223	-	-	1 223
Stefan Świątkowski	01.01-31.12	1 695	-	-	1 695
Rafał Pawełczak	03.02-31.12	1 167	-	-	1 167
Ryszard Jaśkowski	24.07-31.12	348	-	-	348
Członkowie Zarządu nie pełniący funkcji na 31 grudnia 2017					
Jacek Rawecki	01.01-03.02	136	420	528	1 084
Piotr Walczak	01.01-31.05	703	559	391	1 653
Krzysztof Skóra	-	-	316	386	702
Mirosław Biliński	-	-	185	256	441
Herbert Wirth	-	-	-	411	411
Jarosław Romanowski	-	-	-	46	46
Marcin Chmielewski	-	-	-	329	329
Mirosław Laskowski	-	-	92	-	92
Adam Sawicki	-	-	107	-	107
Jacek Kardela	-	-	-	329	329
RAZEM		6 625	1 679	2 676	10 980

Wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej (w tys. PLN)	od 01.01.2018 do 31.12.2018			
	Okres pełnienia funkcji	Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	Krótkoterminowe świadczenia z tytułu pełnienia funkcji	Łączne dochody
Członkowie Rady Nadzorczej pełniący funkcję na 31 grudnia 2018				
Andrzej Kisielewicz	06.07-31.12	-	60	60
Leszek Banaszak	06.07-31.12	-	55	55
Bogusław Szarek	01.01-31.12	221	114	335
Jarosław Janas	06.07-31.12	-	55	55
Marek Pietrzak	01.01-31.12	-	114	114
Agnieszka Winnik -Kalemba	01.01-31.12	-	114	114
Ireneusz Pasis	06.07-31.12	-	55	55
Józef Czyczerski	01.01-31.12	135	114	249
Bartosz Piechota	06.07-31.12	-	55	55
Janusz Marcin Kowalski	01.01-31.12	-	114	114
Członkowie Rady Nadzorczej nie pełniący funkcji na 31 grudnia 2018				
Leszek Hajdacki	01.01-06.07	109	59	168
Dominik Hunek	01.01-06.07	-	65	65
Michał Czarnik	01.01-06.07	-	59	59
Jarosław Witkowski	01.01-06.07	-	59	59
Wojciech Andrzej Myślecki	01.01-03.04	-	30	30
RAZEM		465	1 122	1 587

Wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej (w tys. PLN)	od 01.01.2017 do 31.12.2017			
	Okres pełnienia funkcji	Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	Krótkoterminowe świadczenia z tytułu pełnienia funkcji	Łączne dochody
Członkowie Rady Nadzorczej pełniący funkcję na 31 grudnia 2017				
Dominik Hunek	01.01-31.12	-	138	138
Józef Czyczerski	01.01-31.12	129	125	254
Leszek Hajdacki	01.01-31.12	237	125	362
Bogusław Szarek	01.01-31.12	254	168	422
Michał Czarnik	01.01-31.12	-	131	131
Jarosław Witkowski	01.01-31.12	-	131	131
Wojciech Andrzej Myślecki	01.01-31.12	-	129	129
Marek Pietrzak	01.01-31.12	-	129	129
Agnieszka Winnik-Kalemba	01.01-31.12	-	126	126
Janusz Marcin Kowalski	21.06-31.12	-	56	56
RAZEM		620	1 258	1 878

Nota 12.11 Wynagrodzenie podmiotu badającego sprawozdanie finansowe i podmiotów z nim powiązanych w tys. PLN

	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Deloitte Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k.		
Z tytułu umowy o przeprowadzenie przeglądu i badania sprawozdań finansowych, z tego:	896	973
badanie rocznych sprawozdań finansowych	589	588
usługi atestacyjne, z tego:	307	385
przegląd sprawozdań finansowych	256	342
inne usługi atestacyjne	51	43
Pozostałe Spółki Grupy Deloitte Polska - z realizacji innych umów	17	431

Nota 12.12 Ujawnienia informacji Spółki z zakresu działalności regulowanej ustawą Prawo energetyczne

Nota 12.12.1 Wprowadzenie

KGHM Polska Miedź S.A. spełnia definicję przedsiębiorstwa energetycznego w rozumieniu ustawy Prawo energetyczne. Zgodnie z art. 44 ustawy Prawo energetyczne, Spółka zobowiązana jest do sporządzania informacji z prowadzonej działalności regulowanej w oparciu o dane z ksiąg rachunkowych Spółki. Zakres informacji dotyczący działalności regulowanej zgodnie z art. 44 ww. ustawy obejmuje działalność gospodarczą Spółki w zakresie:

- dystrybucji energii elektrycznej,
- dystrybucji paliwa gazowego,
- obrotu paliwem gazowym.

Nota 12.12.2 Opis działalności regulowanej

KGHM Polska Miedź S.A. prowadzi następujące rodzaje działalności energetycznej:

- **Dystrybucja energii elektrycznej** - działalność polegająca na dystrybucji energii elektrycznej, wykorzystywanej na potrzeby odbiorców prowadzących działalność gospodarczą,
- **Obrót paliwem gazowym** - działalność polegająca na obrocie gazem ziemnym zaazotowanym na potrzeby odbiorców prowadzących działalność gospodarczą,
- **Dystrybucja paliwa gazowego** - działalność polegająca na dystrybucji gazu ziemnego zaazotowanego prowadzona sieciami zlokalizowanymi na terenie gmin Legnica i Głogów na potrzeby odbiorców prowadzących działalność gospodarczą.

Nota 12.12.3 Podstawowe zasady rachunkowości regulacyjnej

Rachunkowość regulacyjna jest to szczególnie, w stosunku do rachunkowości prowadzonej na podstawie przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, rodzaj rachunkowości prowadzonej przez przedsiębiorcę w odniesieniu do jego działalności regulowanej obejmującej działalność energetyczną.

W uzupełnieniu opisanej w sprawozdaniu finansowym polityki rachunkowości stanowiącej podstawę prowadzenia ksiąg rachunkowych i sporządzania sprawozdania finansowego Spółki, dla celów prowadzenia rachunkowości regulacyjnej, KGHM Polska Miedź stosuje następujące zasady rachunkowości:

Zasada przyczynowości

Wyodrębnienie składników przychodów i kosztów dokonywane jest zgodnie z przeznaczeniem i wykorzystaniem składników aktywów na potrzeby określonego rodzaju działalności lub określonej usługi, z zasadą przyczyny powstawania składników przychodów i kosztów w ramach określonej działalności oraz zasadą spójności pomiędzy ujęciem według rodzajów działalności składników przychodów i kosztów, wynikającą z faktu, że składniki te odzwierciedlają różne aspekty tych samych zdarzeń.

Zasada obiektywności i niedyskryminacji

Przypisanie aktywów oraz zobowiązań i kapitału własnego, przychodów i kosztów jest obiektywne i niezamierzone do osiągnięcia korzyści ani ponoszenia strat.

Zasada stałości i porównywalności

Metody i zasady służące sporządzaniu sprawozdania z prowadzenia rachunkowości regulacyjnej stosowane są w sposób ciągły. Niniejsze sprawozdanie sporządzono przy zastosowaniu tych samych zasad dla okresu bieżącego i porównywalnego.

Zasada przejrzystości i spójności

Używane metody sporządzania sprawozdania z prowadzenia rachunkowości regulacyjnej są przejrzyste i spójne z metodami i zasadami stosowanymi w innych kalkulacjach sporządzanych dla celów regulacyjnych oraz z metodami i zasadami sporządzania sprawozdań finansowych.

Zasada materialności ujęcia (zasada wykonalności)

Spółka dopuszcza stosowanie określonych uproszczeń w wycenie, ujmowaniu i przyporządkowaniu składników aktywów, zobowiązań, kapitału własnego oraz przychodów i kosztów, jeżeli nie zniekształca to istotnie obrazu sytuacji majątkowej i sytuacji finansowej wyrażanego w sprawozdaniu finansowym z działalności regulowanej.

Nota 12.12.4 Szczegółowe zasady polityki regulacyjnej – metody i zasady alokacji aktywów, zobowiązań i kapitału własnego oraz kosztów i przychodów

Spółka sporządza informacje finansowe z działalności regulowanej, poprzez nałożenie struktury rodzajów działalności regulowanej na rzeczywistą strukturę organizacyjną Spółki. Spółka stosuje w sposób ciągły różne metody alokacji przychodów i kosztów, aktywów i zobowiązań do poszczególnych rodzajów działalności regulowanej. W ramach dostępnych możliwości zastosowane zostały następujące metody:

- **metoda szczegółowej identyfikacji** – stosowana jeżeli możliwa jest szczegółowa identyfikacja wartości, np. przychodów, w odniesieniu do danego rodzaju działalności,
- **metoda bezpośredniej alokacji** (np. koszt zakupu paliw wytwórczych) - metoda stosowana, jeżeli występuje bezpośrednia przyczynowo - skutkowa relacja między wykorzystanym zasobem, a obiektem kosztów,
- **metoda pośredniej alokacji** w oparciu o ustalony klucz podziału, stosowana np. do przyporządkowania kosztów w sytuacji, gdy nie ma bezpośredniej relacji przyczynowo - skutkowej między wykorzystanym zasobem, a obiektem kosztów i występuje konieczność zastosowania do ich przyporządkowania nośnika kosztów (klucza podziałowego), umożliwiającego powiązanie obiektów z kosztem. Do najczęściej stosowanych kluczy podziału należą:
 - klucz przychodowy – kluczem podziałowym jest wartość przychodów,
 - klucz produkcyjny – kluczem podziałowym są jednostki produkcji,
 - klucz mocowy – podstawą rozliczenia kosztów pośrednich jest zainstalowana moc maszyn i urządzeń,
 - klucz kosztowy – kluczem podziałowym jest wartość kosztów,
 - klucze mieszane, łączące elementy kilku kluczy,
 - inne klucze, odpowiednie dla konkretnego przypadku.

Aktywa

W sprawozdaniu z sytuacji finansowej KGHM Polska Miedź S.A. dla okresu bieżącego i dla okresu porównywalnego, rozpoznano następujące pozycje aktywów dotyczące działalności regulowanej:

Aktywa trwałe:

1. Środki trwałe,
2. Środki trwałe w budowie,

Aktywa obrotowe:

1. Należności od odbiorców

Pozostałe pozycje aktywów sprawozdania z sytuacji finansowej Spółki zostały zaalokowane do działalności pozostałej ze względu na brak powiązania tych pozycji z działalnością regulowaną lub ze względu na nieistotny udział tych pozycji w działalności regulowanej.

Środki trwałe

Identyfikacja i przypisanie poszczególnych składników środków trwałych do działalności regulowanej ma miejsce w momencie przyjęcia składnika majątku trwałego do eksploatacji. Na podstawie klucza zużycia nośników energetycznych, stanowiącego ilościowy udział w sprzedaży nośnika energetycznego w stosunku do całego wolumenu nabycia nośnika pomniejszonego o straty, ustala się procentowy współczynnik udziału wartości bilansowej środków trwałych służących działalności energetycznej.

$$\text{Wskaźnik udziału} = \frac{\text{Ilość sprzedanego na zewnątrz czynnika energetycznego za okres sprawozdawczy} \times 100\%}{\text{Całkowita ilość zakupionego czynnika energetycznego za okres sprawozdawczy - straty}}$$

Środki trwałe w budowie

Alokacji środków trwałych w budowie do działalności regulowanej dokonuje się w drodze szczegółowej identyfikacji nakładów na środki trwałe w budowie związanych z działalnością regulowaną, w oparciu o analizę zapisów księgowych. Pozostałą wartość nakładów na środki trwałe w budowie przypisuje się do działalności pozostałej Spółki. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z tytułu pozostałych ujemnych różnic przejściowych, Spółka przypisuje w całości do działalności pozostałej ze względu na ich niematerialny udział w działalności regulowanej.

Należności od odbiorców

Przypisania należności do poszczególnych rodzajów działalności regulowanej dokonuje się na podstawie szczegółowej identyfikacji przychodów ze sprzedaży z poszczególnych rodzajów działalności regulowanej w drodze przeprowadzanych analiz zapisów księgowych nierozliczonych faktur sprzedaży. Pozostałą wartość należności z tytułu dostaw i usług przypisuje się do działalności pozostałej. Pozostałe należności (tj. inne niż z tytułu dostaw i usług) Spółka alokuje w całości do działalności pozostałej ze względu na niematerialny udział w działalności regulowanej.

Zobowiązania i kapitał własny

W sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kapitale własnym i zobowiązaniach dla okresu bieżącego i dla okresu porównywalnego rozpoznano następujące pozycje dotyczące działalności regulowanej:

Kapitał własny

Zobowiązania

- I. Zobowiązania długoterminowe:
 1. Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego,
 2. Zobowiązania z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych.
- II. Zobowiązania krótkoterminowe:
 1. Zobowiązania z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych.

Pozostałe pozycje zobowiązań ze względu na ich niematerialny udział w działalności regulowanej Spółka w całości przypisuje do działalności pozostałej.

Kapitał własny

Spółka przypisuje wartość kapitału własnego do działalności regulowanej jako pozycję bilansującą wartość aktywów i zobowiązań.

Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego

W ramach działalności regulowanej zidentyfikowano zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego w odniesieniu do dodatnich różnic przejściowych, powstających pomiędzy wartością bilansową i podatkową umorzenia składników rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych.

Alokacja zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego z tytułu umorzenia rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych, odpowiednio do działalności regulowanych, następuje poprzez wykorzystanie wskaźników ustalonych dla rzeczowego majątku trwałego/wartości niematerialnych. Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego od pozostałych różnic dodatnich, Spółka w całości przypisuje do pozostałej działalności.

Zobowiązania długoterminowe i krótkoterminowe z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych

Saldo zobowiązań z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych alokowane jest do poszczególnych rodzajów działalności regulowanej metodą alokacji pośredniej poprzez wykorzystanie klucza przychodowego.

Przychody ze sprzedaży

W wyniku analizy tytułów przychodów ze sprzedaży pod kątem ich alokacji do wyodrębnionych rodzajów działalności regulowanej Spółka zidentyfikowała następujące grupy operacji spełniających warunki:

- przychody ze sprzedaży energii elektrycznej – dystrybucja,
- przychody ze sprzedaży gazu zaazotowanego – dystrybucja,
- przychody ze sprzedaży gazu zaazotowanego – obrót.

Alokacja przychodów ze sprzedaży do wyodrębnionych rodzajów działalności regulowanej dokonywana jest metodą szczegółowej identyfikacji.

Koszty operacyjne

W wyniku analizy szczegółowej tytułów kosztów pod kątem ich alokacji do wyodrębnionych działalności regulowanych zidentyfikowano następujące rodzaje kosztów operacyjnych:

- koszty usługi dystrybucji energii elektrycznej, dystrybucji paliwa gazowego,
- wartość sprzedanego towaru z tytułu obrotu paliwem gazowym,
- koszty ogólnego zarządu przypadające na sprzedaną energię.

Alokacji kosztów podstawowej działalności operacyjnej do wyodrębnionych rodzajów działalności regulowanej dokonuje się z wykorzystaniem prowadzonego przez Spółkę rachunku kosztów rzeczywistych.

Podatek dochodowy

Wartość podatku dochodowego w sprawozdaniu z wyniku dla poszczególnych rodzajów działalności regulowanej, ustala się jako iloczyn wyniku finansowego i efektywnej stawki podatkowej. Wartość bieżącego podatku dochodowego pomniejsza / powiększa podatek odroczony naliczony od różnic pomiędzy wartością bilansową i podatkową właściwych aktywów działalności regulowanej.

Sprawozdanie z sytuacji finansowej zgodnie z art. 44 ustawy Prawo energetyczne

Stan na 31.12.2018	Ogółem Spółka	Działalność podstawowa	Działalność energetyczna z tego:	Energia elektryczna		Gaz	
				Dystrybucja	Obrót	Dystrybucja	
AKTYWA							
Rzeczowe aktywa trwałe	16 474	16 324	150	150	-	-	-
Wartości niematerialne	628	628	-	-	-	-	-
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	9	9	-	-	-	-	-
Pozostałe aktywa trwałe	10 987	10 987	-	-	-	-	-
Aktywa trwałe	28 098	27 948	150	150	-	-	-
Zapasy	4 102	4 102	-	-	-	-	-
Należności od odbiorców	310	307	3	1	1	1	1
Pozostałe aktywa obrotowe	1 740	1 740	-	-	-	-	-
Aktywa obrotowe	6 152	6 149	3	1	1	1	1
RAZEM AKTYWA	34 250	34 097	153	151	1	1	1
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁ WŁASNY							
Kapitał własny	19 045	18 899	146	144	1	1	1
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	2 235	2 234	1	1	-	-	-
Rezerwy na koszty likwidacji kopalń i innych obiektów technologicznych	980	980	-	-	-	-	-
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	7 025	7 019	6	6	-	-	-
Zobowiązania długoterminowe	10 240	10 233	7	7	-	-	-
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	611	611	-	-	-	-	-
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	4 354	4 354	-	-	-	-	-
Zobowiązania krótkoterminowe	4 965	4 965	-	-	-	-	-
RAZEM ZOBOWIĄZANIA	15 205	15 198	7	7	-	-	-
RAZEM ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁ WŁASNY	34 250	34 097	153	151	1	1	1

Stan na 31.12.2017	Ogółem Spółka	Działalność podstawowa	Działalność energetyczna z tego:	Energia elektryczna		Gaz
				Dystrybucja	Dystrybucja	Dystrybucja
AKTYWA						
Rzeczowe aktywa trwałe	15 430	15 278	152	151	1	
Wartości niematerialne	541	541	-	-	-	
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	31	34	(3)	(3)	-	
Pozostałe aktywa trwałe	9 069	9 068	1	1	-	
Aktywa trwałe	25 071	24 921	150	149	1	
Zapasy	3 857	3 857	-	-	-	
Należności od odbiorców	1 034	1 033	1	1	-	
Pozostałe aktywa obrotowe	985	985	-	-	-	
Aktywa obrotowe	5 876	5 875	1	1	-	
RAZEM AKTYWA	30 947	30 796	151	150	1	
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁ WŁASNY	-	-	-	-	-	
Kapitał własny	17 256	17 108	148	147	1	
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	1 879	1 878	1	1	-	
Rezerwy na koszty likwidacji kopalń i innych obiektów technologicznych	797	797	-	-	-	
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	6 376	6 374	2	2	-	
Zobowiązania długoterminowe	9 052	9 049	3	3	-	
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	649	649	-	-	-	
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	3 990	3 990	-	-	-	
Zobowiązania krótkoterminowe	4 639	4 639	-	-	-	
RAZEM ZOBOWIĄZANIA	13 691	13 688	3	3	-	
RAZEM ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁ WŁASNY	30 947	30 796	151	150	1	

Sprawozdanie z wyniku zgodnie z art. 44 ustawy Prawo energetyczne

od 01.01.2018 do 31.12.2018	Ogółem Spółka	Działalność podstawowa	Działalność energetyczna z tego:	Energia elektryczna		Gaz	
				Dystrybucja	Obrót	Dystrybucja	
Przychody ze sprzedaży	15 757	15 743	14	7	6	1	
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	(12 537)	(12 516)	(21)	(14)	(7)	-	
Zysk brutto ze sprzedaży	3 220	3 227	(7)	(7)	(1)	1	
Koszty sprzedaży i koszty ogólnego zarządu	(923)	(923)	-	-	-	-	
Zysk netto ze sprzedaży	2 297	2 304	(7)	(7)	(1)	1	
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	1 149	1 149	-	-	-	-	
Przychody i (koszty) finansowe	(774)	(774)	-	-	-	-	
Zysk przed opodatkowaniem	2 672	2 679	(7)	(7)	(1)	1	
Podatek dochodowy	(647)	(641)	(6)	(6)	-	-	
Zysk netto	2 025	2 038	(13)	(13)	(1)	1	

od 01.01.2017 do 31.12.2017	Ogółem Spółka	Działalność podstawowa	Działalność energetyczna z tego:	Energia elektryczna		Gaz	
				Dystrybucja	Obrót	Dystrybucja	
Przychody ze sprzedaży	16 024	16 011	13	5	6	2	
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	(12 022)	(12 003)	(19)	(13)	(6)	-	
Zysk brutto ze sprzedaży	4 002	4 008	(6)	(8)	-	2	
Koszty sprzedaży i koszty ogólnego zarządu	(877)	(877)	-	-	-	-	
Zysk netto ze sprzedaży	3 125	3 131	(6)	(8)	-	2	
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	(2 004)	(2 004)	-	-	-	-	
(Koszty) i przychowy finansowe	1 033	1 033	-	-	-	-	
Zysk przed opodatkowaniem	2 154	2 160	(6)	(8)	-	2	
Podatek dochodowy	(831)	(828)	(3)	(3)	-	-	
Zysk netto	1 323	1 332	(9)	(11)	-	2	

Nota 12.13 Zdarzenia po dniu kończącym okres sprawozdawczy

Wydłużenie terminu spłaty kredytu

Dnia 1 lutego 2019 r. Spółka wydłużyła termin dostępności linii kredytowej w wysokości 100 mln USD w Banku Gospodarstwa Krajowego do dnia 2 lutego 2020 r. Oprocentowanie kredytu oparte jest o stawkę LIBOR powiększoną o marżę.

Podpisanie umów o finansowanie

Dnia 13 lutego 2019 r. Spółka podpisała umowę o kredyt w rachunku bieżącym z Bankiem Pekao S.A. w Warszawie na kwotę 100 mln PLN. Oprocentowanie kredytu oparte jest o stawkę WIBOR powiększoną o marżę. Okres dostępności kredytu upływa dnia 13 lutego 2020 r.

Dnia 27 lutego 2019 r. Spółka zawarła z Bankiem Gospodarstwa Krajowego umowę niezabezpieczonego kredytu obrotowego na okres finansowania do 84 miesięcy, w formie odnawialnej linii kredytowej w kwocie 450 mln USD na okres 60 miesięcy, z opcją przekształcenia w kredyt nieodnawialny po upływie 60 miesięcy. Oprocentowanie kredytu oparte jest o stawkę LIBOR powiększoną o marżę.

Umorzenie Certyfikatów Inwestycyjnych Funduszu KGHM I FIZAN i Funduszu KGHM V FIZAN

W styczniu 2019 r. w związku z likwidacją Funduszy KGHM I FIZAN i KGHM V FIZAN nastąpiło umorzenie 100% Certyfikatów Inwestycyjnych tych funduszy, będących w posiadaniu KGHM Polska Miedź S.A. Spółka uzyskała z tego tytułu środki w wysokości 391 mln PLN.

Opłacenie II części Certyfikatów Inwestycyjnych Serii B Funduszy KGHM VI FIZAN i KGHM VII FIZAN

W styczniu 2019 r. nastąpiło opłacenie II części emisji Certyfikatów Inwestycyjnych Serii B Funduszy:

- KGHM VI FIZAN w wysokości 60 mln PLN,
- KGHM VII FIZAN w wysokości 73 mln PLN.

Nabycie Certyfikatów Inwestycyjnych Funduszy KGHM VI FIZAN, KGHM VII FIZAN

W styczniu 2019 r. Spółka objęła Certyfikaty Inwestycyjne serii C Funduszy:

- KGHM VI FIZAN w wysokości 46 mln PLN,
- KGHM VII FIZAN w wysokości 212 mln PLN.

CZĘŚĆ 13 - Kwartalna informacja finansowa KGHM Polska Miedź S.A.**SPRAWOZDANIE Z WYNIKU**

	od 01.10.2018 do 31.12.2018	od 01.10.2017 do 31.12.2017	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Przychody z umów z klientami, w tym:	4 440	4 591	15 757	16 024
z transakcji sprzedaży, dla których wartość przychodów nie została ostatecznie ustalona na koniec okresu sprawozdawczego (MSSF 15, 114)	199	ND*	831	ND*
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	(3 642)	(3 657)	(12 537)	(12 022)
Zysk brutto ze sprzedaży	798	934	3 220	4 002
Koszty sprzedaży i koszty ogólnego zarządu	(269)	(256)	(923)	(877)
Zysk netto ze sprzedaży	529	678	2 297	3 125
Pozostałe przychody / (koszty) operacyjne	490	(1 315)	1 149	(2 004)
przychody z tytułu odsetek obliczone z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej	55	ND*	242	ND*
odwrócenie strat / (straty) z tytułu utraty wartości instrumentów finansowych i (straty) z tytułu utraty wartości aktywów zakupionych lub powstałych dotkniętych utratą wartości na moment początkowego ujęcia (POCI)	109	ND*	270	ND*
Przychody / (koszty) finansowe	(275)	289	(774)	1 033
Zysk / (Strata) przed opodatkowaniem	744	(348)	2 672	2 154
Podatek dochodowy	(149)	(179)	(647)	(831)
ZYSK / (STRATA) NETTO	595	(527)	2 025	1 323
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (mln szt.)	200	200	200	200
Zysk / (Strata) na akcję podstawowa i rozwodniona (w PLN)	2,98	(2,64)	10,13	6,62

* ND - nie dotyczy – pozycje, dla których nie wystąpiły: wycena według zasad wynikających z zastosowania od 1 stycznia 2018 r. MSSF 9 oraz obowiązek ujawnienia z MSSF 15.

Noty objaśniające do sprawozdania z wyniku

Nota 13.1 Koszty według rodzaju

	od 01.10.2018 do 31.12.2018	od 01.10.2017 do 31.12.2017	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych	305	280	1 173	1 072
Koszty świadczeń pracowniczych	805	864	3 324	3 210
Zużycie materiałów i energii w tym:	1 471	1 447	5 312	5 831
Wsady obce	862	932	3 040	3 750
Energia i czynniki energetyczne	203	196	803	775
Usługi obce w tym:	455	456	1 649	1 531
Koszty transportu	58	54	216	215
Remonty, konserwacje i serwisy	150	140	511	446
Górnice roboty przygotowawcze	115	116	477	437
Podatek od wydobycia niektórych kopalin	374	456	1 671	1 765
Pozostałe podatki i opłaty	97	79	412	389
Koszty reklamy i wydatki reprezentacyjne	18	14	43	37
Ubezpieczenia majątkowe i osobowe	6	5	23	21
Pozostałe koszty	2	18	26	68
Razem koszty rodzajowe	3 533	3 619	13 633	13 924
Wartość sprzedanych towarów i materiałów (+)	45	35	177	182
Zmiana stanu produktów, produkcji w toku (+/-)	366	287	(236)	(1 097)
Koszty wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki (-)	(33)	(28)	(114)	(110)
Łączne koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów, sprzedaży i ogólnego zarządu w tym:	3 911	3 913	13 460	12 899
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	3 642	3 657	12 537	12 022
Koszty sprzedaży	34	29	115	112
koszty ogólnego zarządu	235	227	808	765

Nota 13.2 Pozostałe przychody / (koszty) operacyjne

	od 01.10.2018 do 31.12.2018	od 01.10.2017 do 31.12.2017	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Wycena i realizacja instrumentów pochodnych	56	(1)	167	226
Różnice kursowe z wyceny aktywów i zobowiązań innych niż zadłużenie	162	-	386	-
Odsetki od udzielonych pożyczek i pozostałych należności finansowych	56	58	244	310
Opłaty i prowizje z tytułu refakturowania kosztów gwarancji bankowych zabezpieczających spłatę zobowiązań	4	8	53	51
Odwrocenie strat z tytułu utraty wartości pożyczek z tytułu restrukturyzacji finansowania wewnątrzgrupowego	-	ND*	778	ND*
Odwrocenie strat z tytułu utraty wartości pożyczek wycenianych w zamortyzowanym koszcie	(6)	ND*	183	ND*
Odwrocenie strat z tytułu utraty wartości udziałów w jednostkach zależnych	402	-	402	-
Odwrocenie strat z tytułu utraty wartości pożyczek powstałych na moment początkowego ujęcia	85	ND*	85	ND*
Zyski ze zmiany wartości godziwej aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	14	ND*	184	ND*
Przychody z dywidend	-	-	239	4
Pozostałe	10	40	78	89
Pozostałe przychody ogółem	783	105	2 799	680
Wycena i realizacja instrumentów pochodnych	(105)	(170)	(303)	(439)
Straty z tytułu początkowego ujęcia pożyczek typu POCl w związku z restrukturyzacją finansowania wewnątrzgrupowego	-	ND*	(763)	ND*
Straty z tytułu utraty wartości pożyczek zgodnie z MSSF 9	40	ND*	(4)	ND*
Straty z tytułu utraty wartości pożyczek zgodnie z MSR 39	ND*	(606)	ND*	(606)
Straty ze zmiany wartości godziwej aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	(129)	ND*	(247)	ND*
Różnice kursowe z wyceny aktywów i zobowiązań innych niż zadłużenie	-	(280)	-	(1 179)
Straty z tytułu utraty wartości udziałów i certyfikatów inwestycyjnych w jednostkach zależnych	(47)	(330)	(47)	(330)
Utworzenie rezerw	(10)	(5)	(162)	(23)
Pozostałe	(42)	(29)	(124)	(107)
Pozostałe koszty ogółem	(293)	(1 420)	(1 650)	(2 684)
Pozostałe przychody i (koszty) operacyjne	490	(1 315)	1 149	(2 004)

* ND - nie dotyczy – pozycje, dla których nie wystąpiły: wycena według zasad wynikających z zastosowania od 1 stycznia 2018 r. MSSF 9 oraz obowiązek ujawnienia z MSSF 15.

Nota 13.3 Przychody / (koszty) finansowe

	od 01.10.2018 do 31.12.2018	od 01.10.2017 do 31.12.2017	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Różnice kursowe z wyceny zobowiązań z tytułu zadłużenia	-	334	-	1 247
Wycena instrumentów pochodnych	(17)	-	11	-
Przychody ogółem	(17)	334	11	1 247
Odsetki od zadłużenia	(37)	(27)	(127)	(113)
Opłaty i prowizje bankowe od zaciągniętych kredytów i pożyczek	(5)	(8)	(23)	(28)
Różnice kursowe z wyceny zobowiązań z tytułu zadłużenia	(206)	-	(592)	-
Wycena instrumentów pochodnych	-	-	-	(30)
Skutek odwracania dyskonta	(10)	(10)	(43)	(43)
Koszty ogółem	(258)	(45)	(785)	(214)
Przychody / (koszty) finansowe	(275)	289	(774)	1 033

PODPISY WSZYSTKICH CZŁONKÓW ZARZĄDU

Niniejsze sprawozdanie zostało zatwierdzone do publikacji dnia 13 marca 2019 r.

Prezes Zarządu

Marcin Chludziński

Wiceprezes Zarządu

Adam Bugajczuk

Wiceprezes Zarządu

Paweł Gruza

Wiceprezes Zarządu

Katarzyna Kreczmańska-Gigol

Wiceprezes Zarządu

Radosław Stach

PODPIS OSOBY, KTÓREJ POWIERZONO PROWADZENIE KSIĄG RACHUNKOWYCH

Dyrektor Naczelny
Centrum Usług Księgowych
Główny Księgowy

Łukasz Stelmach